

Mafala Yabwino ya Jezu yakunembedwa na Luka

Mafala yakuyamba

¹ Azinji adayezeru kale kunemba mbiri ya bzinthu bzomwe bzidacitika pakati pathu,

² malinge na momwe tidauzidwa na wale omwe adawona na maso, omwe ni atumiki wa mafala.

³ Ine letu ndidafufudza bzentse mwacheru, kuyambira pakutoma ndipo ndidakumbuka kukunemberani mwa m'dondomeko imwe wakulemekezeka Teofilo,

⁴ kuti mudziwisise cadidi ca bzinthu bzomwe mudapfundzisidwa.

Kubadwa kwa Juwau Mbatizi

⁵ Panthawe yomwe Herodi akhali mambo wa kuJudeya, pakhana baba wa ntsembe wakucederedwa Žakaliya, omwe akhali wa gulu la anyantsembe la Abiya ndipo mkazi wace, Zabere akhali wa dzindza la Alau.

⁶ Pa uwiri bwawo akhali wakulungama patsogolo pa Mulungu, ndipo akhateweza bwino mitemo na bzakutonga bzentse bza Mbuya mwakusaya kutsimulidwa.

⁷ Tsono akhalibe wana, thangwe Zabere akhabereka lini. Ndipo awiriwo akhadakalamba.

⁸ Ntsiku inango, Žakaliya akhacita basa lace la ubaba bwa ntsembe patsogolo pa Mulungu, nakuti ikhali nthawe ya gulu lace.

⁹ Iye adasankhulidwa mwakucita mayere malinge na cizolowezi ca untsembe, kuti apite mumbuto yakucena ya Mbuya ndipo akapereke ntsembe zakutentha zakununcira bwino.

¹⁰ Yatakwana nthawe yakutentha ntsembe yakununchira, mbumba yentse ikhapemba kunja.

¹¹ Pamwepo anju wa Mulungu adawonekera kuna Zakaliya, kumbali ya madidi ya guwa la ntsembe yakununcirayo.

¹² Pomwe Zakaliya adamuwona anju ule, adadzidzimuka ndipo adadzala na mantha.

¹³ Tsono anju ule adamuuza kuti: Zakaliya! Leka kubva mantha. Mpembo wako wabvedwa. Mkazi wako Zabere an'dzakubalira mwana wa mwamuna, ndipo iwe un'dzamupasa dzina lakuti Juwau.

¹⁴ Iye an'dzacitisa kuti ukomedwe na kudzakondwa ndipo wantru azinji an'dzakomedwambo na kubadwa kwace,

¹⁵ nakuti an'dzakhala mkulu pamaso pa Mbuya. Iye an'dzamwa lini vinyu napo cakumwa cinango cakuledzeresa. Ndipo an'dzakhala wakudzazidwa na Mzimu Wakucena akanati kubadwa.

¹⁶ Iye an'dzabweresa pomwe wantru wa kuljirayeri kuna Mbuya Mulungu wawo.

¹⁷ Iye an'dzabakapita kutsogolo kwa Mbuya mumzimu na mumphambvu za Eriya, kuti adzabwezere mitima ya azibaba kuna wana wawo, ndipo wakusaya kubvera kuti adzakhale na udziwi bwa wakulungama, kuti asiye mbumba idakondzekera kuna Mbuya.

18 Ndipo Zakaliya adabvundza anju ule kuti: “Ningadziwe tani kuti bzimwebzi ni bzacadidi? Nakuti ine-pano ndine nkhalamba ndipo mkazi wanguyu ana magole mazinji”.

19 Anju adamutawira aciti: “Ndine Gabiriy-eri, omwe nthawe zentse ali pabodzi na Mu-lungu. Ndatumidwa kuti ndidzakuuze mafala yabwinoya.

20 Tsapano iwepo un'dzakhala bewewe. Un'dzakwanisa lini kulewa-lewa mpaka ntsiku yomwe bzin'dzacitika bzomwe ndalewabzi, thangwe ulibe kubvuma mafala yangu yomwe yan'dzakwanirisidwa Panthawe yace”.

21 Pomwe bzimwebzi bzikhacitika, wan thu akhadikhira Zakaliyayo, acimbadabwa nakucedwa kwace mumbuto yakucena.

22 Pomwe iye adabula alibe kukwanisa kulewa cinthu, ndipo mbumba idadziwa kuti iye ada-wona maso-mphenya mumbuto yakucena. Za-kaliya akhambalewa-lewa nawo mwa kulata-lata na manja, ndipo akhapitiriza kukhala bewewe.

23 Pomwe ntsiku zace za basa zidamala, iye adabwerera kumui.

24 Zatapita ntsiku zimwezo, mkazi wace Zabere adatenga mimba, ndipo mcati mwa minyezi mix-anu alibe kucoka panyumba.

25 Ndipo iye akhambati: “Ibzi ni basa la Mbuya! Tsapano wandicitira cifundo, kuti acose manyazi yangu* pakati pa mbumba”.

Kudziwisidwa kwa kabadwa kwa Jezu

* **1:25** Acose manyazi: Panthawe imweire mkazi wakusaya kubala akhalemekezedwa lini.

²⁶ Ndipo pa mwezi wacitanthatu, Mulungu adatuma anju Gabiriyeri kumzinda wa Nazareta cigawo ca Galireya.

²⁷ Komweko kukhana dende lomwe likhadikhira malowozi na mwamuna omwe akhacemerewa Zuze, wa dzindza la Davide. Dendelo likhacemerewa Maliya.

²⁸ Anju ule adafendera pana Maliya ndipo adati: “Kondwera, wapasidwa nkhombo! Mbuya ali na iwepo!”

²⁹ Maliya adaneseke kwene-kwene na mafala yamweya, acimbakumbukira kuti manusanoyo yakhalewanyi.

³⁰ Tsono anju ule adamuuza kuti: “Maliya! Leka kubva mantha! Iwepo wapasidwa nkhombo na Mulungu!

³¹ Iwepo un'dzakhala na pathupi ndipo un'dzabala mwana wacimuna, ndipo un'dzam'pasa dzina lakuti Jezu.

³² Iye an'dzakhala mkulu ndipo an'dzacemerewa kuti Mwana wa Iye Wakudzulu-dzulu. Mbuya Mulungu an'dzam'pasa mpando wa kholo lace Davide,

³³ Ndipo iye an'dzatonga mwakusaya kumala mbumba ya Jakobo. Umambo bwace bun'dzamala lini cipo”.

³⁴ Maliya adabvundza anju ule aciti: “Kodi bzin'dzacitika tani bzinwebzi? Pakuti ndikali dende?”.

³⁵ Ndipo anju adamutawira aciti: “Mzimu Wakucena un'dzabuluka ucibwera kuna iwe, ndipo mphambvu za Wakudzulu-dzulu zin'dzakumpsinkha na mtundzi wace. Na tenepo,

ule omwe an'dzabadwa an'dzacemeredwa wakucena, ndipo Mwana wa Mulungu.

³⁶ Napombo m'bale wako Zabere, an'dzakhala na mwana atakalamba. Ule omwe akhambalewa kuti anbala lini, ana kale pathupi pa minyezi mitanthatu.

³⁷ Nakuti kuna Mulungu palibe comwe cingatazike".

³⁸ Maliya adatawira aciti: "Ndine nyagirinya wa Mbuya. Mbabzicitike kuna ine malinge na momwe mwalewera". Ndipo anju ule adayenda acimusiya.

Maliya adakazungira Zabere

³⁹ Pantsiku zomwezire, Maliya adakondzeka ndipo adayenda mwa kamkulumize mzinda omwe ukhali kumphimpa ya mapiri ya kuJudeya,

⁴⁰ komwe adakapita munyumba ya Zakaliya ndipo adamusa Zabere.

⁴¹ Pomwe Zabere adabva mamuko ya Maliya, mwana omwe akhali m'mimba mwace adaptukunyuka, ndipo Zabere adadzazidwa na Mzimu Wakucena.

⁴² Adakuwa aciti: "Wakusimbidwa ndiwe pakati pa akazi, ndipo wakusimbidwa ni mwana omwe iwepo un'dzabala!

⁴³ Tsongo ndine yani ine kuti mayi wa Mbuya wangu addzandizungire?

⁴⁴ Pomwe ndandobva kundimusa kwanu, mwana omwe ali m'mimba mwangu wapfukunyuka na kukondwa.

⁴⁵ Wakudala ni ule omwe adatawira kuti bzin'dzacitika bzomwe Mbuya adalewa".

Maliya adatumbiza Mbuya

46 Ndipo Maliya adalewa kuti:

“M’tima wangu uli kutumbiza Mbuya,

47 ndipo mzimu wangu uli kukondwa mwa Mu-lungu,

Mpulumusi wangu.

48 Thangwe iye wawona

kubzicesva kwa nyagirinya wace.

Kuyambira tsapano kuyenda kutsogolo,
mibadwe yentse in'dzandicemera wakusim-bidwa,

49 Nakuti Wamphambvu-zentse wandicitira
bzinthu bzikulu,
dzina lace wakucena.

50 Ntsisi zace zimbayenda kwa wale omwe
anim'gopa,
kwa mibadwe na mibadwe.

51 Iye adacita bzinthu bzamphambvu na boko
lace,
adabalalisa wakusamwa mumitima mwawo.

52 Adagwesa wakutonga pamipando yawo,
tsono adakwiza wakubzicepesa.

53 Adapasa bzinthu bzabwino omwe ana njala,
tsono nyakudala adawayendesa cimanja-manja.

54 Adathandiza nyagirinya wace Ijirayeri,
acikumbukira cifundo cace

55 kuna Abrahamu na bzizukulu bzace
kwa kuyenda na kuyenda,

ninga momwe adalewera
kuna makolo yathu”.

56 Maliya adakhala na Zabere minyezi mitatu,
patsogolo pace adabwerera kumui.

Kubadwa kwa Juwau Mbatizi

⁵⁷ Pomwe zidakwana ntsiku zakuti Zabere abale, adabala mwana mwamuna.

⁵⁸ Wan thu wa pafupi na abale wace adakondwa pomwe adabva kuti Mbuya adamubvera ntsisi.

⁵⁹ Pomwe idakwana ntsiku yacisere, wan thu adayenda kuti akamucite msinda wa mgwato mwanayo, ndipo akhafuna kum'pasa dzina la baba wace, Zakaliya.

⁶⁰ Tsongo mai wace adalewa kuti: “Nee, ati achemeredwe Juwau”.

⁶¹ Ndipo iwo adamuuza kuti: “Iwepo ulibe m'bale na m'bodziyo ana dzina limweri”.

⁶² Pamwepo adabvundza baba wace na manja kuti adziwe dzina lomwe babayo akhafuna kupa-sa mwana wace.

⁶³ Ndipo iye adakumbira katabwa acinemba kuti: “Dzina lace ni Juwau”. Na tenepo wan thu wentse adadabwa.

⁶⁴ Panthawe imweyo letu, mulomo wace uda-funguka na lirime lace licitsudzuka. Ndipo iye adayamba kulewa-lewa, acisimba Mulungu.

⁶⁵ Na tenepo wan thu wentse wa pafupi wace adadzala na mantha. Ndipo mbali yentse ya mapiri ya kuJudeya akhambalewa bza nkhan i imweyi.

⁶⁶ Wan thu wentse omwe akhaibva akhambai koya mumtima, acimbabzibvundza kuti: “Kodi mwana omweyu an'dzakhala yani?” Nakuti boko la Mulungu likhali naye.

Nyimbo ya Zakaliya

⁶⁷ Ndipo baba wace Zakaliya, adadzazidwa na Mzimu Wakucena, acicita cipolofita adati:

- 68 "Wakusimbidwa ndiye Mbuya,
 Mulungu wa kuIjirayeri,
 thangwe adazungira ndipo adalombola mbumba
 yace.
- 69 Iye adabweresa cipulumuso cakulimba kuna
 ife,
 ku dzindza la mtumiki wace Davidi,
- 70 ninga momwe adalewera kudzera kwa
 apolofta wace wakucena, kale-letu,
- 71 acitipulumusa kuna anyamadulanthaka wathu
 na mumanja mwa wentse omwe an'tiwenga.
- 72 Kuti awonese ntsisi zace kuna makolo yathu,
 ndipo akumbuke cipangano cace cakucena,
- 73 na lumbiro lomwe adacita
 kuna baba wathu Abrahamu.
- 74 Kutilombola mumanja
 mwa anyamadulanthaka wathu,
 kuti timutumikire mwakusaya mantha,
- 75 mwakucena na mwakulungama
 pantsogolo pace ntsiku zathu zentse.
- 76 Ndipo iwe mulumbwana, un'dzacemerewa
 mpolofita
 wa Kudzulu letu,
 Nakuti un'dzapita patsogolo pa Mbuya,
 kuti ukamukondzere njira,
- 77 Kuti akapase mbumba yace
 cidziwiso ca cipulumuso,
 kudzera pakulekeredwa bzitazo bzawo,
- 78 Thangwe ra ntsisi zikulu,
 za Mulungu wathu,
 kudzera mwa nstisizo, kudzulu
 kun'dzatumiza
 dzuwa, kucokera kumabva dzuwa,

⁷⁹ kuti abvunikire wale omwe ali mumdimma,
na pamthundzi wa impfa,
acitsogolera minyendo yathu
munjira ya mtendere".

⁸⁰ Ndipo mulumbwanayo akhakula acimbal-
imba mumzimu. Ndipo adakhala mucidambo
mpaka kukabziwonesa padeca kuljirayeri.

2

Kubadwa kwaJezu

¹ Pantsiku zomwezire Seza Aguxto adapereka Mtemo padeca wakuti mbumba ya utongi bwa ciRoma yentse inemberedwe.

² Ndipo kanembera wakutomayo adacitika pomwe Kerino akhali mtongi wa kuSiriya.

³ Wan thu wentse adayenda kukabzinembesa m'bodzi na m'bodzi kumzinda komwe adabad-wira.

⁴ Ndipombo Zuze adacoka kumzinda wa Nazareta, cigawo ca Galireya, acikwira ku Judeya mzinda wa Davidi, wakucemerewa Belee, nakuti akhali wa nyumba na dzindza la Davide,

⁵ kuti akanembedwe pabodzi na Maliya omwe akhadamubvundzira ndipo akhana mimba.

⁶ Pomwe iwo akhali kumweko, ntsiku zakuti abale zidawkana.

⁷ Ndipo iye adabala mwana wace wakuyamba, adamuvunyizira panguwo, acimugonesa mucakudyera bzifubo, thangwe mukhalibe mbuto yakuti akhale munyumba ya alendo.

Anjo na amakabusa

⁸ Ndipo kumphimpha imweire kukhana amakabusa omwe akhakhala kumweko, akhalindira bzifuwo bzawo usiku.

⁹ Ndipo bzidawoneka kuti anju m'bodzi wa Mbuya, adayenda kuna iwo ndipo ukulu bwa Mbuya udabvunika mumbali mwawo. Ndipo iwo adabva mantha kwene-kwene.

¹⁰ Tsongo anjuyo adawauza kuti: “Lekani kubva mantha! Ndadzakuuzani nkhani yabwino yakukondweresa kukulu kuna wantru wentse.

¹¹ Nakuti lero lino kumzinda wa Davide, kwabadwa mpulumusi omwe ni Krixtu, Mbuya.

¹² Comwe mun'kamuzindikira naco ni ici: Mun'kawona mwana adavunyizira panguwo adagonesa mwakudyera bzifuwo”.

¹³ Mwacisututu, padawoneka mthithi ukulu wa acikunda wakudzulu pabodzi na anju, acimbatusumbiza Mulungu, aciti:

¹⁴ “Ulemerero kuna Mulungu wakudzulu,
ndipo mtendere pantsi kuna wantru
omwe iye adapasa
nkhombo zace”.

¹⁵ Pomwe anju wale adabwerera kudzulu, amakabusa adalewa m'bodzi na mwandzace kuti: “Mbatisyende kuBelee, ndipo tikawone bzacitikabzi, bzomwe Mbuya watidziwisa”.

¹⁶ Ndipo iwo adayenda na kamkulumize, acikamuwona Maliya na Zuze, na mwanayo adagonesa mucakudyeseramo.

¹⁷ Ndipo atamuwona, adauza wentse bzomwe akhadauzidwa pa cipande ca mwanayo.

¹⁸ Ndipo wentse omwe adabva bzomwe amakabusa adalewa, adakhala wakudabwisidwa.

19 Ndipo Maliya adakoya mafala yentseneyo ndipo acimbayakumbukira mum'tima mwace.

20 Amakabusa adabwerera acimbakuza na kutumbiza Mulungu thangwe la bzentse bzomwe akhadawona na kubva, ninga momwe akhadauzidwa.

Kuwonesedwa kwa Jezu Munyumba ya Mulu

21 Pomwe ntsiku zisere zidakwana kuti mwanayo acitiridwe msinda wa mgwato, adapasidwa dzina lakuti Jezu, lomwe akhadapasidwa kale na anju Iye akanati kubadwa.

22 Nthawe ya msinda wakucenesedwa kwawo yatakwana, malinge na Mtemo wa Mozeji, Zuze na Maliya adatenga mwanayo aciyenda naye ku-Jerusalema kuti akamupereke kuna Mbuya,

23 Nakuti bzidanembedwa muMtemo wa Mbuya kuti: “Mwana wakuyamba kubadwa wacimuna bzin'funika kuti adzaperekedwe kwa Mbuya”*,

24 ndipo kuti akaperekembo ntsembe ninga momwe ukhalewera Mtemo wa Mbuya kuti: “Njiwa ziwiri ayai nkhangaiwa ziwiri”.

25 MuJerusalemamo mukhana munthu omwe akhacemeridwa kuti Simiyau, iye akhali wakulungama ndipo wakulemekeza Mulungu, iye akhadikhira kudzapepesedwa kwa Ijirayeri. Ndipo Mzimu Wakucena ukhana iye.

26 Akhadadziwisidwa na Mzimu Wakucena kuti iye an'dzafa lini akanati kuwona Krixtu wa Mbuya.

* **2:23** Eks 13:2, 12

27 Mwakutsogoleredwa na Mzimu, iye adayenda kunyumba ya Mulungu. Pomwe azibaba wa mulumbwana Jezu adam'bweresa kudzamcita bzomwe bzikhafunika na Mtemo,

28 ndipo Simiyau adatambira mwanayo mmanja mwace acitenda Mulungu aciti:

29 “Tsapano Mbuya, momwe mudapicira,
tsapano mungagoneke mwa mtendere
mtumiki wanu.

30 Nakuti maso yangu yawona
cipulumuso canu,

31 comwe mudakondza
pamaso pa mbumba yentse.

32 Ni ceza cakuwonesa
wanthu wakunja[†]

ndipo na mbiri kwa mbumba yanu Ijirayeri”.

33 Baba na mai wa mwanayo adadabwa na bzomwe adauzidwa bza cipande ca iye.

34 Ndipo Simiyau adawadalisa aciuza Maliya mai wa Jezu kuti: “Mwana umweyu adalatidwa kuti adzapfudze napo kudzalamusira azinji kuIjirayeri, ndipo an'dzakhala cizindikiro comwe azinji an'dzaciwenga,

35 mwakuti bzakukumbuka bza azinji bzin'dzawonesedwa. Tsono kusukwala, ninga cisenga cakuthwa kun'dzagwata mtima wako Maliya”.

36 Akhalipombo mpolofita wacikazi dzina lace akhali Yana, mwana wa Faniwere wa dzindza la Aseri. Akhali wacikulire. Akhadakhala pa banja na mamuna wace magole manomwe (7) kuyambira pomwe adalowolana

[†] **2:32** Wanhu wakunja: Ni kulewa omwe ni Ajuda lini.

³⁷ ndipo adadzakhala mamsiwa mpaka kupfitsa magole makumi masere na manai (84). Akhacoka lini cipo munyumba ya Mulungu, akhatumbiza Mulungu acimbabzimana kudya na kumbacita mipembo usiku na masikati.

³⁸ Ndipo atafika pamwepo panthawe caiyoyo, adatenda Mulungu acilewa bza mwanayo kuna wentse omwe akhadikhira kupulumusidwa kwa Jerusalema.

³⁹ Pomwe adamala kucita bzentse bzomwe bzikhafunidwa na Mtemo wa Mbuya, iwo ad-abwerera kumzinda wawo, Nazareta cigawo ca Galireya.

⁴⁰ Ndipo mulumbwanayo akhakula acimbalimba, acimbakhala na ndzeru ndipo Mulungu akhamusimba.

Jezu muNyumba ya Mulungu

⁴¹ Ndipo magole yentse azibaba wace akhambayenda kuJerusalema kucikondweso ca Paxkwa.

⁴² Pomwe iye adakwanisa magole khumi na mawiri (12), Iwo adayenda kucikondwereso, nakuti ukhali msambo wawo.

⁴³ Pomwe cidamala cikondweso, azibaba wace pakubwerera kumui, mulumbwana Jezu adasala kuJerusalema, mwakusaya kudziwika na iwo.

⁴⁴ Akhakumbuka kuti alikubwera na andzace wa ulendo, ndipo adafamba ntsiku yentse. Pamwepo adayamba kumunyang'ana pakati pa azibaba na kwa anantsi,

⁴⁵ tsono adamusaya, acibwerera pomwe ku-Jerusalema kukamunyang'ana.

⁴⁶ Ndipo zatapita ntsiku zitatu (3), iwo adakam'bulukira munyumba ya Mulungu, akhali

pakati pa adziwi wa Mtemo, acimbawatetekera na kuwapasa mibvundzo.

⁴⁷ Wentse omwe akhamubva akhadabwa na ndzeru zace na katawiridwe kace.

⁴⁸ Pomwe azibaba wace adamuwona, adadab-wisidwa. Mai wace adati: “Nandi mwanangu, thangwe ranyi waticita tenepa? Ine-pano na baba wako tikhadadodoma tikhakunyang’ana”.

⁴⁹ Iye adawabvundza kuti: “Thangwe ranyi imwepo mukhandinyang’ana? Kodi mun’dziwa lini kuti bzin’funika kuti ndikhale munyumba mwa Baba wangu?”

⁵⁰ Tsono iwo alibe kubvesesa bzomwe akhawauza.

⁵¹ Pamwepo adapolika nawo kuNazareta. Ndipo iye akhambawabvera. Tsono mai wace akhabzikoya bzentsenebzo mum’tima mwace.

⁵² Ndipo Jezu akhakula pandzeru, pamsinkhu ndipo na nkhombo patsogolo pa Mulungu na pawanthu.

3

Juwau M’batizi adakondza njira (Luk 3:1-20)

¹ Pagole khumi na lacixanu la utongi bwa mambo Tiberiyo Sezar, nthawe imweyo, Pontsiyo Pirato akhali mtongi mkulu wa cigawo ca Judeya. Herodi akhali mtongi mkulu wa cigawo ca Galireya ndipo m’bale wace Filipi akhali mtongi mkulu wa cigawo ca Ituleya na kuTalakoniti. Ndipo Lizanya akhali mtongi mkulu wa cigawo ca Abirene.

² Hanasi na Khefasi akhali akulu-akulu azibaba wa ntsembe. Ndiro gole lomwe, Mulungu

adalewa na Juwau, mwana wa Zakaliya, mucidambo.

³ Ndipo Juwau adayenda mbali yentse ya pa-fupi na Jolodani, acipalidza kubatizidwa kwa kukhumbula kuti ulekereredwe bzitazo.

⁴ Ninga momwe bzidanembedwa mulivu la m'polofita Izaiya lidati:

“Fala liri kulewa mucidambo kuti:

‘Kondzani mseu wa Mbuya,

lungamisani msewuyo

kuti adzapitire.

⁵ Bzigwa bzentse bzin'dzafuchiridwa,
ndipo mapiri yentse na tumitunthu
bzin'dzayalazidwa.

Njira zakugonyoka zin'dzalungamizidwa

ndipo njira zakucereka-cereka,
zin'dzayalasidwa.

⁶ Wan thu wentse
an'dzawona cipulumuso ca Mulungu’ ”.

⁷ Ndipo Juwau akhawaiza mithithi yomwe ikhabwera kudzabatizidwa na iye akhati: “Wana wa nyoka! Mbani wakupasani ndzeru yakuthawa ukali bomwe bulikubwera?

⁸ Citani bzinthu bzinilatiza kuti mwakhumbula. Ndipo lekani kulewa mwekha kuti: ‘Abrahamu ni baba wathu’. Tsongo ine nin'kukuuzani kuti Mulungu angasanduse minyalayi kuti ikhale wana wa Abrahamu.

⁹ Mbadzo yaikhidwa kale pamuzi wa miti, ndipo muti wentse omwe un'bala lini bzsapo bzabwino, un'dzagwatidwa ucithusidwa pamoto”.

¹⁰ Ndipo mthithi ikhabvundza iciti: “Ticite tani tsono?”

¹¹ Ndipo Juwau adawatawira kuti: “Ule ana bza-kubvala bziwiri apasembo cibodzi omwe alibe-letu, napo ule omwe ana cakudya acite bzibodzi-bodzibzo”.

¹² Anyakupimisa mtsonkho adabwerambo kuti adzabatizidwe, ndipo iwo adam'bvundza kuti: “Misiri, kodi ni ciyani comwe ticite?”

¹³ Iye adawatawira aciti: “Lekani kupimisa bz-izinji kuposa bzomwe bzidalewedwa”.

¹⁴ Ndipo acikunda adam'bvundzambo kuti: “Kodi ife ticite ciyani?”

Iye adawatawira aciti: “Lekani kutengera bzinthu wantru mwakumugosva, napo kuwanamizira mulandu. Kondwerani na malipiro yomwe mun'tambira pamwezi”.

¹⁵ Ndipo mbumba ikhana cikhulupiro cikulu, icimbabzbvundza mumtima mwayene kuti kodi Juwau ndiye lini Krixtu umweyu.

¹⁶ Ndipo Juwau adatawira wentse aciti: “Ine nin'kubatizani na madzi. Tsono, alikub-wera mkulu kuposa ine, omwe nin'themera lini kutsudzula nthambo za xango zace, umweyo an'dzakubatizani na Mzimu Wakucena na moto.

¹⁷ Iye ana focholo m'manja mwace, kuti adza-wangule munda acigwezeka tirigu mugwangwa. Tsono mungu an'dzatentha na moto wakusaya kuthima”.

¹⁸ Ndipo Juwau akhambacenjeza mbumba na mafala yanango mazinji ndipo akhambawa-palidzira mafala yabwino.

¹⁹ Ndipombo iye adatsimula Herodi mtongi mkulu, thangwe ra kutenga Herodiyasi, mkazi

wa m'bale wace, napombo nakufuna kwa bzinthu
bzinango bzakuipa bzomwe Herodi akhadacita.

²⁰ Herodi adathimizira mathangwe yace
pomwe adatenga Juwau acimuikha m'kawoko.

Kubatizidwa kwa Jezu

(Luk 3:21–4:13)

²¹ Pomwe mbumba yentse ikhabatizidwa,
Jeju adabatizidwambo. Ndipo pomwe Iye
akhapemba, kudzulu kudafunguka,

²² ndipo Mzimu Wakucena udabuluka na thupi
ninga nkhangaiwa. Pamwepo fala lidabveka
kudzulu liciti: “Iwepo ndiwe Mwanangu wapam-
tima. Nimbakomedwa nawe”.

Dzindza la Jezu

(Mat 1:1-17)

²³ Jezu akhana magole makumi matatu pomwe
adayamba basa lace. Iye akhali ninga momwe
akhakumbukira, mwana wa Zuze. Ndipo Zuze
akhali mwana wa Eri,

²⁴ mwana wa Matati, mwana wa Levi, mwana
wa Mereki, mwana wa Janai, mwana wa Zuze,

²⁵ mwana wa Matatiasi, mwana wa Amosi,
mwana wa Naumi, mwana wa Esiri, mwana wa
Nagai,

²⁶ mwana wa Maati, mwana wa Matatiasi,
mwana wa Simei, mwana wa Zuzeki, mwana wa
Joda,

²⁷ mwana wa Juwana, mwana wa Leza, mwana
wa Zolobaberi, mwana wa Salatiyeri, mwana wa
Neri,

²⁸ mwana wa Meleki, mwana wa Adi, mwana
wa Kozami, mwana wa Erimadami, mwana wa
Eri,

²⁹ mwana wa Jozuwe, mwana wa Eriyezeri, mwana wa Jolimi, mwana wa Matati, mwana wa Levi,

³⁰ mwana wa Simioni, mwana wa Juda, mwana wa Zuze, mwana wa Jonami, mwana wa Eriyakimi,

³¹ mwana wa Mereya, mwana wa Minani, mwana wa Matati, mwana wa Natani, mwana wa Davide,

³² mwana wa Jesi, mwana wa Obedi, mwana wa Bwazi, mwana wa Sala, mwana wa Nasomi,

³³ mwana wa Aminadabi, mwana wa Dimimi, mwana wa Alini, mwana wa Heziramu, mwana wa Perezi, mwana wa Juda,

³⁴ mwana wa Jakobo, mwana wa Izaki, mwana wa Abrahamu, mwana wa Tera, mwana wa Nakoli,

³⁵ mwana wa Saluki, mwana wa Lagau, mwana wa Faleki, mwana wa Ibero, mwana wa Sala,

³⁶ mwana wa Kainani, mwana wa Alufaxadi, mwana wa Semi, mwana wa Nowa, mwana wa Lameki

³⁷ mwana wa Matusala, mwana wa Enoki, mwana wa Jaledi, mwana wa Malalero, mwana wa Kainani,

³⁸ mwana wa Inosi, mwana wa Seti, mwana wa Adamu, omwe akhali mwana wa Mulungu.

4

Kuyezedwa kwa Jezu

¹ Jezu, mwakudzazidwa na Mzimu Wakucena, adabwerera kucockera kumkulo wa Jolodani, ndipo adatsogoleredwa na Mzimuyo aciyenda kucidambo,

² komwe adakayezeredwa na Dyabu, mkatimwa ntsiku makumi manai (40). Ntsiku zimwezo alibe kudya cinthu ciri-centse, ndipo zatamala ntsikuzo Iye adabva njala.

³ Dyabu adamuuza kuti: “Penu ndiwe mwana wa Mulungu, uza mwalayu kuti usanduke pau”.

⁴ Tsono Jezu adamutawira aciti: “Bzidanembedwa kuti: ‘Munthu an'dzacira lini na pau yokha’ *”.

⁵ Dyabu adamutenga acikwira naye padzulu-letu, ndipo mwacisututu adamulatiza umambo bwa dziko lentse la pantsi.

⁶ Adamuuza kuti: “Ine nin'dzakupasani utongi bumwebu na ukulu bwa dziko lentse la pantsi, thangwe ndidapasidwa ndipo ningapasembo omwe nin'funa.

⁷ Ndipo ukandipemba, bzentsenebzi bzindzakhala bzako”.

⁸ Jezu adamutawira kuti: “Bzidanembedwa kuti: ‘Udzatumbize Mbuya, Mulungu wako, ndipo udzapembe iye yekha’ †”.

⁹ Ndipo Dyabu adamutenga aciyenda naye kuJerusalema, adakwira naye pakatolo-tolo pa Nyumba ya Mulungu acimuza kuti: “Penu ndiwe Mwana wa Mulungu, bzithuse kucokera pano mpaka pantsi.

¹⁰ Nakuti bzidanembedwa kuti:

“Iye an'dzatumiza anju wace kuna iwe,
kuti adzakukhocherere.

¹¹ Iwo an'dzakuyakha m'manja
kuti udzasaye kupwetekela

* **4:4** Deu 8:3 † **4:8** Deu 6:13

pamwala uli-wentse'‡".

¹² Jezu adatawira kuti: "Bzidalewedwa kuti 'Leka kuyeza Mbuya, Mulungu wako'§".

¹³ Atamala kucita miyezo yentseneyi, Dyabu adafundukira mpaka nthawe inango.

*Kuyamba basa kwa Jezu kuGalireya
(Luk 4:14–9:50)*

¹⁴ Jezu adabwerera kuGalireya mumphambvu ya Mzimu Wakucena, ndipo mbiri yace idamwazikira kumii yentse ya mphimpha imweire.

¹⁵ Iye akhapfundzisa m'nyumba za mipembo ndipo wan thu wentse akhambamutenda.

¹⁶ Jezu adayenda kuNazareta komwe adakulira, ndipo pantsiku ya malinkhuma adayenda kunyumba ya mipembo nakuti ukhali msambo wace. Ndipo adalamuka kuti awerenge.

¹⁷ Pamwepo adapasidwa livu la mpolofita Izaiya, adafungula acigumana mbuto yomwe ikhadanemba kuti:

¹⁸ "Mzimu wa Mbuya
uli pana ine,
thangwe Iye wandidzoza
kuti ndipalidze mafala yabwino
kuna wakusauka.

Iye adandituma
kuti ndidziwise kutsudzulidwa
kuna anyakumangidwa
ndipo kuwona kwa azimola,
kudzatsudzula wakupondereredwa,

‡ **4:11** Mas 91:11-12 § **4:12** Deu 6:16

19 ndipo kudzadziwisa gole lomwe Mbuya an'dzapulumusa wantru wace"**.

20 Pamwepo iye adafunga Livu aciripereka kuna nthena ya m'nyumba ya mipembo, acikakhala. Ndipo wantru wentse omwe akhali m'nyumba ya mipembomo akhamunyang'anisisa.

21 Iye adayamba kuwauza kuti: "Lero bza-kunembedwa bzomwe mwamala kubvabzi bzacitika".

22 Wantru wentse akhambalewa ubwino bwace ndipo akhadabwa na mafala yakukondweresa yomwe yakhacoka pa mulomo pace, tsono akhambabvundza kuti: "Kodi umweyu ndiyelini mwana wa Zuze?"

23 Tsono adawatawira kuti: "N'cadidi kuti imwepo mun'ti mundiwuze mwani uyu: 'Dombototo, bzilape iwe wekha! Cita kuno kudziko kwako bzomwe tidabva kuti udacita kuKafaranawumi'".

24 Ndipo adapitiriza kuwauza aciti: "Ndirikuku-uzani bzacadidi kuti: Palibe mpolofita omwe ambabvumidwa mudziko mwace.

25 Lekani ndikuuzeni kuti, akhalipo amasiwa azinji kuljirayeri panthawe ya Eriya, pomwe kudzulu kudafungidwa magole matatu na minyezi mitanthatu ndipo kudawoneka njala ikulu pa dziko lentse la pantsi.

26 Ndipo Eriya alibe kutumidwa kuna mubodzi wa amasiwawo, tsono kuna mansiwa m'bodzi yekha omwe akhakhala kuSerepita, pafupi na Sidoni.

** **4:19** Iza 58:6; Iza 61:1-2

²⁷ Ndipombo kukhana wamapere azinji kuIjirayeri panthawe ya mpolofita Erizeu. Tsono palibe na m'bodzi wawo omwe adapolesedwa, Namani yekha wa dziko la Siriya”.

²⁸ Ndipo wentse omwe akhali m'nyumba ya mipembomo, pomwe adabva mafala yomweyo, adadzala na ukali.

²⁹ Pamwepo adaimirira, acimuthotha mumzindamo, ndipo adamutenga mpaka padzulu pa phiri pomwe pakhadamangidwa mzindawo kuti akamugwinyire muphompho.

³⁰ Tsono Jezu adapsola na pakati pawo acicoka.

Jezu adathotha mzimu wakuipa

³¹ Iye adayenda kuKafaranawumi, kumzinda wa Galireya, ndipo ntsiku ya malinkhuma adayamba kupfundzisa mbumba.

³² Wantru wentse akhadabwa na mapfundzisidwe yace, thangwe mafala yace yakhana mphambvu.

³³ Munyumba ya mipembomo mukhana muntru m'bodzi omwe akhana mzimu wakuipa. Ndipo iye adakuwa aciti:

³⁴ “Nandi! Jezu wa kuNazareta, kodi un'funa ciyani kuna ife? Kodi wabwera kudzatidzonga? Nin'dziwa kuti imwe ndimwe yani: Wakucena wa Mulungu!”.

³⁵ Pamwepo Jezu adaukalipira aciti: “Nyamala! Ndipo coka mwa iye”. Ndipo mzimu wakui-payo udamugwesera pantsi patsogolo pa wantru wentse, ndipo udacoka mwa iye mwakusaya kum'pweteka.

³⁶ Wantru wentse adadabwa nabzo, ndipo akhalewa winango na mwanzace kuti: “Ni fala lanyi limweri? Napo mizimu yakuipa Iye am-baitonga na mphambvu, icicoka!”.

³⁷ Ndipo mbiri yace idamwazikira kumphimpha zomwezire zentse.

Mphambvu ya Jezu kwa mizimu yakuipa ndipo na kulimbisa kwace

³⁸ Jezu adacoka munyumba ya mipembo, adayenda kumui kwa Simau. Mebzala wa Simauyo akhana maferu, ndipo iwo adakumbira Jezu kuti amuthandize.

³⁹ Iye adakotama pakhana mtendapo, acicosa maferoyo, iyo yadamuleka. Ndipo iye adamuka aciyamba kuwatanaairira.

⁴⁰ Pomwe duwa likhamira, mbumba idabwersa atenda azinji omwe akhana matenda ya mtundu wakusiyana-siyana. Ndipo Iye adapolesa m'bodzi na m'bodzi wa iwo mwa kuwasanjika manja.

⁴¹ Napombo winango akhagwa mizimu yakuipa icimbakuwa kuti: “Iwepo ndiwe Mwana wa Mulungu!”. Tsono Iye, akhaicosa ndipo akhaibvumiza lini kuti ilewe-lewe, thangwe ikhadziwa kuti akhali Krixtu.

⁴² Pomwe kudacena, Jezu adayenda kumbuto komwe kumbapita lini wantru kawiri-kawiri. Ndipo mithithi ikhamunyang'ana, akhamuumiriza kuti aleke kuwasiya.

⁴³ Tsono Iye adawauza kuti: “Bzin'funika kuti Ine ndikapalidze nkhani yabwino ya Umumbo bwa Mulungubu kumizindambo inango, nakuti ndidatumidwira bzimwebzo”.

44 Ndipo adaptiriza kupalidza munyumba za mipembo kuJudeya.

5

Jeju adacemera ateweri wakuyamba

1 Ntsiku inango, Jeju akhali m'mphepete mwa thawale la Jenezareti, mthithi wa wantru ukhamupsindiza mbali zentse kuti ubve fala la Mulungu.

2 Ndipo Iye adawona miyadiya miwiri yomwe ikhali m'mphepete mwa thawale, ikhadasiyidwa na akhombwe, omwe akhatsuka bwazi.

3 Iye adapakira m'mwadiya omwe ukhali wa Simau, ndipo adamukumbira kuti augwinye pang'ono m'madzi. Ndipo adakhala m'mwadiyamo acipfundzisa mbumba.

4 Atamala kulewa-lewa, adauza Simau kuti: "Yenda pambuto pana madzi yakuzika", ndipo imwe mwentse: "Kathuseni bwazi kuti mumphate ntsomba".

5 Simau adamutawira aciti: "Misiri, ife-pano tabziumiriza kuphata basa usiku bwentse ndipo tiribe kuphata cinthu. Tsono, nakuti ndimwepo mulikulewa bzimwebzi, ndiniyenda kukathusa bwazi".

6 Pomwe iwo adacita bzimwebzo, adaphata ntsomba zizinji kwene-kwene, mwakuti bwazibo budayamba kung'ambika.

7 Pamwepo iwo adacemera na manja andzawo omwe akhali m'mwadiya winango, kuti abwere kudzawathandiza. Ndipo iwo adabwera acidzaza mimwadiyayo, mwakuti idafika pakufuna kumira.

⁸ Pomwe Simau Pedru adawona bzimwebzo, adagodamira m'minyendo mwa Jezu adati: "Mbuya, fundukirani pana ine, thangwe ine ndine munthu wakutaza".

⁹ Pamwepo iye na andzacewo, adadabwa kwene-kwene na ntsomba zomwe akhadaphata,

¹⁰ napombo Tiyago na Juwau wana wa Zebedeu andzace wa Simau. Ndipo Jezu adauza Simau kuti: "Leka kucita mantha, kuyambira tsapanolino mpaka kutsogolo un'dzakhala khombwe wa wantru".

¹¹ Pamwepo iwo adapfuwa mimwadiya yawo aciyenda nayo pamcenga, adasiya bzentse ndipo adamutewera.

Kupolesedwa kwa nyamapere

¹² Pomwe Jezu akhali mum'zinda winango, padabwera munthu omwe akhadadzala na mapere*. Pomwe iye adaona Jezu, adagodama acitsulima ndipo adamukumbira aciti: "Mbuya, mucifuna, mungandipolese".

¹³ Jezu adafuthula boko acimukhuya ndipo adalewa kuti: "Inde, nin'funa! Pola". Panthawe ibodzi-bodziyo mapereyo yadacoka.

¹⁴ Pamwepo Jezu adamuuza kuti: "Leka kuuza ali-yentse bzimwebzi. Tsono yenda ukabzilatize kuna baba wa ntsembe ndipo ukapereke ntsembe ya kupolesedwa kwaceko, ntsembe zomwe Mozeji adalewa, kuti zikhale mboni".

¹⁵ Pamwepo, mafala yakulewa bza Iye yakhathimizirika kumwazikira, mwakuti

* **5:12** Mapere: MuciGiriki ni kulewa lini mapere bzokha, tsono matenda ya khanda yakusiyana-siyana.

mithithi ya wantru ikhabwera kudzamubva na kudzapolesedwa matenda yawo.

¹⁶ Tsono Jezu akhambacoka aciyenda payekha ndipo akhapemba.

Jeju adalimbisa bundukutu

¹⁷ Ntsiku ibodzi pomwe Iye akhapfundzisa, pakhana aFalizi na apfundzisi wa Mtemo, akhadacokera kumii yentse ya kuGalireya, kuJudeya na kuJerusalema. Ndipo mphambvu za Mbuya zikhali na Iye kuti apolese atenda.

¹⁸ Amuna anango adabwera adanyamula bundukutu pamakhangala, ndipo adayezera kum'pitisa m'yumbamo, kuti akamutule patsogolo pa Jezu,

¹⁹ tsono alibe kukwanisa thangwe ra mthithi wa wantru. Ndipo adakwira pantsodzi adamtereza na makhangalayo, pa bulu lomwe adafungula, mpaka patsogolo pa Jezu.

²⁰ Pomwe adawona cikhulupiro cawo, Jezu adati: “Munthuwe, bzitazo bzako bzalekeredwa”.

²¹ Afalizi na amisiri wa Mtemo adayamba kukumbuka acimbati: “Umweyu mbani alikutukwana Mulungu? Mbani omwe angalekere bzitazo, pokha-pokha Mulungu yekha?”

²² Jezu pakudziwa bzomwe iwo akhakumbuka adati: “Thangwe ranyi imwepo mulikukumbuka tenepoyo?

²³ Kodi cakupusa kulewa n'ciponi kuti: ‘Bzitazo bzako walekeredwa’ ayai kuti: ‘Lamuka uyende’?

²⁴ Tsono kuti imwepo mudziwe kuti mwana wa muntru ana utongi bwa mphambvu padzikoi kuti alekerere bzitazo”, adauza bundukutu ule aciti:

“Ine ndirikulewa: Lamuka, tenga khangala lako ndoko kunyumba”.

²⁵ Pamwepo-letu mwamuna ule adaimirira patsogolo pawo, adatenga khangala lomwe akhadanyamulidwa nalo, adayenda kunyumba acimbatumbiza Mulungu.

²⁶ Wantru wentse adadabwa, acimbatumbiza Mulungu, ndipo mwakudzala na mantha akham-balewa kuti: “Lero tawona malengwa”.

Kucemerewa kwa Levi

²⁷ Bzatamala bzimwebzo, Jezu adacoka ndipo adawona nyakupimisa mtsonkho, dzina lace Levi, akhadakhala pambuto ya kupimira mtsonkho. Ndipo adamuuza kuti: “Nditewere”

²⁸ Levi adaimirira, acisiya bzentse ndipo adamtewera.

²⁹ Pamwepo Levi adamucitira cikondweso cikulu kwene-kwene panyumba pace. Ndipo pakhana wantru azinji akhadya nawo, Wakupimisa mtsonkho na wantru anangombo.

³⁰ Tsono aFalizi na amisiri wa Mtemo wale omwe akhali wa gulu libodzi adaipidwa nawo ateweri wa Jezu, ndipo adawabvundza kuti: “Thangwe ranyi imwepo muli kudya na kumwa pabodzi na anyakupimisa mtsonkho ndipo ‘atazi?’”

³¹ Jezu adawatawira aciti: “Ni wakulimba lini omwe an’funa mulapi, tsono wale omwe ali kuduwalala.

³² Ine ndiribe kubwera kudzacemera wakulungama, tsono wakutaza kuti akhumbule”.

Kubzimana kudya

³³ Ndipo iwo adamuuza kuti: “Ateweri wa Juwau ambabzimana kudya ndipo ambapemba kazinji kentse, napombo ateweri wa afalizi. Tsongo wakowa ambadya na kumwa”.

³⁴ Jezu adawatawira aciti: “Imwepo mungacitise kuti wakucemeridwa pamsinda wa malowozi abzimane kudya uko wakulowola ali pamwepo?

³⁵ Tsongo in'dzakwana nthawe yomwe an'dzacoseredwa wakulowola. Nthawe zimwezo iwo an'dzabzimana kudya”.

³⁶ Ndipo Iye adawatsikira matere aciti: “Palibe omwe an'gwata nguwo ipsa acisonerera cigamba pa nguwo ya kale, penu wina an'cita bz-imwebzi, an'dzadzonga nguwo ipsayo, napombo cigambaco cin'ndendemera lini pa nguwo ipsayo.

³⁷ Ndipo palibe omwe aniihka vinyu ipsa mucombo ca khanda lakale. Akabzicita, vinyuyo in'dzaciphokesa icitayika ndipo comboco cin'dzongeka.

³⁸ Tsongo vinyu ipsa, mbaiyikhidwe mucombo cakhanda lipsa.

³⁹ Palibe omwe angamwe vinyu ya kale, acifuna pomwe ipsa, nakuti ambati: ‘Vinyu yakale ni yab-wino! ’ ”.

6

Jezu ni Mbuya wa Sabudu

¹ Pantsiku inango ya Sabudu pomwe Jezu akhapita na m'munda wa mapira, ateweri wace adachola acipuya na manja acimbadya msoso.

² Ndipo aFalizi anango adawabvundza kuti: “Thangwe ranyi muli kucita bzomwe bzimbabvumizidwa lini kucita pa ntsiku ya Sabudu?”

³ Ndipo Jezu adawatawira aciti: “Kodi mulibe kuwerenga bzomwe adacita Davide na andzace pomwe adabva njala?

⁴ Iye adapita m'nyumba ya Mulungu, ndipo adatenga pau zakuperekedwa kuna Mulungu, zomwe zikhathemera kudyedwa na anyantsembe okha, tsono iye adadya acipasambo andzace”.

⁵ Ndipo adawauza pomwe kuti: “Mwana wa Munthu ndiye Mbuya wa Sabudu”.

Jezi adalimbisa munthu wakulemala boko

⁶ Pasabudu linango, Jezi adayenda munyumba ya mipembo. M'mwemo mukhana munthu wakulemala boko la madidi.

⁷ Ndipo aFalizi na amisiri wa Mtemo akhanyang'ana mulandu wakuti apase Jezu. Ndipopo akhanyang'ana na cheru, kuti awone penu Iye angadalimbisa munthu ule ntsiku ya sabuduyo.

⁸ Tsono Jezu adadziwa bzomwe iwo akhakumbuka ndipo adauza wa kulemalayo kuti: “Imirira bwera pakatipa!” Ndipo iye adaimirira acikhala dzololo.

⁹ Pamwepo Jezi adawabvundza adati: “Kodi bzimbabvumizidwa kucita pantsiku ya Sabudu ni bziponi, bzabwino ayai bzakuipa? Kupulumusa moyo ayai kupha?”

¹⁰ Iye adanyang'ana wantru wentse omwe akhadamuzungulira, ndipo adauza wakulemala

bokoyo kuti: “Futhula boko”. Iye adalifuthula, licibwerera mwace.

¹¹ Tsono iwo adakalipa kwene-kwene. Ndipo adayamba kucezerana kuti awone mulandu wakupasa Jezu.

Jezu adasankhula atumiki wace khumi na awiri

¹² Pantsiku zimwezire Jezu adacoka acikakwira m'phiri kuti akapembe, ndipo adaphuphudza acimbapemba Mulungu.

¹³ Ndipo pomwe kudacena, adacemera ateweri wace acisankhula khumi na awiri pakati pavo, omwe adawapasa dzina lakuti atumiki:

¹⁴ Simau omwe adapasa dzina lakuti Pedru, na m'bale wace Andereya, Tiyago, Juwau Filipi, Bartolomeu,

¹⁵ Mateu, Tomasi, Tiyago mwana wa Alifeu, Simau omwe akhacemeredwa Zelote,

¹⁶ Judasi mwana wa Tiyago na Judasi Isikaliyoti omwe adadzapindukira Jezu.

Jezu akhalimbisa matenda mazinji

¹⁷ Ndipo Jezu adabuluka pabodzi na iwo, ndipo adakaima pacidambo, pamwepo pakhana ateweri wace azinji na mthithi ukulu omwe udacokera kumphimpha za Judeya zentse, wa kuJerusalema na wa kunja kwa madzi ya nyandza ya Tiro na Sidoni,

¹⁸ Omwe akhadabwera kuti adzabve na kudzalapidwa matenda yawo. Ndipombo omwe akhanesedwa na mizimu yakuipa adalimbisidwa.

¹⁹ Ndipo wan thu wentse akhafuna kumukhuya, thangwe kuna Iye kukhacoka mphambvu ikhapolesa wentse.

- 20** Pamwepo Iye adanyang'ana ateweri wace,
aciti:
“Wakusimbidwa ndimwe, wakusauka,
nakuti ni bwanu Umambo bwa Mulungu.
- 21** Wakusimbidwa ndimwe, omwe tsapano-lino
muna njala,
nakuti mun'dzakhuta.
Wakusimbidwa ndimwe, omwe tsapano-lino
muli kulira,
nakuti mun'dzaseka.
- 22** Wakusimbidwa ndimwe, akakuwengani,
akakuthothani na kukutukanani,
aciipisa dzina lanu na kukuyesani wan thu
wakuipa,
thangwe ra Mwana wa Munthu.
- 23** “Mudzakondwere ntsiku imweyo,
mucidzasekera, thangwe mabaibai yanu kudzulu
ni makulu kwene-kwene. Nakuti makholo yawo
adacitambo bzibodzi-bodzibzo kuna apolofita.
- 24** “Tsongo tsoka kuna imwe anyakudala,
nakuti mwatambira kale
mabai-bai yanu.
- 25** Tsoka kuna imwe, omwe tsapano-lino muna
bzentse,
nakuti mun'dzabva njala.
Tsoka kuna imwe omwe tsapano-lino muli
kuseka,
nakuti mun'dzadandaula mucilira.
- 26** Tsoka kuna imwe, pomwe wentse an'dzalewa
ubwino bwanu,
nakuti tenepoyo makholo yawo
adacitambo kuna apolofita wakunama.

Kucitira lufoi kuna anyamadulanthaka

²⁷ “Tsono Ine ndirikuza imwe omwe muli kundibva kuti: Khalani na lufoi kuna anyamadulanthaka wanu, citani bzabwino kuna wale omwe an'kuwengani.

²⁸ Simbani omwe ambakulewani kuipa, apemberenimbo wale omwe ambakuboneresani.

²⁹ Penu munthu an'kumenya phutu libodzi, perekera phutu linango. Penu munthu an'kutengera kapote, leka kumuletsa kukutengera kamiza.

³⁰ Pasa munthu ali-wentse comwe iye an'kukumbira, ndipo penu munthu an'kutengera cinthu, leka kumuza kuti akubwezere.

³¹ Bzomwe mun'funa kuti anango akucitireni, citanimbo imwepo kuna iwo.

³² “Ni mabaibai yanyi yomwe mun'dzawona, mukambafuna omwe an'kufunani?, Nakuti ‘wabzitazo’ ambafunambo omwe aniwafuna.

³³ Ndipo ni mabaibai yanyi yomwe imwepo mun'dzawona, mukacita ubwino kwa wale omwe ambakucitirani ubwino? Nakuti atazi ambacitambo tenepo.

³⁴ Ni mabaibai yanyi yomwe mun'dzawona, mukapasa mangawa munthu omwe ambadzakubwezerani? Nakuti ‘atazi’ ambapasa mangawa ‘atazi’ acidikhira kubwezerewa mwa thunthu.

³⁵ Tsono imwepo, funani anyamaduranthaka wanu, acitireni ubwino, ndipo akumbizeni, mwakusaya kudikhira kubwezerewa cinthu. Tsono mabai-bai yomwe mun'dzapasidwa yan'dzakhala makulu ndipo imwepo mun'dzakhala wana wa Wakudzulu-dzulu. Nakuti iye ni wabwino kuna wakusaya kutenda na wakuipa.

36 Khalani na ntsisi nakuti Baba wanu ni wantsisimbo.

Kutonga wapafupi naye

37 “Lekani kumbatongesa ndipo imwepo mun'dzatongesedwa lini. Lekani kupasa mulandu, ndipo mun'dzapasidwa lini mulandu, lekererani andzanu ndipo mun'dzalekereredwa.

38 Pasani andzanu, ndipo mun'dzapasidwa: Na mphimo yabwino, mwakutsindira, mwakukunkhumula na mpololo bzin'dzaperekedwa kuna imwe. Nakuti mphimo yomwe mumpimira ndiyo in'dzapimiridwambo imwe”.

39 Jesu adacita pomwe mifananizo adati: “Kodi zimola angakhale langa kuna zimola mwandzace? Angagwe lini m'dindi wentse?.

40 M'pfundzi angapose lini misiri wace. Tsono wentse ule omwe an'pfundzisidwa bwino an'dzakhala ninga misiri wacey.

41 “Thangwe ranyi iwepo ulikuwona katsetswa komwe kali m'diso mwa m'bale wako, ndipo uli kuwona lini citsetswa comwe ciri m'diso mwako?

42 Iwepo ungauze tani m'bale wako kuti: ‘M'bale, bwera ndikucose katsetswa m'diso mwako’, uko iwe caiye un'kwanisa lini kuwona citsetswa ciri mudiso mwako? Wacipha-maso, cakuyamba cosa citsetswa comwe ciri m'diso lako, ndipo un'dzawona bwino-bwino kuti ukwanise ucose citsetswa ciri m'diso la m'bale wako.

Muti na bzisapo bzace

43 “Palibe muti wabwino omwe umbabala bzisapo bzakuipa, ndipo palibe muti wakuipa omwe umbabala bzisapo bzabwino.

44 Muti uli-wentse umbadziwika na bzisapo bzace. Palibe omwe ambache nkhuyu m'muti wa minga, napo uva muusva wa mpangala.

45 Munthu wabwino ambalewa bzabwino bzomwe bziri muthenthé labwino lomwe liri mum'tima mwace, ndipo munthu wakuipa ambalewa bzakuipa bzomwe bziri mum'tima mwace, thangwe mulomo wace umbalewa-lewa bzomwe bzidadzala mum'tima.

Wakucenjera na wakupusa

46 “Thangwe ranyi imwepo mumbandicemera kuti: ‘Mbuya, Mbuya,’ ndipo mun'cita lini bzomwe Ine nimbalewa?

47 Ine nin'dzakuwonesani mbani omwe ningandendemeze na ule omwe an'bwera kuna Ine, acibva mafala yangu na kucita.

48 Adalingana na munthu omwe adamanga nyumba yace, adacera madindi yakuzika ndipo adazika matsinde pa mwala. Pomwe madzi yadadzala, yadamenya nyumbayo, tsono yalibe kukwanisa kuitekenyesa nakuti ikhadamangidwa bwino.

49 Tsono ule omwe ambabva mafala yangu, acisaya kuyateweza, adalingana na munthu omwe adamanga nyumba yace pamataka mwakusaya kuzika. Ndipo pomwe madzi yadadzala, yadamenya nyumbayo icigweratu yentse ndipo idadzonjeka kwene-kwene”.

7

Mkulu wa acikunda wa dziko la Roma adawonesa kukhulupirira kwace

¹ Pomwe Jezu adamala kulewa bzentsenebzo kuna mbumba, adapita mumzinda wa Kafaranawumi.

² Mumwemo mukhana nyagirinya wa mkulu wa acikunda, iye akhadwala mwa pafupi-fupi kufa, ndipo akhafunidwa kwene-kwene na mbuya waceyo.

³ Mkuluyo pomwe adabva kulewa bza Jezu, adatumiza atsogoleri wa ajuda, kuti akamukumbire abwere kudzamulimbisa nyagirinya wace.

⁴ Pomwe iwo adafika kuna Jezu, adamukumbira mwakungingimira aciti: “Munthu umweyu an’themera kuti mumucitire bzimwebzi,

⁵ thangwe iye ambafuna dziko lathu ndipo adakondza nyumba yathu ya mipembo”.

⁶ Pamwepo, Jezu adayenda nawo. Pomwe akhali pafupi na nyumba, mkulu wa acikunda ule adatuma axamwali wace kukauza Jezu kuti: “Mbuya, lekani kubzidedemesa, thangwe ndine lini wakuthemera kuti ndikutambirenipanyumba pangu.

⁷ Ndipopo, ndiribe kubziyesa wakuthemera kudzalewa-lewa na imwe. Tsono lewani fala libodzi lokha, nyagirinya wangu an’limbisidwa.

⁸ Nakuti inembo ndine munthu omwe ndiri pantsi pa akulu ndipo ndina acikunda omwe nimbatonga. Ndikauza m’bodzi kuti: ‘Ndoko’, iye ambayenda. Ndikauza winango kuti ‘Bwera’, iye

ambabwera. Ndikauza nyagirinya wangu kuti: ‘Cita ici’, iye ambacita”.

⁹ Pomwe Jezu adabva bzimwebzo adadabwa naye ndipo adazungunukira kuna mthithi omwe ukhamutewera aciti: “Ine nin’kuuzani kuti napo muIjirayeri ndiribe kuwona cikhulupiriro ninga cimweci”.

¹⁰ Pomwepo wantru omwe akhadatumidwa wale adabwerera kumui ndipo adakamgumana walimba nyagirinya ule.

Jezu adalamusa mwana wa mansiwa

¹¹ Bzatapita bzimwebzi, Jezu adayenda kumzinda ukhacemeredwa Naini, ndipo akhayenda pabodzi na ateweri wace na mthithi ukulu wa wantru.

¹² Pomwe akhafendera pa msuwo wa mzinda, mtembo wa mwana omwe akhali m'bodzi yekha wa mansiwa ukhacoka ukhayenda kukapendesedwa, ndipo mthithi wa wantru wa mum'zinda ukhali pabodzi na mansiwayo.

¹³ Pomwe Mbuya adawona mansiwa ule, adamubvera ntsisi ndipo adati: “Leka kulira!”

¹⁴ Patsogolo pace, Iye adafendera acikhuya baulu, ndipo omwe akhadalinyamula adaima. Jezu adati: “Mulumbwana, Ine ndirikukuza lamuka!”

¹⁵ Mulumbwana ule adalamuka aciyamba kulewa-lewa, ndipo Jezu adamupereka kuna mai wace.

¹⁶ Ndipo wantru wentse adabva mantha, acimbatumbiza Mulungu aciti: “Mpolofita mkulu wabwera pakati pathu” Iwo akhambati: “Mulungu wabwera kudzapulumusa mbumba yace”.

¹⁷ Ndipo nkhanî imweyi yakulewa bza Jezu idamwazikira kuJudeya kwentse, na madziko ya m'malire.

Jeju na Juwau M'batizi

¹⁸ Ndipo ateweri wa Juwau adamuuza bzentsenebzzi. Iye adacemera awiri wawo,

¹⁹ aciwatuma kuna Mbuya kuti akamubvundze kuti: "Kodi ndimwepo omwe akhalewedwa kuti an'dzabwera? Ayai tidikhire winango?"

²⁰ Pomwe amuna wale adafika kuna Jezu adalewa kuti: "Juwau M'batizi watituma kudzakubvundzani: 'Kodi ndimwepo omwe mukhalewedwa kuti mun'dzabwera? Ayai tidikhire winango? "

²¹ Panthawe imweyo Jezu adalimbisa azinji wa kuwawidwa, wa matenda yakugopsa na wa mizimu yakuipa. Ndipo adafungula maso azinji omwe akhali azimola.

²² Ndipo Iye adawatawira aciti: "Bwererani mukauze Juwau bzomwe mwawona na kubva kuti: Azimola alikuwona, wakulemala alikufamba, wamapere alikupolesedwa, nkhuthwi zirikubva, wakufa alikulamusidwa ndipo mafala yabwino yalikupalidzidwa kwa wakusauka.

²³ Ndipo wakusimbidwa ni ule omwe ambaipidwa lini thangwe ra Ine".

²⁴ Atayenda ateweri wa Juwau, Jezu adayamba kuuza mthithi bza Juwau aciti: "Ni ciyani comwe mudakawona mudambo? Mtete wakutekenyeka na condzi?"

²⁵ Ayai ni ciyani mudakawona? Munthu ana bzakubvala bza nguwo yabwino? Tsono omwe

ambabvala bza nguwo zabwino acikhala na khalidwe lapadzulu-dzulu ali munyumba za umambo.

²⁶ Kodi ni ciyani mwakawona? Mpolofita? Inde, ine nin'kuuzani kuti ni wakuposa mpolofita.

²⁷ Umweyu ni ule omwe alikulewedwa na bza-kunembedwa kuti:

“ ‘Nin'dzatumiza mtumiki wangu patsogolo pako. Iye an'dzakukondzera njira patsogolo’.

²⁸ Ine nin'kuuzani kuti pakati pa omwe adabadwa na mkazi, palibe na m'bodziyo mkulu kuposa Juwau. Tsono omwe ni ng'ono muUmambo bwa Mulungu ni mkulu kuposa iye”.

²⁹ Ndipo mbumba yentse, napo wakupimisa m'tsonko pomwe adabva mafala ya Jezu adadzi-wisisa kuti njira ya Mulungu ikhali yakulungama ndipo iwo adabatizidwa na Juwau.

³⁰ Tsono aFalizi na adziwi wa Mtemo adalamba cakulinga ca Mulungu na iwo, ndipo adalamba kubatizidwa na Juwau.

³¹ Jezu adapitiriza kulewa aciti: “Tsono mbaningandendemeze na wantru wa m'badwe umweyu? Adatengana na yani?

³² Ali ninga wana omwe ambakhala pathambwe acimbakuwa kuna wina na andzawo kuti:

“ ‘Ife takulizirani mulumbwi,
tsono imwe mulibe kubzina.
Taimba mwakutsukwalisa,
tsono imwepo mulibe kulira’.

33 Nakuti adabwera Juwau M'batizi, omwe ambabzimana bzakudya, na kubzimana bzakumwa vinyu, imwepo mumbalewa kuti: ‘Ana dimonyo’.

34 Adabwera Mwana wa munthu, ambadya na kumwa, imwepo mumbalewa kuti: ‘Wonani gopola ndipo muledzeri, xamwali wa wakukhomesa mtsonkho ndipo “atazi”’.

35 Tsono udziwi bwa Mulungu bumbatsimikizidwa na ateweri wace wentse”.

Mkazi mtazi adadzoza minyendo ya Jezu

36 Mfalizi m'bodzi adacemera Jezu kuti akadye naye cirarilo kumui kwace, Iye adayenda atafika kunyumbako adapita acikakhala pameza.

37 Ndipo mumzindamo mukhakhala mkazi mtazi, iye pomwe adabva kuti Jezu akhadya m'nyumba mwa m'Falizi, adabwera na ntsupa ya mafuta yakununchira.

38 Mkaziyo adadzakhala m'mbuyo mwa Jezu m'minyendo mwace, acimbalira misozi yace idatotesa minyendo ya Jezu. Patsogolo pace adaipukuta na tsisi lace, aciipsopsona ndipo adaidzoza na mafuta yakununcira.

39 Mfalizi omwe akhadamuchemera ule atawona bzimwebzo, yekha adakumbuka kuti: “Munthu umweyu angadakhala mpolofita, angadadziwa kuti mkazi alikumkhuyayu ni mbani ndipo ni khalidwe lanyi lomwe analo, nakuti mkaziyu ni mtazi”.

40 Ndipo Jezu adamuuza kuti: “Simau, ndina cinthu cakuti ndikuuze”. Iye adati: “Lewani Misiri”.

41 “Akhalipo amuna awiri, omwe akhana mangawa na munthu winango. M'bodzi akhana

mangawa ya denariyo *madzana maxanu (500). Ndipo winangoyo, akhana mangawa ya denariyo makumi maxanu (50).

⁴² Tsono pa awiriwo pakhalibe omwe akhana kobiri zakuti amubwezere, na tenepo adawalekerera awiriwo. Kodi pa uwiri bwawo ni m'poni omwe an'dzatenda caibzo kuna wakuwapasa mangawa ule?"

⁴³ Ndipo Simau adatawira kuti: "Nin'kumbuka kuti ni ule omwe walekeredwa mangawa yakulu". Pamwepo Jezu adamutawira kuti: "Walewa bwino".

⁴⁴ Patsogolo pace, Jezu adaceuka kuna mkazi ule ndipo adauza Simau kuti: "Ulikuwona mkaziyu? Ndapita m'nyumba mwako, tsono iwepo ulibe kundipasa madzi ya kusamba m'minyendo. Apo iye wanditotesa na misozi acindipukuta na tsisi race.

⁴⁵ Iwepo ulibe kundimusa na mpsompsono, koma mkaziyu, kuyambira pomwe ndapita napano alibe kulekeza kumpsompsona m'minyendo yangu.

⁴⁶ Iwepo ulibe kandidzoza msolo wangu na mafuta, koma iye wathulurira mafuta yakunuchira m'minyendo mwangu.

⁴⁷ Na tenepo, Ine nin'kuuza kuti bzitazo bzace bzizinji bzalekeredwa, nakuti iye walatiza lufoi likulu. Tsono ule omwe walekeredwa pang'ono, ana lufoi pang'ono".

⁴⁸ Pamwepo Jezu adauza mkaziyo kuti: "Bzitazo bzako bzalekeredwa".

* **7:41** Denariyo: Ikhali kobiri ya ndzayaya ya parata yomwe ikhalinganira na ntsiku ibodzi ya kuphata basa.

⁴⁹ Ndipo akhadacemerewa wale anango adayamba kubvundzana aciti: “Mbani umweyu mwakuti ambalekera bzikitazo?”

⁵⁰ Jezu adauza mkazi ule kuti: “Cikhulupiro cako cakupulumusa. Ndoko mwa mtendere”.

8

Akazi omwe akhatumikira Jezu

¹ Bzatapita bzimwebzi Jezu, adafamba m'mizinda na m'mii acimbapalidza na kufotokoza Mafala Yabwino ya Umambo bwa Mulungu. Ateweri wace khumi na awiri akhali pabodzi na Iye,

² napombo akazi anango omwe akhada-co sedwa mizimu yakuipa na matenda, omwe ni Maliya wakucemerewa Madalena ule omwe kale adacoseda mizimu yakuipa minomwe,

³ Juwana, mkazi wa Kuza, wakunyang'anira nyumba ya umambo ya Herodi, Suzana na winangombo azinji. Akazi omwewa akhambathandiza Jezu na bzinthu bzawo.

M'fananizo wa mulimi

⁴ Mthithi ukulu wa wantru udakonkhana ndipo wantru wa m'mizinda yentse akhabwera kuna Jezu. Iye adalewa m'fananizo adati:

⁵ “Mulimi adayenda kukabzala. Pomwe iye akhabzala, mbeu inango idagwera m'phepete mwa njira. Idapondedwa, ndipo mbalame za kudzulu zidaidya.

⁶ Ndipo mbeu inango idagwera paminyala, pomwe idamera miti yace idauma thangwe lakusaya m'nyontho.

7 Inango idagwera pakati pa minga, idamera icikula pabodzi na mingayo tsono idatutumuka.

8 Tsono inango idagwera pandovolo. Idakula icibala bzisapo bzizinji, ibodzi na ibodzi ikhana dzana”.

Atamala kulewa bzimwebzi, adakuwa aciti: “Ule ana makutu yakubva, abve!”

Kuthumbudzula mifananizo

9 Ndipo ateweri wace adamubvundza bzomwe ukhalewa m'fananizo ule.

10 Jezu adati: “Imwepo mudapasidwa kudziwa bzakubisika bza Umambo bwa Mulungu. Tsono kuna anango nimbalewa na mifananizo, kuti:

“ ‘Ambanyang'anisa, tsono ambawona lini.
Ndipo ambabva tsono ambabvesesa lini’ ”.*

11 “Kuthumbudzula kwace ni uku: Mbeu ni Fala la Mulungu.

12 Ire yomwe idagwera munjira ni wantru omwe ambabva fala, tsono Dyabu ambabwera acicosa fala mumitima mwawo, kuti asaye kukhulupirira aleke kupulumusidwa.

13 Ndipo ire yomwe idagwera paminyala ni wantru omwe ambabvuma fala na mpfatsso akalibva, tsono alibe muzi. Ambakhulupirira panthawe ing'ono-ng'ono, tsono akagumana na mphicha ambasiya.

14 Ire yomwe idagwera pakati paminga ni wantru omwe ambabva, tsono pakutewera njira zawo ambadzatutumuka thangwe ra kuneseka na

* **8:10** Iza 6:9

cuma napombo bzakufuna bza moyo uno. Ndipo iwo ambadzakhwima lini.

¹⁵ Tsono ire yomwe idagwera pamataka ya ndovolo ni wantru omwe ana mtima wabwino na wacifundo, ambabva mafala aciyakoya ndipo ambabala bsisapo na kulimbika”.

M'fananizo wa ciphani-phani

¹⁶ “Palibe muntru omwe ambaphatiza ciphani-phani aciciikha mum'khate, ayai aciciikha pantsi pa talimba. Tsono, ambaciikha padzulu kuti wantru akapita awone ceza.

¹⁷ Thangwe palibe cintru cakubisika comwe cin'dzasaya kuwonesedwa, napo cakubisika comwe cin'dzasaya kudziwisidwa na kuwonesedwa padeca.

¹⁸ Na tenepo, cenjerani mabvedwe yomwe mulikucita. Ule omwe ana cintru, an'dzapasiwa bzizinji. Ule omwe alibe cintru, napo bzomwe an'kumbuka kuti anabzo an'dzatengeredwa”.

Dzindza la Jezu

¹⁹ Ndipo mai wa Jezu na abale wace adayenda kukamuwona, tsono iwo alibe kukwanisa kufika pakhana Iye, thangwe mukhadadzala wantru.

²⁰ Muntru winango adakauza Jezu kuti: “Mai wanu na abale wanu ali panjapa alikufuna kukuwonani”.

²¹ Tsono Iye adawatawira kuti: “Mai wangu na abale wangu ni wale omwe ambabva Fala la Mulungu aciliteweza”.

Jezu adaimisa condzi

22 Ntsiku inango Jezu adauza ateweri wace kuti: "Mbatiyende ng'ambu ire ya thawale". Iwo adapita mubote aciyenda.

23 Pomwe akhayambuka, Jezu adagona. Ndipo m'thawalemo mudacita condzi cikulu kwene-kwene, mwakuti botero likhayamba kumira, ndipo iwo akhali pangozi ikulu.

24 Na tenepo ateweriwo adayenda pafupi na Jezu acim'musa, aciti: "Misiri, Misiri, tirikufa ife!"

Iye adamuka adaimisa condzi na mabimbi ya madzi. Bzentse bzidaleka ndipo kudakhala bwino.

25 Ndipo Jezu adawabvundza adati: "Kodi kukhulupirira kwanu kuli kuponi?".

Iwo adabva mantha na kudabwisdwa, acimbabvundzana winango na mwandzace kuti: "Kodi mbani umweyu omwe anii misa condzi na mabimbi ya madzi, ndipo ibzo bzicimubvera?".

Kucirisidwa kwa munthu omwe akhana mizimu yakuipa

26 Pamwepo, iwo adacapa aciyambuka kafika kumphimpha ya Jerasa yomwe iri ng'ambu ya thawale, kunyang'anisana na Galireya.

27 Pomwe iwo adatsama, munthu m'bodzi wa mum'zinda mule omwe akhana mizimu yakuipa, adabwera kudzagumana na Jezu. Iye akhadamala ntsiku zizinji ali pezi, ndipo akhakhala lini panyumba tsono m'thenje.

28 Pomwe iye adawona Jezu adakuwa acibzithusa m'minyendo mwace ndipo mwakukuwa adati: "Nandi Jezu! Kodi mun'funa ciyani kuna ine, Jezu Mwana wa Mulungu

Wakudzulu-dzulu? Ndirikukukumbirani kuti muleke kundiboneresa!"

²⁹ Thangwe Jezu akhadaiuza kale kuti icoke m'thupi mwa munthuyu. Nakuti mizimu ire ikhadakhala nthawe zizinji mwa iye. Napo akhambamumanga na unyolo minyendo na manja acimbakoyedwa na alindiri, iye akhambabwedza unyolobo ndipo akhatengedwa na mizimuyo kuyenda naye kucidambo.

³⁰ Jezu adam'bvundza kuti: "Kodi dzina lako ndiwe yani?" Ndipo iye adatawira kuti: "Ndine mthithi", thangwe mizimu yakuipa mizinji ikhadapita mwa iye.

³¹ Ndipo mizimu yakuipa ire idamukumbira kuti aleke kuithothera kuCigwindza.

³² Pafupi na pamwepo pakhana nkhumba zikhadya m'mphepete mwa kaphiri. Ndipo mizimuyo idamukumbira kuti aibvumize ikapite munkhumba zire. Ndipo Jezu adaibvumiza.

³³ Mizimuyo yatacoka mwa munthu ule, idakapita mu nkhumba, ndipo nkhumbazo zentse zidapolika zicikagwera m'thawale, ndipo zidamira.

³⁴ Omwe akhanyang'anira nkhumba zire pomwe adawona bzimwebzo, adathamanga acikauza wantru kumzinda na m'mii.

³⁵ Ndipo mbumba idayenda kukawona bzomwe bzidacitikabzo. Pomwe iyo idakafika pakhana Jezu, idakawona munthu omwe akhadacoseda mizimu yakuipa ule akhadakhala m'minyendo mwa Jezu, atabvala ndipo ndzeru zace zikhadabwerera pambuto, mbumbayo idabva mantha.

³⁶ Ndipo wantru anango omwe akhadawona

bzidacitikabzo, adafotokozenza mbumba momwe adalimbisidwira munthu wa mizimu yakuipa ule.

³⁷ Pamwepo, mbumba ya kuJeresa yentse, idakumbira Jezu kuti acoke, thangwe iyo ikhadadzala na mantha. Ndipo Iye adapakira mubote acibwerera.

³⁸ Ndipo munthu omwe akhadacoseda mizimu yakuipa ule, adakumbira Jezu kuti ayende naye pabodzi. Tsono Jezu adamubweza, adamuuza kuti:

³⁹ “Bwerera kumui ndipo ukafotokoze bzentse bzomwe Mulungu wakucitirabzi”. Na tenepo, iye adayenda mu mzinda acikafotokoza bzentse bzomwe bzidacitika.

Jezu adalimbisa mwana wa Jairosi na mkazi winango

⁴⁰ Pomwe Jezu adabwerera, mthithi wa wan-thu udamutambira mwakukondwera. Nakuti iwo wentse akhamudikhira.

⁴¹ Pamwepo, munthu m'bodzi dzina lace Jairosi, mtsogoleri wa nyumba ya mipembo adabwera ndipo adabzigwesera m'minyendo mwa Jezu, acimudandaulira kuti ayende naye kumui kwace.

⁴² Thangwe mwana wace wacikazi m'bodzi yekha, wa magole khumi na mawiri, akhali pafupi-fupi kufa.

Pomwe Jezu akhayenda mthithi ukhamupsindiza.

⁴³ Tsono pamwepo pakhana mkazi winango omwe akhadwala matenda ya kucoka mulopa, mkati mwa magole khumi na mawiri (12). Tsono pakhalibe omwe angadakwanisa kumulapa.

44 Ndipo iye adayenda kumbuyo kwa Jezu acikhuya mkawo wa cakubvala cace, nthawe imweyo letu mulopa udaleka kucoka.

45 Ndipo Jezu adabvundza kuti: “Mbani wandikhuya?”.

Tsono wentse adagaza ndipo Pedru adati: “Misiri, mthithiyu ndiwo ulikukupsindizani”.

46 Tsono Jezu adati: “Alipo omwe wandikhuya. Ine ndabva kuti mphambvu yangu yacoka”.

47 Pamwepo mkazi ule atawona kuti bzikhakwanisika lini kuti abisale, adafendera ali kutetemera ndipo adagodama m'minyendo mwa Jezu. Ndipo patsogolo pa mbumba yentse, acifotokoza thangwe lomwe akhadamkhuyira, na kulimbisidwa komwe adacita mwacisututu.

48 Na tenepo Jezu adati: “Mwana wangu, cikhulupiro cako cakulimbisa. Ndoko na mtendere”.

49 Pomwe Jezu akhalewa-lewa, padafika munthu winango wa kunyumba kwa Jairosi, mtsogoleri wa nyumba ya mipembo ndipo adauza Jairosi kuti: “Mwana wanu wafa lekani kunesa pomwe Misiri”.

50 Pomwe Jezu adabva bzimwebzo, adauza Jairosi kuti: “Leka mantha! Khulupira basi. Ndipo iye an'dzalimbisidwa”.

51 Pomwe Jezu adafika kumui kwa Jairosi, Iye alibe kubvumiza munthu winango kuti apite m'nyumbamo kupambula Pedru, Juwau, Tiyago na azibaba wa mwanayo okha.

52 Ndipo wantru wentse akhalira na kumbadandaula. Tsono Jezu adawauza kuti: “Lekani kulira, mwanayu alibe kufa, tsono adagona”.

⁵³ Wantru wentse adamuseka, nakuti akhadziwa kuti mwanayo wafa.

⁵⁴ Tsono Jezu adaphata boko la mwana ule acilewa kuti: “Mtsikana, lamuka!”

⁵⁵ Mzimu wa mwanayo udabwerera, ndipo iye adalamukiratu. Pamwepo Jezu adalewa kuti apasidwe cakudya.

⁵⁶ Abereki wace adadabwisidwa nabzo. Tsono Jezu adawauza kuti aleke kuuza wantru bzomwe bzidacitikabzo.

9

Jezu adatuma ateweri wace khumi na awiri

¹ Ndipo Jezu adacemera ateweri wace khumi na awiri (12), Iye adawapasa mphambvu zakucosa mizimu yakuipa yentse na zakulapa matenda.

² Ndipo adawatuma kukapalidza Umambo bwa Mulungu na kukalapa atenda.

³ Na tenepo iye adawauza kuti: “Lekani kutakula cinthu na cibodzico paulendo, nee m'psimbo, nee budu la paulendo, nee pau, nee kobiri, ayai cakubvala ca pamphundzu.

⁴ Panyumba pomwe mun'fikira, khalani pamwepo mpaka kugedula.

⁵ Wantruwo akasaya kukutambirani, kunkhmulani pfumbi la m'minyendo mwanu pakucoka mumzindamo, kuti likhale cizindikiro cakulatiza kuipa kwawo”.

⁶ Pamwepo, iwo adacoka aciyenda m'mii yentse acikapalidza mafala yabwino na kupolesa atenda kumphimpha zentse.

Mambo Herodi na Juwau M'batizi

⁷ Herodi, ambo mkulu, adabva bzentse bzomwe bzikhacitika ndipo adaneseka kwene-kwene, thangwe wantru anango akhambalewa kuti Juwau wamuka pomwe kwa wakufa.

⁸ Anango akhambalewa kuti Eriya wabwerera pomwe. Ndipombo anango akhati mpolofita wa kale wamuka pomwe kwa wakufa.

⁹ Tsono Herodi adati: “Juwau, ine ndidamugwata msolo! Mbani umweyo omwe ndirikubva alikucita bzimwebzo?” Ndipo Herodi akhafuna kuti amuwone.

Jezu adacitisa kuti pau ziwande

¹⁰ Pomwe atumiki adabwerera adakamulongosolera Jezu bzentse bzomwe iwo akhadacita. Ndipo Iye adawatenga aciyendanawo kumzinda ukhacemeredwa Betisaida.

¹¹ Tsono mithithi ya wantru idabzidziwa, ndipo iyo idamutewera. Iye adawatambira, ndipo akhawafotokozena bza Umambo bwa Mulungu, ndipo akhambapolesa atenda omwe akhafuna kupolalesedwa.

¹² Pomwe kukhadoka, ateweri wace khumi na awiri adafendera kuna Iye aciti: “Uyendesenimithithi kuti iwo akwanise kuyenda m'minda yam'malire na pano, na m'mii, kuti akakumbire cakudya na malo, thangwe pano ni pathengo”.

¹³ Ndipo Iye adawatawira kuti: “Apaseni imwepo cakuti adye”.

Tsono iwo adati: “Tina pau zixanu na ntsomba ziwiri basi, ayai ife tiyende kukagula cakudya cakuti akwane wentsenewa!”

¹⁴ Pamwepo pakhana wantru amuna wakukwana bzulu bzixanu (5:000).

Tsono Iye adauza ateweri wace kuti: “Auzeni kuti akhale pantsi m'magulu ya makumi maxanu (50)”.

¹⁵ Ateweriwo adacita bzimwebzo ndipo wentse adakhala pantsi.

¹⁶ Pamwepo Iye adatenga pau zixanu na ntsomba ziwigizo, adanyang'anisa kudzulu, acipemba Mulungu ndipo adagwata-gwata, acipasa ateweri kuti agawire mbumba.

¹⁷ Wantru wentse adadya acikhuta, ndipo ateweri adakhongobza bzakusala acidzaza bositundu khumi na bziwiri (12).

Pedru adalewa bza Jezu

¹⁸ Ntsiku inango Jezu akhapemba yekha, ateweri wace akhali pamwepo, ndipo adawabvundza kuti: “Kodi mithithi ya wantru imbalewa kuti inepano ndine yani?”.

¹⁹ Iwo adatawira aciti: “Anango ambalewa kuti ndimwe Juwau M'batizi. Anango ambalewa kuti ndimwe Eriya. Ndipombo anango ambalewa kuti ndimwe mpolofita wakale-kale omwe adafa acimuka”.

²⁰ Jezu dawabvundza kuti: “Kodi imwepombo mumbalewa kuti ndine yani?”

Pedru adatawira kuti: “Ndimwe Krixtu wa Mulungu”.

²¹ Ndipo Jezu adawacenjeza kuti bzimwebzi aleke kuuza muntru na m'bodziyo.

²² Tenepoyo adaptiriza aciti: “Bzin'funika kuti Mwana wa Muntru aboneresedwe na bzinthu bzizinji ndipo alambidwe na atsogoleri wa Ajuda, na akulu-akulu wa azibaba wa ntsembe na amisiri wa Mtemo, Iye adzaphedwe ndipo

acidzalamusidwa kwa wakufa zikadzapita ntsiku zitatu”.

²³ Ndipo Jezu akhauza wentse kuti: “Penu munthu an'funa kunditewera, abzilambe iye yekha, atakule m'tanda wace ntsiku zentse ndipo anditewera.

²⁴ Nakuti omwe an'funa kupulumusa moyo wace, an'dzauluza. Tsono omwe aniluza moyo wace thangwe ra Ine, umweyo an'dzaupulumusa.

²⁵ Kodi bzina phindu lanyi kwa munthu aciwina dziko lentse la pantsi, ndipo acitaika ayai acibzidzonga iye yekha?

²⁶ Penu munthu anibva manyazi na Ine ndipo na Mafala Yangu, Mwana wa Munthu an'dzamubverambo manyazi, pomwe an'dzabwera muukulu mwace na muukulu mwa Baba na mwa anju zakucena.

²⁷ Nin'kutsimikizirani kuti anango omwe alipanowa an'dzafa lini akanati kuwona Umumbo bwa Mulungu”.

Kusanduka kwa Jezu

²⁸ Patapita ntsiku zisere Jezu watalewa bzinthu bzimwebzi, Iye adatenga Pedru na Juwau na Tiyago acikwira nawo m'phiri kuti akapembe.

²⁹ Pomwe Iye akhapemba, nkhope yace idasandulika, ndipo bzakubvala bzace bzidacena kwene-kwene bziciyetima.

³⁰ Ndipo padawoneka wantru awiri akhambalewa-lewa na Jezu. Wantruwo akhali Mozeji na Eriya.

³¹ Iwo akhawoneka mu ukulu bwakuyetima, ndipo akhambalewa-lewa bza kayendedwe

ka Jezu, bzomwe bzikhafuna kucitikira kuJerusalema.

³² Ndipo Pedru na andzace akhadagona tulo. Tsono pomwe iwo adapenya, adawona kuyetima kwa Jezu na kwa andzace omwe akhali na Iye.

³³ Pomwe iwo akhacoka, Pedru adauza Jezu kuti: "Misiri, ni bzabwino kuti tikhalireu pano. Mbatikondze bzikumbi bzitatu, cibodzi canu, cinango ca Mozeji na cinango ca Eriya". Tsono iye akhadziwa lini kuti alikulewa ciyani.

³⁴ Panthawe yomwe akhalewa-lewa, udabwera mtambo uciwampsinkha, ndipo iwo adabva mantha pakupita mumtambo.

³⁵ Mumtambomo mudabveka fala likhati: "Uyu ni Mwana wangu, wakusankhulidwa! Mubvereni".

³⁶ Pomwe falalolo lidanyamala, Jezu adasala yekha. Ndipo ateweri wace adanyamala nabzo pantsiku zimwezo, alibe kuuza munthu bzomwe akhadawona.

Kulimbisidwa kwa mulumbwana wakuphatidwa na mzimu wakuipa

³⁷ Ndipo mangwana yandzace, pomwe iwo adabuluka m'phirimo, mthithi ukulu wa wantru udabwera kudzagumana na Jezu.

³⁸ Munthu m'bodzi adakuwa pamthithipo adati: "Mbuya, ndiri kukukumbira kuti mundiwonerembo mwana wanguyu. Nakuti ni m'bodziyu ndinaye.

³⁹ Iye ambaphatidwa na mzimu wakuipa, ndipo mwacisututu ambakuwa, umbamugwesa khunyu acithamula-thamula ucimbamuokesa

phobvu, umbamuleka lini cipo, ndipo ulikumudzonga.

40 Ndidakumbira ateweri wanu kuti authothe, tsono iwo alibe kukwanisa”.

41 Ndipo Jezu adamutawira kuti: “Nandi m'badwe wakusaya cikhulupiriro ndipo wa ndzeru zapezi, nin'dzakhala na imwe ndicimbapirira kufikira lini? Ndibweresere mwana wakoyo pano”.

42 Pomwe mwanayo akhafendera, mzimu wakuipa ule udamugwesera pantsi na mpfai. Tsono Jezu adathotha mzimu wakuipa, mwana ule adalimba ndipo acimuperekwa kuna baba wace.

43 Na tenepo wantru wentse adadabwa na mphambvu zikulu za Mulungu.

Pomwe wantru wentse akhadabwa na bzomwe akhacita Jezu, Iye adauza ateweri wace kuti:

44 “Bvesesani mafala yomwe nin'funa kuku-uzani: Mwana wa Muntru an'dzanyengezedwa acidzaperekeda m'manja mwa wantru”.

45 Tsono iwo alibe kubvesesa mafalayo kuti bzimwebzi bzikhalewa kuti tani. Nakuti bzikhadabisika kuna iwo kuti aleke kubzibvesesa, ndipo adagopa kumubvundza mafala yamweya.

Mkulu wa umambo bwa kudzulu

46 Ndipo ateweriwo adayamba kucitirana makani yakuti mbani an'dzakhala mkulu pakati pawo.

47 Tsono Jezu atadziwa bzakukumbuka bzawo, adatenga mwana ndipo acimuimisa, pambali pa Iye.

48 Ndipo Iye adawauza kuti: “Omwe an’tambira mwanayu mu dzina langu, alikunditambira. Ndipo ule omwe an’tambira ine, alikutambira Ule omwe adandituma. Nakuti ule pakati panu omwe ni ng’ono, umweyo an’dzakhala mkulu”.

49 Juwau adati: “Misiri, tawona munthu alikucosa mizimu yakuipa mu dzina lanu ndipo tikhamuletsa, thangwe akhali lini m’bodzi wa ife”.

50 Ndipo Jezu adatawira kuti: “Lekani kumuletsa, nakuti omwe ambakuwengani lini, ali cipande canu”.

Asamaliya adalamba kutambira Jezu

51 Pomwe ikhafendera nthawe yakuti Jezu ayende kudzulu, Iye adakumbuka kuyenda kuJerusalema.

52 Ndipo adatsogoza atumiki wace. Amwewa atayenda, adakapita m’mui wa Samaria kuti aka-mukondzere mbuto.

53 Tsono wantru wa m’mwemo alibe kumutambira thangwe iwo adawona kuti Jezu akhayenda kuJerusalema.

54 Pomwe Juwau na Tiyago adawona bzimwebzire, adamubvundza Jezu kuti: “Mbuya, kodi mun’funa kuti ticemerese moto wakudzulu kuti uwatenthe?”*

55 Tsono Jezu adaceuka aciwakalipira kuti “Imwepo mun’dziwa lini kuti ni mtundu wanyi wa mizimu omwe uli namwe, nakuti Mwana wa Munthu alibe kubwera kudzadzonga mimoyo ya wantru koma kudzaipulumusa”.

* **9:54** Uwatenthe: Bzakunembedwa bza manja bzinango bzdalewa kuti: “Uwatenthe ninga bzomwe adacita Eriya?”

⁵⁶ Ndipo adayenda kumui winango.

Ni bzakunesa kwene-kwene kuti utewere Jezu

⁵⁷ Pomwe iwo akhafamba munjira, munthu m'bodzi adalewa kuti: “Mbuya, nin'kutewerani kwentse komwe muniyenda”.

⁵⁸ Ndipo Jezu adamutawira aciti: “Akalinkhoo ana mphako. Mbalame zina bzitsa, tsono Mwana wa Munthu alibe na mbutoyo yakutsamirisa msolo”.

⁵⁹ Ndipo Jezu adauza munthu winango kuti: “Nditewere!”

Tsono munthuyo adati: “Mbuya, cakuyamba ndirekeni ndikapendese baba wangu”.

⁶⁰ Jezu adamutawira kuti: “Leka anyakufa apendesane wakufa wawo. Tsono iwepo ndoko ukapalidze Umambo bwa Mulungu”.

⁶¹ Ndipo winango adati: “Mbuya, ine nin'dzakutewerani, tsono ndirekeni nditome ndikagonekane na abale wangu”.

⁶² Jezu adamutawira aciti: “Munthu ali-wentse omwe aniikha manja pagejo ndipo acimbaceuka, alibe kukondzekera Umambo bwa Mulungu”.

10

Jeju adatuma ateweri makumi manomwe na awiri (72)

¹ Bzatapita bzimwebzo, Mbuya adasankula ateweri winango makumi manomwe na awiri (72) ndipo adawatuma awiri-awiri, patsogolo pace, kumizinda na mii yentse yomwe Iye akhafuna kuyenda.

² Ndipo adawauza kuti: “Bzakubvuna ni bziz-inji. Tsono anyakubvuna ni ang'ono-ng'ono. Na tenepo kumbirani Mbuya mwenekaciro wakubvuna kuti atumizire anyabasa kuti adzamubvunire.

³ Ndokoni! Ine ndiri kukutumizani ninga mabira pakati pa mphumphhi.

⁴ Lekani kutakula cikhwama, napo budu, napo xango. Ndipo lekani kumusana na wantru munjira”.

⁵ “Pomwe mun'pita munyumba iri-yentse, cakuyamba lewani kuti: ‘Mtendere pa nyumba pano!’ ”

⁶ Panyumbapo pakakhala pana munthu omwe ana mtendere, mtendere wanu un'dzakhala pa iye. Ndipo pakakhala kuti palibe, mtenderewo un'dzabwerera kuna imwe.

⁷ Khalani panyumba imweyo, ndipo mucidya na kumwa bzomwe angakupaseni, nakuti munthu wa basa bzin'funika kuti atambire malipiro yace. Lekani kucinja-cinja panyumba.

⁸ “Mukafika mum'zinda uli-wentse, mucitambiridwa bwino, dyani bzomwe an'kusasanibzo.

⁹ Polesani atenda omwe muniwona m'mwemo ndipo, muwauza kuti: Umambo bwa Mulungu bwafendera kuna imwe”.

¹⁰ “Tsono mukapita mumzinda ndipo mukasaya kutambiridwa bwino, dokoni mumiseu ndipo lewani kuti:

¹¹ ‘Napo pfumbi la mzinda wanu, lomwe laphatirira kundzayo kwathu, tiri kulikunkhumulira imwepo. Khalani wani kuti Umambo bwa Mulungu bwafendera’ ”.

12 Ine nin'kuwuzani kuti: “Pantsiku imweyo pan'dzawoneka nyathwa mwa ntsisi pang'ono kuna Sodoma kuposa mzinda ule”.

Tsoka kwa mizinda yakusaya kukhumbula

13 “Tsoka kwa iwe, Korazini! Tsoka kwa iwe, Betisaida! Thangwe bzidabwiso bzomwe bzi-dacitika pakati panu bzingadacitikira kumzinda wa Tiro na Sidoni, iwo angadakhumbula kale, mwakubvala masakha ndipo acibvumbvulika padotha.

14 Tsono pakudzatonga, Mulungu pan'dzawoneka nyathwa mwa ntsisi pang'ono kuna Tiro na Sidoni, kuposa kuna imwe.

15 Ndipo iwe mzinda wa Kafaranawumi, kodi un'kumbuka kuti un'dzabzikwiza mpaka kudzulu? Nee, iwepo un'dzathusidwa kumbuto ya wan thu wakufa!”

16 Jesu adauza wakupfundzira wace kuti: “Ule omwe an'kubverani, alikundibvera Ine. Ule omwe an'kulambani, alikundilamba Ine. Tsono ule omwe anindiramba, alikulamba Ule omwe adandituma”.

Kubwerera kwa atumiki makumi manomwe na awiri

17 Pamwepo, atumiki makumi manomwe na awiri adabwerera mwakukomedwa ndipo adati: “Mbuya, na mizimu yakuipa kubodzi bzikhativa mudzina lanu”.

18 Jezu adawatawira aciti:

“Ine ndamuwona Sathani acigwa kucokera kudzulu ninga mpheni.

19 Tsono Ine ndakupasani mphambvu zakuponda nyoka na anyamkalize, ndipo mukunde

mphambvu zentse za nyamadulanthaka. Ndipo palibe cinthu comwe cin'dzakudzongani.

²⁰ Na tenepoyo kondwani, sikuti thangwe mizimu yakuipa iri pantsi panu, tsono ni thangwe rakuti madzina yanu yadanembedwa kudzulu".

Jeju adakondwa

²¹ Nthawe imweire-letu, Jeju mwakudzazidwa na Mzimu Wakucena adakondwa kwene-kwene adati:

"Ine ndiri kukutumbizani, Baba, Mbuya mwenekaciro wa kudzulu na pantsi, thangwe mudabisira adziwi ndipo wakupfundza bzinthu bzimwebzi, ndipo mudabzilatiza kuna ang'ono-ang'ono. Inde, Baba, nakuti tenepayu bzidakukomerani.

²² "Bzinthu bzentse ndidapasidwa na Baba wangu. Ndipo palibe omwe an'dziwa kuti Mwana ni yani, pokha-pokha Baba. Ndipo palibe omwe an'dziwa kuti Baba ni yani pokha-pokha Mwana na wale omwe Mwana angafune kulatiza".

²³ Pamwepo Iye adacungunuka kuna atumiki wace aciwauza pamphundzu aciti: "Yakusimbidwa ni maso yomwe yali kuwona bzomwe imwepo muli kuwonabzi!

²⁴ Ndipo Ine nin'kuuzani kuti apolofita na azimambo azinji akhafunambo kuwona bzomwe imwepo mulikuwona, tsono alibe kubziwona. Ndipo akhafuna kubva bzomwe mulikubva, tsono alibe kubva".

Mfananizo wa m'Samaliya wabwino

²⁵ Ntsiku ibodzi, munthu winango omwe akhali mpfundzisi wa Mtemo adaimirira kuti ayeze

Jezu, ndipo adam'bvundza kuti: "Misiri, ni ciyani cin'funika kucita kuti ndidzakhale na moyo wakusaya kumala?"

²⁶ Jezu adamubvundza kuti: "MuMtemo mudanembedwa ciyani? Umbauwerenga tani?"

²⁷ Ndipo iye adatawira aciti: "Funa Mbuya, Mulungu wako, na m'tima wako wentse, na moyo wako wentse, na mphambvu zako zentse, na ndzeru zako zentse",* ndipo 'funambo mwandzako ninga momwe umbabzifunira iwe wekha".†

²⁸ Jezu adati: "Iwepo watawira bwino. Cita ndipo un'dzakhala na moyo".

²⁹ Tsono iye, pakufuna kubziyesa wabwino, adabvundza Jezu kuti: "Kodi mwandzanguyo mbani?"

³⁰ Ndipo Jezu adamutawira aciti: "Pakhana munthu m'bodzi omwe akhapolika kucockera kuJerusalema kuyenda kuJeriko, ndipo adagumana na akambowa. Iwo adam'khundula bzakubvala, adam'menya, ndipo adayenda acimusiya wafumphira.

³¹ Tsono baba wa ntsembe winango akhapolikambo na njira imweire. Pomwe adamuwona munthu ule, adamutsembera.

³² Ndipo tenepoyombo adapita m'Levi. Pomwe adafika pa mbuto ire adamuwona, adatsembera

³³ Tsono m'Samaliya m'bodzi, omwe akhali paulendo adafika pomwe pakhana munthuyo ndipo atamuwona adam'bvera ntsisi.

³⁴ Na tenepo adafendera, acimutsuka bzironda na kuthulurira vinyu na mafuta

* ^{10:27} Deu 6:5 † ^{10:27} Lev 19:18

acimumanga. Pomwe adamala adam'pakiza pabulu wace, aciyenda naye kunyumba ya alendo acikamucengeta bwino.

³⁵ Mangwana yace, adacosa denariyo‡ ziwiri acipasa mwenekaciro wa nyumba ya alendo ndipo adati: ‘Koya munthuyu. Pomwe ine nin'dzabwera nin'dzalipira bzentse bzomwe wadzonga mwakupitirira kobirizi’ ”.

³⁶ “Tsono pa atatuwa, iwepo unikumbuka kuti ni muponi wapafupi na mwamuna ule omwe adamenyedwa na akambowa?”

³⁷ Mpfundzisi wa Mtemo adatawira aciti: “Wapafupi na iye ni ule omwe adamubvera ntsisi”. Ndipo Jezu adamuuza kuti: “Kacitembo bzibodzibodzibzo”.

Jezu adayenda kukawona Marta na Maliya

³⁸ Jezu na ateweri wace akhafamba paulendo, adafika pamudzi winango, adatambiridwa panyumba ya mkazi wakucemeredwa Marta.

³⁹ Maliya m'bale wace wacikazi adakakhala pafupi na Mbuya, acimbabva mafala yace.

⁴⁰ Tsono Marta akhadedema na basa lizinji. Ndipo adafendera kuna Jezu aciti: “Mbuya! Kodi mulikuwona lini kuti m'bale wanguyu ali kundilekerera basa ndekha-ndekha? Muuzeni adzandithandize!”.

⁴¹ Ndipo Mbuya adamutawira aciti: “Marta, Marta! Ulikudedema ndipo ulikucita bzinthu bzinji.

‡ **10:35 Denariyo:** Ikhali kobiri ya ndzayaya yomwe ikhandende-mera na kuphata basa ntsiku ibodzi.

42 Tsono, cin'funika ni cibodzi cokha. Maliya wasankhula cinthu cabwino. Ndipo palibe munthu omwe angadzamucosere”.

11

Jezu adapfundisa kupemba

1 Pantsiku inango Jezu akhapemba pambuto ibodzi. Pomwe adamala kupembako, mteweri wace m'bodzi adamuuza kuti: “Mbuya, tipfundzisenimbo kupemba, ninga momwe Juwau akhapfundzisira ateweri wace”.

2 Ndipo iye adawauza kuti: “Mukapemba mbalewani kuti:

“Baba!

Dzina lanu liremekezedwe.
U�ambo bwanu bubwere.

3 Tipaseni cakudya cathu ca ntsiku na ntsiku.

4 Mutirekere bzakuipa bzathu,
nakuti ifembo timbalekerera
wentse wale omwe ambatiphonyera.

Ndipo lekani kutileka ticigwa
mukuyezedwa”.

5 Pamwepo adawauza kuti: “Onani, tingalewe kuti m'bodzi wa imwe anaxamwali wace aciyenda kuna iye pakati pausiku acikamuza kuti: ‘Xamwali, ndikumbizembo pau zitatu,

6 nakuti ndabweredwa na mulendo xamwali wangu, ndipo ndiribe cakuti ndingamupase’.

7 “Ndipo ali m'nyumbayo acimutawira kuti: ‘Leka kundinesa. Ndafunga kale msuwo, ine na wana wangu tagona kale. Ningalamuke lini kuti ndidzakupase bzomwe wakumbira’.

8 Ine nin'kuuzani kuti 'Napo iye akaleka kulumuka kuti amupase pau pakuti ni xamwali wace, tsono iye an'dzalamuka basi thangwe la kumunesa ndipo an'dzamupasa bzentse bzomwe iye an'funa'.

9 "Na tenepo nin'kuuzani kuti: Kumbirani, ndipo mun'dzapasidwa. Nyang'anani, ndipo mun'dzabziwona. Gogodzani, ndipo msuwo un'dzafungulidwa.

10 Nakuti wentse ule omwe an'kumbira ambapasidwa. Na ule omwe ambanyang'ana ambabziwona. Na ule omwe ambagogodza ambafunguliridwa.

11 "Kodi ni baba mponi pakati panu, omwe mwana wace akakumbira ntsomba angamupase nyoka?

12 Ayai penu an'kumbira dzai angamupase nyamkalize?

13 Imwepo wantru wakuipa, mumbadziwa kupasa wana wanu bzintru bzabwino, ndiye tani tsono Baba wanu wa kudzulu, an'dzapereka lini Mzimu Wakucena kwa wale omwe an'dzamukumbira?"

Jezu na Sathani

14 Pantsiku ibodzi Jezu akhacosa mzimu wakuipa omwe ukhadasandusa muntru kukhala bewewe. Pomwe mzimuwo udacoka, bewewe adayamba kulewa-lewa ndipo mthithi udadabwa.

15 Tsono wantru anango pakati pawo adalewa kuti: "Ni kudzera kuna Belizebu, mkulu wa mizimu yakuipa, omwe Iye alikucosesa mizimu yakuipa".

16 Anango akhambamuyeza Jezu, acimba-mukumbira cizindikiro ca kudzulu.

17 Tsono Jezu pakudziwa ndzeru zaho, adawauza kuti: “Umambo bwentse bomwe bun’gawana bucipoka bokha bun’pfudzika, Ndipo banja likagawika licipoka lokha lin’pasuka.

18 Penu Sathani akagawika acipoka yekha, umambo bwace bungapitirize tani? Ndirikulewa bzimwebzi thangwe ra kuti imwepo mulikulewa kuti ndirikucosa mizimu yakuipa kudzera kuna Belizebu.

19 Penu Ine ndiri kucosa mizimu yakuipa mudzina la Belezebu, kodi wana* wanu alikucosa mizimu yakuipa na mphambvu ya yani? Na tenepo iwo caiwo ndiwo an’dzatsimikiza kuti imwepo ndimwe wakuphonya.

20 Tsono, penu Ine ndiri kucosa mizimu yakuipa kudzera ku mphambvu za Mulungu, ni kulewa kuti Umambo bwa Mulungu bwakufikirani.

21 “Munthu wa mphambvu, akatenepo kuti ana bzifuzo bzakumenya nabzo, acimbalindira nyumba yace. Bzinhu bzace bzimbakoyedwa bwino.

22 Tsono munthu winango wa mphambvu kupoza, akam’menya acimukunda, ambamutengera bzifuzo bzomwe akhatumba nabzo. Ndipo wakukundayo ambagawa bzinhu bzace bzire.

23 “Ule omwe ali lini na Ine ambandiwenga. Ndipo ule omwe an’gwezekwa lini pabodzi na Ine, alikumwaza.

24 “Mzimu wakuipa ukacoka muna munthu, umbayenda kumbuto za kucidambo

* **11:19** Wana: Ayai ateweri.

kukanyang'ana kupuma, ndipo ukasaya mbuto, umbalewa kuti: 'Tsapano nin'bwerera kumui komwe ndacokera'.

²⁵ Ndipo ukafika, umbagumana nyumbayo idapsairidwa ndipo idacena.

²⁶ Pamwepo umbayenda ndipo umbakatenga mizimu inango minomwe yakuipa kuposa iwo, ndipo ikapita imbakhaliratu m'mwemo. Ndipo khalidwe la munthu ule limbadzalemwa kuipa kuposa pakuyamba".

²⁷ Pomwe Jezu akhalewa bzimwebzo, mkazi m'bodzi adakuwa pakati pamthithi wa wantru aciti: "Wakusimbida ni mkazi omwe adakubala na kukumamisa".

²⁸ Tsono Iye adatawira aciti: "Nenene, wakusimbida ni wale omwe ambabva fala la Mulungu aciriteweza".

Cizindikiro ca Jona

²⁹ Pomwe mthithi wa wantru ukhathimizirika, Jezu adayamba kulewa aciti: "Uyu ni m'badwe wa wantru wakuipa! Iwo an'funa cizindikiro. Tsono palibe cizindikiro na cibodzico comwe an'dzawonesedwa, kupambula ca Jona.

³⁰ Nakuti Jona akhali cizindikiro kuna wantru wa kuNinive. Mwana wa Muntru an'dzakhalambo cizindikiro kuna m'badwe umweyu.

³¹ Ndipo Mambo Wacikazi wa Kunyantsi an'dzalamuka kudzatonga wantru wa m'badwe umweyu, ndipo acidzawapasa nyathwa, nakuti Mambo Wacikaziyo adacokera kwakumalizira kwa dziko kuti adzabve udziwi bwa Solomoni, ndipo ali pano omwe ni mkulu kuposa Solomoni.

32 Na tenepo wantru wa kuNinive an'dzalamuka pantsiku ya kutongedwa pabodzi na m'badwe umweyu kuti adzaumange mulando. Nakuti iwo adakhumbula bzakuipa bzawo pomwe Jona adapalidza. Tsono ali panoyu ni mkulu kuposa Jona.

Ceza ca thupi

33 “Palibe muntru ambagasa ciphani-phani aci-ikha pa mbuto yakubisika ayai acicigwanankhira na citundu. Koma ambaciikha padeca, kuti wantru omwe an'pita awone ceza.

34 Ndipo maso ni ceza ca thupi. Maso yako yakakhala yabwino, thupi lako lentse lin'khala lakudzala na ceza. Tsono yakakhala yakuipa, thupi lako lentse lin'dzala na mdima.

35 Na tenepo, khalani wa cheru kuti ceza comwe ciri mkatı mwanu cireke kukhala mdima.

36 Ndipo thupi lako lentse likakhala lakudzala na ceza, palibe mbali yalene na ibodziyo yomwe ingakhale na mdima, lin'dzakhala lakungwerewera mwathuntru, ninga momwe ciphani-phani cimbacitira kuna iwe”.

Jezi adatsimula aFalizi na Adziwi wa Mtemo

37 Pomwe Jezi adamala kulewa-lewa, m'falizi m'bodzi adamucemera kuti akadye naye. Ndipo Jezi adayenda, acikakhala pa meza.

38 Tsono m'falizi ule atawona kuti Jezi alibe kusamba mwa misinda akanati kudya, adadabwa nabzo.

39 Pamwepo Mbuya adamuuza kuti: “Imwe, aFalizi mumbatsuka kunja kwa mkombo na

ndiro, tsono m'kati mudadzala na mingululi ndipo kuipa.

⁴⁰ Apsirumwe! Kodi ule omwe adakondza kunja, ni m'bodzi-bodzi lini omwe adakondza m'kati?

⁴¹ Tsono cakuyamba pasani wakusauka bzomwe munabzo mundiro ndipo mun'dzawona kuti bzentse bzidzakhala bzakucenesedwa kuna imwe.

⁴² “Tsoka kuna imwe, afalizi, thangwe mumbapa sa Mulungu bzakhumi bza Mdimba, tumbeu twakununcira, tumbeu twakukomesa cakudya ndipombo na ca mbeu zentse za m'dimba, tsono mumbanyoza cirungamo na lufoi la Mulungu! Imwepo bzikhafunika kuti mucite bzinthu bz-imwebzi mucisaya kuleka kucita bzinango bzire.

⁴³ “Tsoka kuna imwe, afalizi, thangwe mumbafuna m'mipando ya ulemu m'nyumba za mipembo ndipo kumbamusidwa padeca!

⁴⁴ “Tsoka kuna imwe, afalizi, thangwe muli ninga nthutu zomwe zimbawonedwa lini, wan-thu ambaziponda acisaya kuzidziwa!”

⁴⁵ Ndipo mdziwi wa Mtemo m'bodzi adamuuza kuti: “Misiri, pomwe mulikulewa mafala yamweya muli kutukwana na ife kubodzi”.

⁴⁶ Tsono Jezu adati: “Kuna imwe, apfundzisi wa Mtemo, tsoka kuna imwembo! Nakuti mumbanyamuza andzanu mitolo yomwe ni yakunesa kuti iwo ainyamule, ndipo imwepo-letu mumbawathandiza lini napo na cala cokha.

⁴⁷ “Tsoka kuna imwepo thangwe mumbamanga nthutu za apolofita omwe adaphedwa na makolo yanu.

⁴⁸ Tenepayu imwepo mulikupereka umboni bwa bzomwe makolo yanu yadacita. Iwo adapha apolofita ndipo imwepo mulikuwakondzera nthutu.

⁴⁹ Na thangwe limwero, Mulungu muudziwi bwace kuti: ‘Nin'dzatumiza apolofita na atumiki, tsono winango an'dzaphedwa ndipo winango wa iwo an'dzanzunzidwa’.

⁵⁰ Na tenepo, m'badwe umweyu un'dzapasidwa mulandu thangwe ra mulopa wa apolofita wentse, omwe udayerera kuyambira pakulengedwa kwa dziko.

⁵¹ Kuyambira mulopa wa Aberi mpaka mulopa wa Zakaliya, omwe adaphedwera pakati pa guwa la ntsembe na mbuto yakucena. Cadiidi, ine ndikukuuzani kuti m'badwe umweyu un'dzapasidwa mulandu wa bzentsenebzi.

⁵² “Tsoka kwa imwe, adziwi wa Mtemo, nakuti mwapamba m'funguliso wa kudziwa. Imwepo caiye mulibe kupita ndipo mudapingiza omwe akhali pafupi kupita”.

⁵³ Pomwe Jezu adacoka pamwepo, afalizi na adziwi wa Mtemo adayamba kumuwenga kwene-kwene, acimbamupasa mibvundzo mizinji,

⁵⁴ kuti amunyang'anire mathangwe pomwe aniwatawira.

12

Mcenjezo thangwe ra afalizi

¹ Panthawe imweyo, mthithi wa bzulu na bzulu bza wantru watakhoncezana, kufika pakumbapondana m'bodzi na mwandzace, Jezu adayamba kulewa-lewa cakuyamba na

ateweri wace, adati: "Khalani na cheru kuna bzakufufumisa bza aFalizi, bzomwe ni ciphamaso.

² Palibe cinthu cakumpsinkhika comwe cin'dzasaya kuwoneka, ayai cakubisika comwe cin'dzasaya kudziwika.

³ Nakuti bzentse bzomwe mudalewa pam'dima bzin'dzabveka pakungwerewera, ndipo bzomwe imwepo mudalewa mwakawere-were m'kati mwa nyumba, bzin'dzabvekeria pantsodzi.

⁴ "Ine nin'kuuzani, axamwali wangu kuti: Lekani kugopa omwe ambapha thupi, ndipo akhamala bzimwebzo palibe cinango comwe ambakwanisa kucita pomwe.

⁵ Tsono Ine nin'dzakulatizani omwe an'funika kugopedwa: Gopani Ule omwe, akamala kupha thupi, ana mphambvu za kuthusa mudindi la moto. Cadidi-letu, Ine nin'kuuzani kuti, Umweyo m'gopeni.

⁶ Ungagulise lini mbalame zixanu na tukobiri tuwiri? Nakuti palibe na ibodziyo yomwe ni yakuyebwedwa na Mulungu.

⁷ Napo tsisi lentse la mumsolo mwanu lentse ni lakulewengedwa. Lekani mantha, imwepo ndimwe wakufunika kwene-kwene kuposa mbalamizo.

⁸ "Ine nin'kuuzani kuti: Ule omwe anindibvuma pakati pa wantru, napombo Mwana wa Munthu an'dzamubvumambo pakati pa anju wa Mulungu.

⁹ Tsono ule omwe anindiramba pakati pa wantru, an'dzalambidwambo patsogolo pa anju wa Mulungu.

¹⁰ Ule omwe an'dzalewa kuipa Mwana

wa Munthu, an'dzalekereredwa. Tsono ule omwe an'dzanyoza Mzimu Wakucena, an'dzalekereredwa lini.

¹¹ “Akadzakutengani acidzayenda namwe kunyumba za mipembo, ayai kuna atongi na kwa akulu-akulu, lekeni kudzakhala na thupo kuti mun'dzabzikhocerera tani ayai mun'dzalewa ciyani.

¹² Nakuti nthawe imweyo-letu Mzimu Waku-cena un'dzakupfundzisani comwe cin'dzafunika kudzalewa”.

Mfananizo wa nyakudala wakusaya ndzeru

¹³ Munthu winango pakati pa mthithi ule adauza Jezu kuti: “Misiri, uzani m'bale wangu kuti agawane na ine utaka”.

¹⁴ Ndipo Jezu adamutawira kuti: “Mwamu-nawe, kodi mbanzi adandipasa basa la kutonga ayai kukugawanisani nthaka pa uwiri bwanu?”

¹⁵ Patsogolo pace adawauza kuti: “Khalani na cheru! Khalani wakudziwa-letu kuti muleke kukhala na m'tima loko-loko wakufuna bzizinji, nakuti moyo wa munthu ulibe basa na kuwanda kwa bzinthu bzace”.

¹⁶ Pamwepo Iye adawauza mfananizo wakuti: “M'munda mwa munthu winango nyakudala mudacoka bzakudya bzizinji.

¹⁷ Ndipo iye adakumbuka mumtima mwace kuti: ‘Kodi nin'dzacita ciyani? Ndiribe kwakuikha phoso langu’.

¹⁸ “Ndipo iye adati: ‘Ndadziwa tsapano bzomwe nditi ndicite. Nin'dzapfudza magwangwa yangu

ndipo ndicimanga yanango makulu, ndicidzakoya m'mwemo phosolo na bzinthu bzangu bzinango.

¹⁹ Ndipo ndin'dzalewa ndekha kuti: Iwepo una bzinthu bzizinji bzidakoyedwa kwa magole mazinji. Puma, dyaya, mwaya ndipo kondwa'.

²⁰ “Tsono Mulungu adamuuza kuti: ‘Nandi wakusaya ndzeruwe! Usiku buno-letu moyo wako unimala. Tsono mbani an'sala na bzinthu bzomwe udakoyabzi?’

²¹ “Tenepayu ndibzo bzimbacitika kuna ule omwe ambabzikoyera cuma, tsono pamaso pa Mulungu umweyu ni nyakudala lini”.

Kuneseka na Moyo

²² Patsogolo pace Jezu adauza ateweri wace kuti: “Ndipopo Ine ndirikukuuzani kuti: Lekani kukhala na thupo na moyo wanu, kuti mun'dzadya ciyani napo kukhala na thupo na thupi lanu kuti mun'dzabvala ciyani.

²³ Nakuti moyo ni wakufunika kuposa cakudya, ndipo thupi ni lakufunika kuposa cakubvala.

²⁴ Wonani akhungubwe: Ambabzala lini napo kubvuna, ndipo alibe magota napo magwangwa. Koma Mulungu ambawadyesa. Ndipo imwepo ndimwe wakufunika kuposa mbalame!

²⁵ Kodi mbani wa imwe, acikhala na thupo, angakwanise kubzithumizira nthawe ibodzi pa ntsiku za moyo wace?

²⁶ Tenepoyo, penu imwe mun'kwanisa lini na pang'onopo kucita cinthu cing'ono, thangwe ranyi muna thupo na bzinango?

²⁷ “Wonani maluwa yambakula tani. Iyo yambaphata lini basa napo kuluka bzakubvala. Tsono, Ine nin'kuuzani kuti napo Solomoni, muukulu bwace bwentse, alibe kubvala ninga libodzi la maluwayo.

²⁸ Penu Mulungu ambabvazika mauswa ya mthengo, yomwe yalipo lero mangwana yanithusidwa ku moto, ni tani kuna imwe wan thu wa cikhulupiriro cing'ono!

²⁹ Na tenepo, lekani kukhala na thupo kuti mun'dzadya ciyani ayai mun'dzamwa ciyani. Lekani kukhala na thupo na bzimwebzo.

³⁰ Nakuti dziko la wakusaya kupemba ndiro limbathamangira m'mbuyo mwa bzinthu bzimwebzi. Tsono Baba an'dziwa kuti imwe po mumbabzifuna.

³¹ Tsono nyang'anani umambo bwa Mulungu, ndipo bzinthu bzimwebzi bzin'dzathimiziridwa kuna imwe.

³² “Lekani kukhala na mantha, tubzifuwo twangu, nakuti ni kufuna kwa Baba kukupasani Umambo bwace.

³³ Gulisani bzomwe munabzo ndipo pasani wakusauka. Bzikondzereni mabudu yomwe yan'dzongeka lini, cuma kudzulu comwe cimbamala lini, kumweko mbava zimbafika lini, ndipo palibe manthedza na libodziro lingajete.

³⁴ Nakuti komwe kuna cuma cako, kumwekombo kun'dzakhala m'tima wako.

Kukhala udakondzekera pa basa

³⁵ “Khalani wakukondze ka kuti mutumikire, ndipo bziphani-phani bzanu bzikhale bzidagaka,

36 ninga omwe alikudikhira mbuya wawo omwe alikucoka kuphwandu la malowozi. Kuti iye akafika ndipo akadzagogodza, adzam'fungulire msuwo pamwepo-letu.

37 Wakudala atumiki wale omwe Mbuya ak-abwera an'dzawagumana adamudikhira. Ine nin'kuuzani kuti iye an'dzabvala kuti atumikire, an'dzawakhazika pa meza, aciwatumikira.

38 Napo iye acidzafika usiku ayai madandakweca, ni nyakudala atumiki omwe mbuya an'dzagumana adakondzekera.

39 Ndipo dziwani cinthu ici: Mwenekaciro wa nyumba angadadziwa kuti ni nthawe iponi in'bwera mbava, angadaleka lini nyumba yace icicholiwa.

40 Na tenepo, imwepombo khalani mudakondzeka nakuti Mwana wa Munthu an'dzabwera panthawe yomwe imwe mukhadikhira lini".

41 Pamwepo Pedru adabvunza kuti: "Nandi Mbuya, mfananizoyu mulikucitira ife tekha ayai kwa wantru wentse?"

42 Ndipo Mbuya adatawira aciti: "Kodi mbanu wakunyang'anira wakukhulupirika ndipo wa ndzeru, omwe mbuya wace angasiyire wabasa wace kuti adzawagawire phoso nthawe yace caiyo?

43 Wakudala wabasa ule omwe mbuya wace akabwera an'dzam'gumana alikucita bzimwebzo

44 Cadidi nin'kuuzani kuti iye an'dzamuikha wakunyang'anira bzinthu bzace bzentse.

45 Tsuno tingalewe kuti wabasa umweyo angalewe mumtima mwace kuti: 'Mbuya wangu

ali kucedwa kubwera', ndipo aciyamba kumenya wabasa acimuna na wacikazi, acimbadya, kumwa na kuledzera.

⁴⁶ Mbuya wa wabasa umweyo an'dzabwera pantsiku yomwe an'dikhira lini na panthawe yomwe an'dziwa lini, an'dzamupasa nyathwa yakuwawa caibzo ndipo an'dzamupasa mbuto pabodzi na wakusaya kukhulupirira.

⁴⁷ "Wabasa omwe an'dziwa bzin'funa mbuya wace ndipo iye an'kondza lini napo kubzicita, an'dzachangidwa kwene-kwene.

⁴⁸ Tsono ule omwe an'dziwa lini ndipo acicita bzinthu bzomwe bzin'themera nyathwa, an'dzachangidwa pang'ono. Omwe an'pasidwa bzizinji, an'dzabvundzidwa bzizinji. Ndipo ule omwe adakhulupiridwa kwene-kwene, an'dzakumbiridwa bzizinji.

Jezu alibe kubweresa mtendere, tsono kupambulana

⁴⁹ "Ndidabwera kudzaikha moto padziko la pantsi, ndipo kufuna kwangu kukhali kwakuti nthawe ino ungadakhala udaphatizidwa kale!

⁵⁰ Tsono bzin'funika kuti nditambire ubatizo, ndipo ndidatsukwala mpaka bucitike!

⁵¹ Imwepo mun'kumbuka kuti ndidabwera kudzaikha m'tendere padziko la pantsi? Nee, ine nin'kuuzani kuti ndibzo lini. Kusiyana kwace ni kwakuti ndidabwera kudzaikha kupambulana.

⁵² Kuyambira pano mpaka kutsogolo, pan'dzawoneka axanu pa banja libodzi wakugawana anango kuwenga andzawo: Atatu kuwenga awiri ndipo awiri kuwenga atatu.

⁵³ Ndipo an'dzakhala wakupambulana baba kuwenga mwana ndipo mwana kuwenga baba, mai kuwenga mwana wacikazi ndipo mwana wacikaziyo kuwenga mai, Mibzala kuwenga mulowola ndipo mulowola kuwenga mibzala”.

Cizindikiro ca nthawe

⁵⁴ Ndipo Jezu adauuza mthithi ule pomwe kuti: “Imwepo mukawona m'tambo ulikukwira uci-cokera kumadokero, pamwepo mumbalewa kuti: ‘Kun'bvumba’. Ndipo bzimbacitika.

⁵⁵ Ndipo condzi cikamenya kucockera kunyantsi, imwepo mumbalewa kuti: ‘Lero kunipsa’, tenepoyo kumbapsa.

⁵⁶ Wacipha-maso! Imwepo mumbadziwa kufotokoza makhalidwe ya pantsi na kudzulu. Mun'taza tani kudziwa kufotokoza bzinthu bzomwe bziri kucitika nthawe ino?”

⁵⁷ “Thangwe ranyi imwepo mumbasaya kuzindikira mwekha bzomwe ni bzakulungama?

⁵⁸ Winango wa imwe akakhala kuti alikuyenda na nyamadulantaka wace kumphala, mbacite ciri-centse kuti abverane mulanduyo umale munjiramo. Kucitira kuti nyamaduranthakayo aleke kukaufikisa kuna mkulu wa mphambvu za umangi, ndipo mkuluyo acikaupereka kuna m'tongi wa milandu ndipo mtongiyo acikamufungira m'kawoko.

⁵⁹ Ine ndirikukuza kuti, iwepo un'dzacoka lini m'kawokomo ukanati kumala kulipira”.

13

Bza kukhumbula ayai kufa

¹ Panthawe imweire, anango wa omwe akhali pompale adauza Jezu kuti Pirato adasanganiza mulopa wa aGalireya anango na ntsembe zawo.

² Jezu adawatawira kuti: “Imwepo munikumbuka kuti aGalireyawo akhali atazi kwene-kwene kuposa andzawo, kuti abonere tenepoyo?

³ Ine nin'kuuzani kuti ndibzo lini! Tsono mukasaya kukhumbula, imwepo mwentse mun'dzadzungedwambo.

⁴ Ayai imwepo mun'kumbuka kuti khumi na asere (18) wale omwe adafa, mwa kugweredwa na nyumba itali ya Silowe, akhali atazi kwene-kwene kuposa wantru wentse anango wakukhala muJerusalema?

⁵ Ine ninkuuzani kuti ndibzo lini! Tsono mukasaya kukhumbula, imwepo mwentse mun'dzadzungedwambo”.

Mfananizo wa mkuyu wakusaya kubala bzisapo

⁶ Ndipo Jezu adawauza mfananizo wakuti: “Munthu m'bodzi akhadabzala mkuyu m'munda mwace mwa uva. Adayenda kuti akache bzisapo, ndipo alibe kuwona na cibodzico.

⁷ Na tenepo adauza omwe akhambanyang'anira mundayo kuti: ‘Yakwana magole matatu yomwe ndimbabwera kudzanyang'ana bzisapo mumkuyumu tsono nimbabziwona lini. Ugwate! Thangwe ranyi ulikufunga mbuto palibe basa?’

⁸ “Munthu ule adatawira kuti: ‘Mbuya, ulekeni, gole lino libodzi lokha, ndipo ine nin'dzaucerera-cerera m'bali mwa wene ndipo nin'dzaukha manyowa.

⁹ Ukadzabala bzisapo gole lin'bwera, ni bzab-wino! Ukadzasaya kubala, udzaugwate’ ”.

Mkazi adacizidwa pantsiku ya sabudu

10 Ntsiku inango ya sabudu Jezu akhapfundzisa m'nyumba inango ya mipembo.

11 Ndipo m'mwemo mukhana mkazi omwe akhana mzimu wakuipa omwe ukhamudwalisa mumagole khumi na masere (18). Iye akhafamba adakotama ndipo akhakwanisa lini kuthamula na pang'onopo.

12 Pomwe Jezu adamuwona, adamucemera kut-sogolo acimuuza kuti: “Mkaziwe! Iwepo wat-sudzuka pamatenda yako”.

13 Pamwepo adam'sanjika manja. Ndipo nthawe imweyo letu iye adathamuka, ndipo adapasa mbiri Mulungu.

14 Tsono mkulu wa nyumba ya kupemba adakalipa pomwe adawona kuti Jezu walimbisa munthu pantsiku ya sabudu ndipo adauza mbumba kuti: “Pana ntsiku zitanthatu zomwe zin'funika kuphata basa. Bwerani kuti mudzalimbisidwe pantsiku zimwezo, tsono sikuti ntsiku ya sabudu”.

15 Tsono Mbuya adamutawira kuti: “Waciphamasomwe! Kodi m'bodzi na m'bodzi wa imwe ambatsudzula lini mwakudyera ng'ombe yace ayai bulu pantsiku ya Sabudu kuti akamwesa madzi?

16 Tsono mkaziyu, mwana wa Abrahamu omwe Sathani akhadamangirira mumagole khumi na masere (18), bzikhali lini bwino kuti atsudzuliwe pantsiku ya Sabudu?”

17 Pomwe iye adamala kulewa bzimwebzo anyakumuwenga wentse adanyala, tsono

mbumba ikhakondwa na bzidabwiso bzentse bzomwe Jezu akhacita.

Mfananizo wa njere ya mtowe na cakufufumisa

¹⁸ Pamwepo Jezu adawabvundza kuti: “Umambo bwa Mulungu bumbawoneka ninga ciyani? Ningadzabulinganize na ciyani?

¹⁹ Budakhala ninga njere ya m'towe yomwe munthu adabzala m'munda mwace. Iyo idakula icikhala cimuti, ndipo mbalame zidakondza bzitsa m'mithawi mwawene”.

²⁰ Iye adawabvundza pomwe kuti: “Umambo bwa Mulungu nin'dzabulinganiza na ciyani?

²¹ Budakhala ninga cakufufumisa comwe mkazi m'bodzi adasanganiza na ufa buzinji, ndipo bzakumunyabzo bzidafufumisidwa”.

Msuwo wakupsindiza

²² Patsogolo pace, Jezu akhapita m'mizinda na m'mii acimbapfundzisa, akhayenda mphimpfa ya kuJerusalema.

²³ Munthu winango adam'bvunza kuti: “Mbuya, kodi an'dzapulumusidwa ni ang'ono-ng'ono?” Iye adamutawira kuti:

²⁴ “Limbikani kuti mupite na pamsuwo wakupsindiza, nakuti Ine nin'kuuzani kuti azinji an'dzayezera kupita ndipo an'dzakwanisa lini.

²⁵ Mwenekaciro wa nyumba akalamuka acifunga msuwo, imwepo mudzakhala cipande ca kunja, mucimbamenya mucimbakumbira kuti: ‘Mbuya, tifungulireni msuwo’.

“Iye pamwepo, an'dzatawira kuti: ‘Nin'kudziwani lini, napo kukudziwani kuti ndimwe wa kuponi’.

26 “Na tenepo imwepo mun'dzalewa kuti: ‘Timbadya na kumwa namwe, ndipo mudapfundzisa muzinjira zathu’.

27 “Tsono Iye an'dzakutawirani kuti: ‘Nin'kudziwani lini, napo kudziwa kuti ndimwe wa kuponi. Cokani kuna Ine, mwentsene omwe mumbacita bzakuipa!’

28 “Pamwepo pan'dzawoneka kulira na kukukuta mano, pomwe mukadzawona Abrahamu, Izaki, Jakobo na apolofita wentse ali muUmambo bwa Mulungu, tsono imwepo mun'dzathusidwa kunja.

29 Wan thu an'dzabwera kucockera kumabvadzuwa na kumadokero, kucitunthu na kunyantsi an'dzakhala m'mipando mwawo pa meza muUmambo bwa Mulungu.

30 Cadidi, pana wakumalizira omwe an'dzakhala wakuyamba ndipo wakuyamba omwe an'dzakhala wakumalizira”.

Jezu adalira thangwe ra Jerusalema

31 Panthawe imweyo-letu, aFalizi anango adafendera kuna Jezu ndipo adamuwuza kuti: “Coka pano! Thangwe Herodi an'funa kukupha”.

32 Ndipo Iye adawatawira aciti: “Ndokoni mukamuuze kalinkhooyo kuti: Nin'dzathotha mizimu yakuipa ndipo ndinirimbiisa mbumba lero na mangwana ndipo pantsiku yacitatu nin'dzamaliza basa langu.

33 Tsono, nin'funa kuitiriza ulendo bwangu lero, mangwana na mkuca, nakuti palibe mpolofita na m'bodziyo an'funika kuti afere kunja kwa Jerusalema!

³⁴ “Jerusalema, Jerusalema, iwepo omwe umbapha apolofita ndipo umbathusira minyala omwe ambatumidwa kuna iwe! Nikangasi kentse komwe ine ndikhafuna kugumanisa wana wako, ninga momwe nkhuku imbagumanizira wana wace mumaphapidwe mwace, tsono imwepo mulibe kubvuma!

³⁵ Cadidi nyumba yanu in'dzakhala iribe munthu. Ine ndirikukuuzani kuti mun'dzandiwona lini pomwe mpaka imwepo mudzalewe kuti: ‘Wakusimbida ni ule omwe ali kubwera mudzina la Mbuya’*.

14

Jeju adalimbisa munthu wakugwera thupi paSabudu

¹ Pantsiku inango ya sabudu, Jeju adapita munyumba mwa m'kulu winango wa aFalizi kuti akadye, ndipo wantru akhamunyang'anisisa.

² Patsogolo pa Jeju pakhana munthu m'bodzi omwe akhana matenda yakugwera thupi.

³ Ndipo Jeju adabvundza adziwi wa Mtemo na aFalizi kuti: “Kodi ni bzakubvumizidwa ayai nee kulimbisa munthu paSabudu?”

⁴ Tsono iwo alibe kutawira. Tenepoyo, Jeju adamphata boko munthu ule acimulimbisa ndipo adamuuza kuti ayende.

⁵ Pamwepo Iye adawabvundza kuti: “M'bodzi wa imwe acikhala ana mwana ayai ana ng'ombe ndipo icigwera mudindi pantsiku ya Sabudu, angaleke kukaicosa?”

⁶ Ndipo iwo alibe kutawira cinthu.

* ^{13:35} Mas 118:26

Bza kubzicepesa na kutambira alendo

⁷ Ndipo Jezu pomwe adawona momwe akhasankhulira mbuto zakulemekezeaka pa meza wantru wakucemerredwa, Iye adawauza mufananizo wakuti:

⁸ “Penu munthu winango an'kucemera pacikondweso ca malowozi, leka kusankhula mpando wakulemekezeaka. Nakuti pan'dzakhala kuti pacemerredwa munthu wakulemekezedwa kuposa iwepo.

⁹ Ndipo ule omwe akucemerani an'dzakuuza kuti: ‘Mpando umweyu pasa uyu’. Ndipo iwepo na manyazi un'dzakakhala pampando wakumalizira.

¹⁰ Tsono iwepo ukacemerredwa, ndoko ukakhale pampando wakunyozeaka. Kucitira kuti wakukucemerayo akabwera cite kudzakuuza kuti: ‘Xamwali, ndoko ukakhale pampando wakulemezeka ule’. Ndipo iwepo un'dzalemekezeaka pakati pa alendo wentsenewo.

¹¹ “Thangwe munthu ali-wentse omwe an'bxitumbiza, iye an'dzacepesedwa, ndipo omwe an'bzicepesa an'dzakuzidwa”.

¹² Pamwepo Jezu adauza omwe akhadamuemerayo kuti: “Iwepo ukakondza cakudya ca masikati ayai ca kulalira, leka kucemera axamwali wako, abale ayai adzindza wako, napo wapafupi wako wakudala. Ukacita bzimwebzi, bzini-funika kuti iwo acitembo acikucemerambo ndipo tenepoyo iwepo an'dzakhala wabwezeredwa.

¹³ Tsono ukakondza cakudya, cemera wakusauka, wakulemala, wakupunduka na azimola.

14 Ndipo iwepo un'dzakhala wakupfatsa thangwe iwo alibe cinthu cakudzakubwezera. Mabaibai yako yan'dzabwera panthawe yomwe wantru wakulungama an'dzamuka kwa wakufa".

Mfananizo wa cikondwereso cikulu

15 Munthu m'bodzi omwe akhali pameza na Jezu, pomwe adabva bzimwebzo adati: "Wakusimbidwa ni ule omwe an'dzadya pau muUmambo bwa Mulungu".

16 Jezu adatawira kuti: "Munthu m'bodzi adacita cikondwereso cikulu kwene-kwene ndipo adacemera wantru azinji.

17 Nthawe yatakwana yakudya adatuma nyagrinya wace kuti akauze omwe akhadace-meredwa kuti: 'Bwerani, nakuti bzentse bzakondzeka'.

18 "Tsono iwo, m'bodzi na m'bodzi adayamba kuwonesa mathangwe. Wakuyamba adati: 'Ndagula munda tsapanopa, nin'funa kukauwona. Ndaphata minyendo ndilekerereni'.

19 "Ndipo winango adati: 'Ndagula bzipani bzix-anu bza ng'ombe ndipo ndirikuyenda kukaziyezera. Ndaphata minyendo ndilekerereni'.

20 "Ndipo winango adati: 'Ndalowola tsapanopa, na tenepo ndiniyende lini'.

21 "Nyagrinya ule adabwerera ndipo adalewa bzimwebzo kuna mbuya wace. Pamwepo mwenekaciro wa nyumba adakalipa ndipo adauza nyagirinya waceyo kuti: 'Ndoko mwakumkulumize m'miseu na m'tunjira twa m'mzinda ndipo bweresa wakusauka, wakulemala, azimola na wakupunduka'.

22 “Nyagrinyayo adalewa kuti: ‘Bzomwe mbuya mwandiuba bzacitika, ndipo mbuto ikalipo’.

23 “Pamwepo mbuya adaiza nyagrinya wace kuti: ‘Ndoko mumiseu na m’tunjira ndipo waumirize kuti apite, nyumba yangu idzadzale.

24 Ine nin’kuuzani kuti: Palibe na m’bodziyo pa wale omwe adacemerewa an’dzalawidza cikondwereso cangu’ ”.

Bza kukhala mteweri wa Jezu

25 Ndipo mthithi ukulu ukhatewera Jezu. Iye pomwe adazungunuka kuna mthithi adati:

26 “Penu winango an’nditewera acikhala na lufoi na baba wace, na mai wace, na mkazi wace, na wana wace, na abale wace wacimuna na wacikazi, napo moyo wace caiwo kuposa Ine, angakhale lini muteweri wangu.

27 Ndipo ule omwe aninyamula lini m’tanda wace acisaya kunditewera angakhale lini mteweri wangu.

28 “Mbani wa imwe, omwe akafuna kumanga cinyumba cace citali, ambayamba lini kukhala pantsi acicita citalo ca ntsengwa, kuti awone penu ana kobiri yakukwana kumaliza kumangako?

29 Thangwe akaikha majomicomi ndipo akataza kucimaliza, wentse omwe aniciwona an’dzamuseka,

30 acimbati: ‘Munthu umweyu, adayamba kumanga ndipo alibe kukwanisa kucimaliza’.

31 “Ayai ni mambo mponi akafuna kucoka kukacita nkhondo na mambo winango, ambasaya kutoma wakhala pantsi acikumbuka kuti na

amuna bzulu khumi an'kakwanisa kukamenyana na ule omwe ana bzulu makumi mawiri?

³² Penu an'kwanisa lini, iye an'tumiza kamangu aimikiri kuna mwandzaceyo akali patali ndipo an'kamukumbira cibverano ca mtendere.

³³ Ni bzibodzi-bodzi, ali-yentse wa imwe omwe an'siya lini bzentse bzomwe anabzo, angakhale lini mteweri wangu.

Munyu wadziko

³⁴ “Munyu ni wabwino, tsono iwo ukamala goso, ungabwezeredwe tani goso?

³⁵ Un'phata lini pomwe basa napo m'munda napo kuucita manyowa. Umbataidwa kuthengo.

“Ule omwe ana makutu yakubva, abve”.

15

Mfananizo wa bira wakutaika

¹ Ndipo wantru wakupimisa mtsonkho na wantru wakucemerewa atazi adakhoncezana kuti adzabve Jezu.

² Tsono aFalizi na amisiri wa Mtemo akhang'ung'udzika acimbati: “Muntru umweyu ambatambira atazi acidya nawo pabodzi”.

³ Pamwepo Jezu adawacitira mfananizo wakuti:

⁴ “Kodi mbani wa imwe, acikhala na mabira dzana, ndipo bira m'bodzi acitaika, angasiye lini makumi mapfemba na mapfemba mutsala ndipo acitewera bira wataikayo mpaka kumugumana?

⁵ Ndipo akamugumana, ambam'kupika paphewa mwakukomedwa

⁶ aciyenda kumui. Akafika, an'cemera axamwali wace na wapafupi aciwauza kuti: ‘Komedwani pabodzi na ine, nakuti bira wangu omwe akhadataika ndamugumana’.

⁷ Ine nin'kuuzani kuti, ni bzibodzi-bodzi, kudzulu kun'dzawoneka kukondwa kwene-kwene thangwe ra mtazi m'bodzi omwe anikhumbula kuposa makumi mapfemba na apfemba wakulungama omwe an'funika lini kuti akhumbule”.

Mfananizo wa kobiri yakutaika

⁸ “Ayai, kodi ni mkazi muponi omwe angakhale na kobiri khumi za ndzayaya, icitaika ibodzi, angasaye kugasa m'buniko acipsaira munyumbamo ndipo aciinyang'ana bwino-bwino mpaka kuiwona?

⁹ Ndipo akaiwona, ambacemera axamwali na wapafupi wace aciwauza kuti: ‘Komedwani pabodzi na ine, nakuti kobiri yangu yomwe ikhadataika ndaiwona’.

¹⁰ Ine nin'kuuzani kuti, ni bzibodzi-bodzi pan'dzakhala na kukomedwa pamaso pa anju wa Mulungu thangwe ra mtazi m'bodzi omwe an'khumbula”.

Mfananizo wa mwana wakutaika

¹¹ Jezu adapitiriza kulewa aciti: “Munthu m'bodzi akhana wana wace awiri.

¹² Ndipo m'ng'ono adauza baba wace kuti: ‘Baba, nin'funa cipande cangu ca utaka’. Tenepoyo iye adagawa utakabo bwace kuna iwo.

¹³ “Zatapita ntsiku zing'ono-ng'ono, mwana m'ng'onoyo adalongedza bzentse bzomwe akhanabzo, ndipo adayenda kudziko la patali. Ndipo

kumweko adakadzonga bzinthu bzace bzentse na khalidwe lace lakuipa.

¹⁴ Watamala kudzonga bzentse, kudzikó lire kudawoneka njala ikulu kwene-kwene, ndipo iye adayamba kubonera.

¹⁵ Na tenepo, iye adayenda kukanyang'ana basa kuna munthu m'bodzi wa mudzikomo, ndipo iye adamuyendesa kumunda kwace kuti akazikhon-gobze nkumba.

¹⁶ Iye akhandofuna kudzaza mimba yace na bzomwe bzikhadya nkumbabzo, tsono palibe omwe akhamupasa cinthu.

¹⁷ “Pamwepo ndzeru zace zidabwerera acikumbuka kuti: ‘Ni wabasa angasi omwe baba wangu anawo ambadya bzicisala, ndipo ine kuno ndicifa na njala!

¹⁸ Ine ndiniyenda kuna baba wangu, ndipo ndin'kamuza kuti: Baba, ndaphonyera kudzulu na imwepo.

¹⁹ Nin'themera lini pomwe kucemerewa mwana wanu. Ndiyeseni ninga m'bodzi wa wabasa wanu’.

²⁰ Patsogolo pace, adaphata njira aciyenda kuna baba wace.

“Pomwe iye akhabwera, baba wace adamuwona na kutali ndipo adadzala na ntsisi, acithamanga kuna mwana wace, ndipo adamukolombexa acimumpsompsona.

²¹ “Pamwepo mwanayo adalewa kuti: ‘Baba, ndaphonyera kudzulu na imwepo. Nin'themera lini pomwe kucemerewa mwana wanu’.

²² “Tsono baba wace adauza wabasa kuti: ‘Kulumizani! Bweresani bzakubvala bzabwino ndipo

mubvazikeni. Muikheni mphete kucala cace na xangu minyendo mwace.

²³ Ndipo phatani kamkono kakunenepa muphe. Tikondze phwandumwane.

²⁴ Nakuti mwananguyu akhadafa ndipo iye wamuka pomwe. Akhadataika tsono wagumanidwa'. Ndipo iwo adayamba kukondwera thangwe ra kubwerera kwace.

²⁵ "Pomwe bzikhacitika bzimwebzi, mwana wace mkulu akhali kumunda. Pomwe iye akhafendera pafupi na pamuipo adabva nyimbo na wantru akhambabzina.

²⁶ Pamwepo adacemera wabasa m'bodzi acim'bvundza kuti ni ciyani cikhacitika.

²⁷ Iye adamutawira kuti: 'M'bale wako wabwerera, ndipo baba wako wapha kamkono kakunenepa, thangwe iye wabwerera adalimba ndipo na moyo'.

²⁸ "Mwana mkuluyo adadzala na ukali, ndipo akhafuna lini kupita. Pamwepo baba wace adabula panja ndipo adamuumiriza.

²⁹ Tsono iye adam'tawira baba wace kuti: 'Wonani, magole yentseneya nimbaphata basa ninga nyagirinya pabasa lanu ndipo ndikanati kusaya kukubverani bzomwe munindiuza. Tsono imwepo mukanati kundipasa nee mbuzi ibodzi yokha kuti ndikondze phwandumwane axamwali wangu.

³⁰ Tsono pomwe mwana wanuyu abwerera kumui, omwe adadzonga bzinthu bzanu na maputa, imwepo mwamuphera kamkono kakunenepa!'

³¹ "Baba wace adati: 'Mwana wangu, Iwepo uli na ine nthawe zentse, ndipo bzinthu bzangu

bzentse ni bzako.

³² Tsono ife tikhafunika kuti ticite phwandumra kubwerera kwa m'bale wakoyu ndipo tikomedwe, thangwe iye akhadafa wamuka pomwe, ndipo akhadataika wagumanidwa”.

16

Mfananizo wa msunga-cuma wakusaya kukhulupirika

¹ Jezu adauza ateweri wace kuti: “Msungacuma wa munthu m'bodzi wakudala, adapasidwa mulandu wakuti akhamudzongera bzinthu bzace.

² Ndipo iye adamucemeresa acim'bvundza kuti: ‘Ni ciyani cimweci comwe ndirikubva bza cipande cako? Ndipasire m'dandanda wa basa lako la msunga-cuma, thangwe iwepo un'pitiriza lini pomwe kukhala msunga-cuma’”.

³ “Msunga-cuma ule adakumbuka kuti: ‘Mbuya wangu alikundicosa. Nin'cita ciyani? Nakuti ine kulima nin'kwanisa lini, ndipo ndina manyazi ya kumbafamba ndicikumbira.

⁴ Ndin'dziwa bzomwe nditi ndicite, kuti ndikacosedwa pabasa langu pano, wantru anditambire m'manyumba mwawo’”.

⁵ “Pamwepo iye adacemera m'bodzi na m'bodzi wa wantru omwe akhana mangawa na mbuya wace. Ndipo adabvundza wakuyamba kuti: ‘Iwepo una mangawa ya kobiri zingasi kuna mbuya wangu?’

⁶ Iye adamutawira kuti: ‘Migolo dzana ya mafuta ya oliva’”. “Msunga-cuma adamuuza

kuti: ‘Tambira tsamba lako khala mwakamkulumeze ndipo nemba makumi maxanu (50)’ ”.

⁷ “Patsogolo pace adabvundza waciwiri kuti: ‘Iwepo uli naye mangawa ya tani?’ Ndipo iye adatawira kuti: ‘Masakha dzana ya tirigu’ ”. “Ndipo iye adamuuza kuti: ‘Tambira tsamba lako la mangawa ndipo nemba makumi masere (80)’ .

⁸ “Ndipo mbuya ule adamutenda msunga-cuma wakusaya kukhulupirika ule thangwe adabzicita na kucenjera. Nakuti wana wa dziko lino ni waku-cenjera kwene-kwene kuposa wana wa ceza.

⁹ Na tenepo, ine nin'kuuzani kuti: Phatisani basa udali bwa dziko lino lakuipa kuti mukhale na axamwali, mwakuti udalibo bukadzamala mudzatambilidwe bwino kumbuto zakukhala kwakusaya kumala”.

¹⁰ “Omwe ni wakukhulupirika pa bzing'ono-
ng'ono, ni wakukhulupirikambo pa bzizinji,
ndipo omwe ni wakusaya kulungama pa
bzing'ono-
ng'ono, ni wakusaya kulungamambo
pa bzizinji.

¹¹ Tenepoyo, imwepo mukasaya kukhala
wakukhulupirika pakuphatisa basa udali bwa
dziko lino lakuipa, mbanzi an'dzakukhulupirirani
pa udali bwacadidi?

¹² Ndipo imwepo mukasaya kukhulupirika
pa bzinthu bza anango, mbanzi an'dzakupasani
bzomwe ni bzanu?

¹³ “Palibe wabasa omwe angatumikire azim-
buya awiri. Nakuti angawenge m'bodzi acibver-
ana na munangoyo, ayai an'dzatumikira m'bodzi
acinyoza munangoyo. Bzingacitike lini imwepo
kutumikira Mulungu ndipo mucitumikira kobiri”.

Jeju adatsimula aFalizi

¹⁴ AFalizi omwe akhafuna kobiri, akhabva bzentsenebzo ndipo akhambanyaaza Jezu.

¹⁵ Ndipo iye adawauza kuti: “Imwepo ndimwe omwe mumbabziyesa kuti ndimwe wakulungama pamaso pa wantru, tsono Mulungu ambadziwa mitima yanu. Cinthu comwe ni cakufunika kwene-kwene pakati pa wantru ni cakunyantsa pamaso pa Mulungu”.

Bzipfundziso bzinango

¹⁶ “Mtemo na bzomwe adanemba Apolofita bzi-daphata basa mpaka thawe ya Juwau m'batizi. Panthawe imweoyo kuyenda kutsogolo yalikupalizidwa mafala yabwino ya Umambo bwa Mulungu, ndipo wentse alikuyezeera kucita mphambvu kuti apite muUmambobo.

¹⁷ Ni bzakupusa kunyembereka kudzulu na pantsi kuposa kugwa kwa kadutswa ka Mtemo”.

¹⁸ “Omwe anilamba mkazi wace acikalowola mkazi winango wacita upombo, ndipo mwamuna omwe anilowola mkazi omwe adalambidwa wacita upombo”.

Wakudala na Lazalo

¹⁹ “Pakhana munthu m'bodzi nyakudala omwe akhabvala nguwo zabwino ndipo zakobiri zizinji ntsiku zentse akhakhala pabwino.

²⁰ Ndipo patsogolo pa msuwo wace pakhana wakukumbira-kumbira m'bodzi dzina lace Lazalo, iye akhadadzala na bzilonda m'thupi.

²¹ Iye akhambafuna kudya tumbvululu tomwe tukhagwa pa meza ya nyakudala. Napombo bwaya zikhabwera kudzamunyanguta bzironda”.

²² “Idafika ntsiku yakuti wakukumbira-kumbira ule idafa, ndipo anju adamutenga aciyenda kukakhala pabodzi na Abrahamu. Ndipo wakudala ule adafambo acikapendedesedwa.

²³ Mudindi la moto momwe akhaboneresedwa, iye adanyang'ana kudzulu adawona Abrahamu patali, na Lazalo pambali pa iye.

²⁴ Pamwepo, adamucemera adati: ‘Baba Abrahamu, ndibvereni ntsisi ndipo tumani Lazalo kuti akatibzike ntsonga ya cala cace m'madzi kuti adzajejerese lirime langu, thangwe ndirikubon-era kwene-kwene na motoyu’”.

²⁵ “Tsono Abrahamu adatawira kuti: ‘Mwana wangu, ulikukumbuka kuti pomwe ukhana moyo iwepo udatambira bzinthu bzabwino, ndipo Lazalo adatambira bzinthu bzakuipa. Tsapano lino, iye ali kutsangalazidwa kuno, ndipo iwepo uli kwakubonera.

²⁶ Ndipombo, pakati pa imwe na ife pana cigwindza cakuzika kwene-kwene, mwakuti wale omwe an'funa kucoka kumbali ya ife acibwera kuna imwe, ayai kucoka kumbali ya imwe acibwera kuna ife, an'kwanisa lini’”.

²⁷ “Iye adatawira kuti: ‘Na tenepoyo, ine ndirikukumbirani Baba kuti tumani Lazalo ayende kunyumba kwa baba wangu,

²⁸ nakuti ndina abale wangu axanu. Ndipo mulekeni akawacenjeze, kuti iwo asaye kubwerambo kumbuto ya kubonera ino’”.

²⁹ “Ndipo Abrahamu adamutawira kuti: ‘Iwo ana Mozeji na Apolofita. Awabvere amwewo’”.

³⁰ Iye adati: “ ‘Ni tenepoyo lini Baba Abrahamu, tsono m'bodzi pakati pa wakufa angadayenda

mpaka kumweko, iwo angadakhumbula' ”.

³¹ “Tsono Abrahamu adamutawira adati: ‘Iwo akasaya kubvera Mozeji na Apolofita, napang'onopo an'dzakwanisika lini, napo winango pakati pa wakufa acilamuka’ ”.

17

Citazo na kulekereredwa

¹ Jezu adauza ateweri wace kuti: “Bzin'kwanisika lini kupingiza bzinthu bzomwe bzin'dzacitisa mbumba kuti iphonyeke, tsono tsoka kuna munthu omwe an'dzacitisa kuti bzimwebzo bzicitike.

² Bzikhali bwino kuti munthuyo amangiriridwe mwala wa thumba m'khosi acikathusidwa pakati pa nyandza, kuposa kucitisa kuti m'bodzi wa tuwanatu acite citazo.

³ Cenjerani.

“Penu m'bale wako an'cita citazo, mutsimule, ndipo penu iye an'khumbula, mulekerere.

⁴ Penu an'cita citazo kuna iwepo kanomwe pantsiku ndipo acibwera kuna iwe kanomwe acilewa kuti: ‘Ndakhumbula’, mulekerere”.

⁵ Pamwepo atumiki adakumbira kuna Mbuya aciti: “Tithumizireni cikhulupiro cathu!”

⁶ Iye adawatawira aciti: “Penu imwepo muna cikhulupiro ninga njere ya mtowe, mungadauza mutiyu kuti: ‘Zuka ukabzizike panyandza’, Ndipo iwo un'dzakubyera.

⁷ “Mbani wa imwe omwe angakhale na wabasa wace m'bodzi, omwe angakhale kuti alikulima ayai alikuusa mabira, akafika kucokera kumat-sala kodi ungamuuze kuti: ‘Bwera tsapanopa khala udye’?

8 Unimuza lini terepoyo nee, koma unimuza kuti: ‘Kondza cakudya ca kulalira, kondzekwa ndipo unditumikire ndidye na kumwa. Patsogolo pace iwepo ungadye na kumwa?’

9 Kodi iye angamutende wabasa thangwe ra kucita bzomwe wamuza?

10 Na tenepo imwepombo, mukadzamala kucita bzentse bzomwe mungauzidwe, lewani kuti: ‘Ndife wabasa wapezi-pezi. Tsono tidacita bzire basi bzomwe tidathemera kuti ticite’ ”.

Jezu adalimbisa wamapere khumi

11 Jezu pomwe akhafamba kuyenda kuJerusalema, adapita na m'malire mwa cigawo ca Samaliya na Galireya.

12 Pomwe iye adafika m'mui winango, wamapere khumi adayenda kuna Iye. Ndipo iwo adaima patali.

13 Ndipo adakuwa kwene-kwene aciti: “Nandi Misiri, Jezu, tibverenimbo ntsisi!”

14 Pomwe iye adawawona, adawauza kuti: “Ndokoni mukabzilatize kuna azibaba wa ntsembe”. Pomwe iwo akhayendapo, mapere yawo yadamala.

15 M'bodzi wa iwo pomwe adawona kuti wapola, adabwerera acimbapasa mbiri Mulungu na kukuwa.

16 Iye adagodama m'minyendo mwa Jezu ndipo adamutenda. Umweule akhali munthu wa cigawo ca Samaliya.

17 Ndipo Jezu adabvundza kuti: “Kodi mulibe kupolesedwa mwentse khumi? Kodi anango afemba ayenda kuponi?”

18 Palibe kuwoneka omwe adabwerera acitumbiza Mulungu, kupambula wakudza ule?”

19 Pamwepo Iye adamuuza kuti: “Imirira ndoko, cikhulupiro cako cakupulumusa”.

Kubwera kwa Umambo bwa Mulungu

20 Ntsiku inango, Jezu adabvundzidwa na aFalizi kuti ni lini bun'dzafika Umambo bwa Mulungu. Jezu adatawira kuti: “Umambo bwa Mulungu bun'bwera lini mwakuwoneka na maso,

21 napo kudzalewedwa kuti: ‘Ubu buli pano’ ayai ‘Ubo buli uko’, thangwe Umambo bwa Mulungu buli pakati panu”.

22 Patsogolo pace, adauza ateweri wace kuti: “In'dzakwana nthawe yomwe imwepo mun'dzafuna kwona ntsiku ibodzi ya Mwana wa Munthu, tsono mun'dzaiwona lini.

23 An'dzakuuzani imwepo kuti: ‘Iye ali uko’, ayai ‘Ali pano’. Lekani kudzakulumiza kuwatewera.

24 Nakuti Mwana wa Munthu ntsiku yace in'dzabwera ninga mpheni mwakuti kuyetima kwace kumbayenda phampha na phampha la kudzulu.

25 Tsono bzikanati kucitika, bzin'funika kuti Iye abonere kwene-kwene ndipo alambidwe na m'badwe uno.

26 “Tenepayu momwe bzidacitira panthawe za Nowa, bzin'dzacitikambo panthawe yomwe Mwana wa Munthu an'dzabwera.

27 Mbumba ikhambahkhalala icidya, icimbamwa, icimbalowozana na kumbalowodwa, mpaka ntsiku yomwe Nowa adapita muarka. Pamwepo kudawoneka cigumula ca madzi, ndipo cidapha wan thu wentse.

28 “Bzibodzi-bodzibzo bzidawoneka pomwe panthawe ya Loti. Mbumba ikhadya, icimwa, ikhagula na kugulisa, ikhabzala na kumbamanga nyumba.

29 Tsono pantsiku yomwe Loti adacoka mu-Sodoma, kudabvumba moto ndipo minyala ya enxofre ya kucokera kudzulu idapha wentse.

30 “Tenepoyo bzin'dzacitikambo, pantsiku yomwe Mwana wa Munthu an'dzawonesedwa.

31 Pantsiku imweyo ule omwe an'dzakhala ali pantsodzi penu ana bzinthu bzace m'nyumba, an'dzaleke kubuluka kuti adzabzitenge bzinthu bzace m'nyumba. Bzibodzi-bodzimbo, ule omwe an'dzakhala ali kumunda, adzaleke kubwerera kumbuyo thangwe ra cinthu ciri-centse.

32 Kumbukirani mkazi wa Loti!

33 Omwe an'funa kukoya moyo wace an'dzautaya, ndipo omwe an'dzataya moyo wace an'dzaupulumusa.

34 Ine nin'kuuzani: Usiku bumwebo wantru awiri an'dzakhala adagona pamphasa ibodzi. M'bodzi an'dzacosedwa ndipo winango an'dzasala.

35 Akazi awiri an'dzakhala ali kupeya pabodzi, m'bodzi an'dzatengedwa winango an'dzasala.

36 Wantru awiri an'dzakhala ali kumunda, m'bodzi an'dzacosedwa, ndipo winango an'dzasala”*.

37 Iwo adamubvundza kuti: “Kodi bzimwebzi bzin'dzacitira kuponi Mbuya?”.

* **17:36** Mubzakunembedwa bzizinji mulibe dutswa limweri la 36.

Ndipo Iye adawatawira kuti: “Komwe kungadzawoneke citanda, pamwepo pan'dzakoncezana magola”.

18

Mfananizo wa mansiwa na mtongi

¹ Ndipo Jezu adafotokozena ateweri wace mfananizo, wakuwawonesa kuti bzikhafunika iwo kumbapemba nthawe zentse mwakusaya kuleka.

² Iye adati: “Mumzinda winango mukhana mtongi m'bodzi omwe akhagopa lini Mulungu napo kulemekeza munthu.

³ Ndipo mumzindamo mukhana masiwa m'bodzi omwe akhambayenda ntsiku zentse kuna iye, acimbakam'kumbira kuti: ‘Nditongeni mwa cirungamo mulandu omwe uli pakati pangu na nyamadulanthaka wangu’.

⁴ “Ndipo mtongiyo akhabvuma lini kumtonga kwa nthawe itali. Tsono pakumalizira adadza-kumbuka yekha kuti: ‘Napo ine nimbagopa lini Mulungu ngakhale kulemekeza munthu ali-yentse,

⁵ tsono mansiwa umweyu alikundinesa. Ndin-imutonga mwa cirungamo kuti iye aleke kubwera pomwe kudzandinesa’ ”.

⁶ Ndipo Mbuya adaptiriza kulewa aciti: “Bvani bzomwe alikulewa mtongi wakusaya kulungama.

⁷ Kodi Mulungu angadzalekembo kucita cirungamo kuna wakusankhulidwa wace, omwe amba-mudandaulira masikati na usiku? Kodi iye angadzacedwe kuwathandiza?

⁸ Ine nin' kuuzani kuti Iye an'dzawatonga mwa cirungamo ndipo mwakankulumize. Tsono, kodi pomwe Mwana wa Munthu an'dzabwera, an'dzagumana cikhulupiro pantsi pano?"

Mfananizo wa muFalizi na wakupimisa mtsonkho

⁹ Jezu adalewa pomwe mfananizo kuna wale omwe akhabziyesa wakulungama na kumbanya-
oza andzawo. Iye adati:

¹⁰ "Amuna awiri adayenda muNyumba ya Mu-
lungu kuti akapembe. M'bodzi akhali muFalizi
ndipo winangoyo akhali wakupimisa mtsonkho.

¹¹ Ndipo muFaliziyo akhadaima acim-
babzipembera yekha kuti: 'Mulungu, ine
ndirikukutendani thangwe ndiribe kukhala
ninga amuna anango, omwe ni mbava,
wakusaya kulungama na waupombo, napo ninga
wakupimisa mtsonkhoyu.

¹² Nimbabzimana kudya kawiri pamdzinga,
ndipo nimbapereka cakhumi ca bzinthu bzangu
bzentse bzomwe nimbatambira'.

¹³ "Tsono wakupimisa mtsonkho ule
akhadaima kutali, ndipo akhajiguma lini
kudzulu, tsono akhambabzimanya pacifuwa,
aciti: 'Mulungu, ndibverenimbo ntsisi, nakuti
ndine mtazi'.

¹⁴ "Ine nin'kuuzani kuti mwamuna umweyu,
ndipo sikuti winangoyo, adabwerera kumui
wakulungama patsogolo pa Mulungu. Nakuti
ule omwe an'bzikusa, an'dzacepesedwa, ndipo
ule omwe an'bzicepesa, an'dzakuzidwa".

Jezu na wana

15 Ndipo mbumba ikhabweresambo wana kuti Jezu adzawakhuye. Pomwe ateweri wace adawona bzimwebzo adatsimula wale omwe akhadawabweresa.

16 Tsono Jezu adawacemera wanawo kuti abwere pana iye, ndipo adati:

“Alekeni wanawo abwere kuna Ine, lekani kuwaletsa. Nakuti Umambo bwa Mulungu ni bwa wale omwe adalingana na wanawa.

17 Nin'kuuzani cadidi kuti: Omwe an'saya kuttambira Umambo bwa Mulungu ninga mwana, an'dzapita lini muUmambobo cipo”.

Jezu na munthu wakudala

18 Ndipo munthu m'bodzi wakulemekeze ka adabvundza Jezu kuti: “Misiri wabwino! Kodi ningacite tani kuti ndidzakhale na moyo wakusaya kumala?”

19 Jezu adamutawira kuti: “Kodi iwepo uli kundicemera kuti wabwino thangwe ranyi? Nakuti palibe munthu wabwino kuposa Mulungu yekha.

20 Iwepo umbaidziwa mitemo yomwe imbat: ‘Leka upombo, leka kupha, leka kuba, leka kucita umboni wakunama, lemekeza baba wako na mai wako’ ”.*

21 Iye adatawira kuti: “Bzentsenebzi ndinimbabzicita kale kuyambira paubwana bwangu”.

22 Pomwe Jezu adabva bzimwebzo adamuuza kuti: “Casalira cinango cibodzi. Gulisa bzentse bzomwe unabzobzo, ndipo kobirizo ugawire

* **18:20** Eks 20:12-16; Deu 5:16-20

wakusauka, ndipo un'dzakhala na cuma kudzulu. Patsogolo pace unditewere”.

23 Tsono, pomwe iye adabva bzimwebzo adadodoma, nakuti akhadadala kwene-kwene.

24 Jezu atawona kuti munthuyo wadodoma adati: “Ni bzakunesa kwene-kwene kuti wantru wakudala adzapite muUmambo bwa Mulungu!

25 Nakuti bzidapusa kuti ngamira ipite pabuli la ntsingano kuposa munthu wakudala kukapita muUmambo bwa Mulungu”.

26 Ndipo wale omwe adabva mafala yamweyo adabvundza kuti: “Mbani tsono, omwe angadzapulumusidwe?”

27 Jezu adatawira kuti: “Comwe munthu an'kwanisa lini, Mulungu an'cikwanisa”.

28 Ndipo Pedru adati: “Ife tasiya bzentse bzomwe tikhanabzo kuti tikutewereni!”

29 Jezu adatawira aciti: “Nin'kuuzani cadidi kuti palibe omwe wasiya nyumba yace, mkazi wace, abale wace, baba wace, ayai wana wace, thangwe ra Umambo bwa Mulungu

30 an'dzasaya kutambira nthawe ino-letu, kaz-inji kentse, ndipombo nthawe yakutsogolo kuno, moyo wakusaya kumala”.

Jezu adaleweratu kufa na kumuka kwace

31 Jezu adacemera ateweri wace khumi na awiri pambali aciwauza kuti: “Tirikuyenda ku-Jerusalema, ndipo bzentse bzomwe bzidanembedwa na apolofita bza Mwana wa Munthu bziti bzicitike.

32 Iye aniperekedwa kuna wantru wakusaya kupemba[†], iwo an'kamunyaza, ankamutukwana, ankamupsipira mata, ankamukwapula ndipo acimupha.

33 Tsono pa kumala kwa ntsiku zitatu Iye an'dzalamuka".

34 Ndipo ateweri wace alibe kubvesesa bzinthu bzimwebzi. Mafalayo bzomwe yakhalewa bzikhadabisika, ndipo iwo akhadziwa lini bzomwe Jezu akhalewa.

Kulimbisidwa kwa zimola wa kuJeriko

35 Pomwe Jezu adafika pafupi na mzinda wa Jeriko, mwamuna m'bodzi zimola akhadakhala m'mphepete mwa njira acimbakumbirakumbira.

36 Pomwe iye adabva ciwovo ca mthithi wa wantru omwe akhapita na njira, adabvundza kuti ni ciyani cikhacitika.

37 Adamuuza kuti: "Jezu wa kuNazareta alikupita".

38 Pamwepo iye adayamba kukuwa adati: "Jezu, Mwana wa Davide, ndibverembo ntsisi!"

39 Ndipo wale omwe akhali kutsogolo adamunyamaliza kuti akhale zii. Tsono iye ndipo akhanyanyiratu kukuwa acimbat: "Nandi Mwana wa Davide, ndibverembo ntsisi!"

40 Pamwepo Jezu adaima aciwauza kuti amub-weresere mwamunayo. Pomwe mwamuna ule adafika pafupi na Iye, Jezu adamubvundza kuti:

41 "Kodi un'funa kuti ndikucitire ciyani?"

[†] **18:32** Wakusaya kupemba: Ni kulewa omwe ni aJuda lini.

Iye adatawira kuti: “Mbuya, ine nin'funa kuti ndiwone pomwe”.

⁴² Ndipo Jezu adamuuza kuti: “Wona! Cikhulupiro cako cakulimbisa”.

⁴³ Panthawe imweyo-letu, iye adapenya, ndipo adatewera Jezu acimbakuza Mulungu. Pomwe mbumba yentse idawona bzimwebzo, idatumbiza Mulungu.

19

Jezu na wakupimisa mtsonkho

¹ Ndipo Jezu adapita muJeriko acimbagwata na mumzinda.

² Mumzindamo mukhana mwamuna m'bodzi wakudala akhacemeredwa Zakeu, mkulu wa wakupimisa mtsonkho.

³ Iye akhafuna kudziwa kuti Jezu mbani, tsono akhana msinkhu ung'ono, ndipo akhakwanisa lini kumuwona thangwe ra mthithi wa wantru.

⁴ Tenepoyo, adathamanga kutsogolo ndipo adakwira mumkuyu kuti amuwone, nakuti Jezu akhayenda kukapita na pamwepo.

⁵ Pomwe Jezu adafika pambuto imweire, adanyang'ana m'dzulu ndipo adati: “Zakeu, buluka kamkulumize. Nin'funa kukakhala kunyumba kwako lero”.

⁶ Pamwepo iye adabuluka mwakamkulumize ndipo adamutambira na kukondwa.

⁷ Ndipo mbumba yentse yomwe idawona bzimwebzi idang'ung'udzika icimbat: “Iye wafikira kunyumba kwa mtazi*”.

* ^{19:7} Mtazi: Ni munthu omwe atsogoleri wa ajuda akhamuyesa kuti ni wakutaza.

⁸ Tsono Zakeu adaima aciuza Mbuya kuti: “Bvani Mbuya, nin'pereka bzinthu bzangu bzentse pakati-na-kati kuna wakusauka. Ndipo penu ndidabera winango, nin'dzamubwezera kanai kentse”.

⁹ Ndipo Jezu adamuuza kuti: “Lero panyumba pano pafika cipulumuso! Thangwe mwamuna umweyumbo ni mwana wa Abrahamu.

¹⁰ Nakuti Mwana wa Munthu adabwera kudzalinga na kupulumusa comwe cikhadataika”.

Mfananizo wa kobiri khumi

¹¹ Pomwe iwo akhamutetekera, Jezu adawauza mfananizo ubodzi, thangwe iwo akhali pafupi na Jerusalema ndipo mbumba ikhakumbuka kuti Umambo bwa Mulungu bungadawonekeratu pamwepo.

¹² Jezu adawauza kuti: “Pakhana mwamuna m'bodzi wa mbiri adayenda kudzikola kutali, kuti akatambire umambo ndipo akakamala abwerere.

¹³ Pamwepo, adacemera wabasa wace khumi, ndipo adawapasa kobiri khumi zakucemerendwa mina aciwauza kuti: ‘Citani kuti kobiriyi ikhale na phindu mpaka kubwera kwangu’ ”.

¹⁴ “Tsono mbumba ya mudzikomo ikhamuwenga, ndipopo adatumiza aimikiri kuti akamuuze aciti: ‘Tin'funa lini kuti munthu umweyu akhale mambo wathu’ ”.

¹⁵ “Tsono iye adaikhidwa umambo ndipo adabwerera. Pamwepo adacemeresa wabasa wace omwe akhadapasa kobiri, kuti adziwe adaphindula zingasi”.

¹⁶ “Wakuyamba adabwera aciti: ‘Mbuya, kobiri yanu yaphindula zinango khumi’ ”.

17 Mbuya wace adatawira kuti: “Wacita bwino, wabasa wangu wabwino! Nakuti wakhala wakukhulupirika pa bzing'ono-ng'ono, tonga mizinda khumi”.

18 “Waciwiri adabwerambo adati: ‘Mbuya, kobiri yanu yaphindula zinango zixanu’ ”.

19 “Mbuya wace adamutawira kuti: ‘Iwepombo tonga mizinda mixanu’ ”.

20 “Pamwepo adabwerambo wabasa winango adati: ‘Mbuya, kobiri yanu iyi. Ine ndikhadaikoya, idamangirira papfundu pa nguwo.

21 Nakuti ndikhana mantha, thangwe ndimwe munthu wakunesa kwene-kwene. Mumbatenga comwe mulibe kuikha ndipo mumbabvuna bzomwe mulibe kubzala’ ”.

22 “Mbuya wace adatawira kuti: ‘Ine nin'dzakupasa mulandu na mafala yakoya, wabasa wakuipa! Iwepo ukhadziwa kuti ndine munthu wakunesa kwene-kwene, omwe ndimbabvuna bzomwe ndiribe kuikha ndipo ndimbabvuna bzomwe ndiribe kubzala.

23 Tsono, ni thangwe ranyi ulibe kukakoya kobiri yangu kuthenthe lakukoyerako? Tenepayu, ndabwererepa ndingadatambira na phindu’ ”.

24 “Ndipo adauza wale omwe akhali pamwepo, kuti: ‘Mutengereni kobiri yace pasani ule omwe ana kobiri khumi’ ”.

25 “Iwo adati ‘Mbuya iye anazo kale khumi!’ ”

26 “Iye adatawira kuti: ‘Ine nin'kuuzani kuti omwe anabzo, anipasidwa bzinango,

tsono ule omwe alibe, napo bzomwe anabzo an'dzatengeredwa.

²⁷ Ndipo anyamadulanthaka wangu wale, omwe akhafuna lini kutongedwa na ine, abwereseni pano ndipo muwaphe patsogolo pangu! ”.

*Kupita kwakulemekezeka kwa Jezu
muJerusalema*

(*Mat 21:1-11; Mko 11:1-11; Juw 12:12-19*)

²⁸ Jezu pomwe adamala kulewa bzimwebzo, adatsogola paulendo bwace acimbakwira kuyenda kuJerusalema.

²⁹ Pomwe adafika kufupi na mii ya Betifaje na Betanya, paphiri likhacemeridwa Phiri la Oliva, adatuma ateweri wace awiri adawauza kuti:

³⁰ “Ndokoni pamui omwe uli kutsogoloyo, ndipo pakupita m'muimo mun'kawona kabulu kadamangirira, komwe palibe omwe adakapakira kale. Mukakatsudzule mucibwera nako kuno.

³¹ Penu winango an'kakubvundzani kuti: “Thangwe ranyi muli kukatsudzula?” Kamuuzeni kuti: Mbuya alikukafuna”.

³² Ndipo wale omwe akhadatumidwa adayenda ndipo adakagumana kabulu kale ninga momwe akhadauzidwa.

³³ Pomwe iwo akhatsudzula kabuluko, wenekaciro adawabvundza kuti: “Thangwe ranyi imwepo mulikukatsudzula kabuluka?”

³⁴ Iwo adatawira kuti: “Mbuya alikukafuna”.

³⁵ Iwo adakatenga aciyenda nako kuna Jezu, acitandika bzakubvala bwazo pakabulupo ndipo adathandiza Jezu kuti apakire.

Luka 19:36

civ

Luka 19:44

36 Pomwe Iye akhambayenda mbumba ihatandika bzakubvala bwazo munjira.

37 Pomwe akhali pafupi na phompho la phiri la Oliva, mthithi wentse wa ateweri adayamba kutumbiza Mulungu mwakukondwa, ndipo akham-bakuwa, thangwe ra bzidabwiso bzentse bzomwe iwo adawona. Akhambati:

38 “Wakusimbidwa ni mambo omwe alikubwera mudzina la Mbuya!”[†]

“Mtendere kudzulu
ndipo mbiri kuna Mulungu!”

39 Ndipo aFalizi anango omwe akhali pakati pa mthithi wa wantruwo adauza Jezu kuti: “Misiri, tsimulani ateweri wanu!”

40 Jezu adawatawira kuti: “Ine nin’kuuzani kuti, iwo akanyamala minyalayi in’dzakuwa”.

Jezu adalira thangwe ra Jerusalema

41 Pomwe Jezu akhafika pafupi aciwona mzinda wa Jerusalema, adaulirira mzindawo

42 ndipo adati: “Iwepo ungadadziwa lero kuti ni ciyani cingakupase mtendere! Tsongo tsapano lino cidabisika ciniwoneka lini na maso yako.

43 Zirikubwera ntsiku zomwe anyamadulanthaka wako an’dzakucerera madindi, an’dzakuzungulira mbali zentse.

44 Ndipombo an’dzakudzonga pabodzi na wana wako padziko. An’dzasiya lini mwala padzulu pa undzace, thangwe imwepo mulibe kuzindikira mpata wa kuzungiridwa kwanu”.

Jezu adacenesa Nyumba ya Mulungu

[†] **19:38** Mas 118:26

⁴⁵ Pamwepo Iye adapita m'Nyumba ya Mulungu ndipo adayamba kuthotha omwe akhacita malonda mkatimo.

⁴⁶ Jezu adawauza kuti: “Bzidanembedwa kuti: ‘Nyumba yangu in'dzakhala nyumba ya kupembera’‡ Tsongo imwepo mulikucita ‘nkhunde ya mbava’§”.

⁴⁷ Ndipo ntsiku zentse Jezu akhambapfundzisa m'Nyumba ya Mulungu. Tsongo akulu-akulu wa azibaba wa ntsembe, adziwi wa Mtemo, na atsogoleri wa mbumba akhafuna kumupha.

⁴⁸ Tsongo iwo akhakwanisa lini kuwona mpata wakuti abzicite bzimwebzo, thangwe mbumba yentse yomwe akhamubva, ikhatengeka mitima na mafala yaceyo.

20

Bza kupasidwa mbvumo kwa Jezu

¹ Pantsiku ibodzi pomwe Jezu akhapfundzisa wantru na kumbapalidza Mafala yabwino m'Nyumba ya Mulungu, adafika akulu-akulu wa azibaba wa ntsembe na adziwi wa Mtemo na atsogoleri wa mbumba,

² ndipo adamubvundza aciti: “Kodi wabvumizidwa na yani kuti ucite bzinthu bzimwebzi? Mbani wakubvumiza?”

³ Ndipo Iye adawatawira kuti: “Ine nin'kupasanimbo mbvundzo ubodzi. Ndiuzeni kuti:

⁴ Kodi ubatizo bwa Juwau ukhali bwa Mulungu aya bwa wantru?”

‡ **19:46** Iza 56:7 § **19:46** Jer 7:11

5 Ndipo iwo akhambabvundzana okha-okha acimbati: “Tikalewa kuti: Bukhali bwa Kudzulu, Iye andzatubvundza kuti: ‘Tsono thangwe ranyi mudasaya kum’tawira?’.

6 Tsono tikalewa kuti: Bukhali bwa wantru, mbumba yentse in’dzatiboma na minyala, thangwe iwo akhadziwisia kale kuti Juwau akhali mpolofita”.

7 Na tenepo iwo adatawira kuti: “Tinidziwa lini kuti bukhali bwa kuponi”.

8 Pamwepo Jezu adati: “Nin’kuzani lini na pang’onopo kuti mbanzi adandibvumiza kucita bzinthu bzimwebzi”.

Mfananizo wa alimi

9 Ndipo Jezu adayamba kuwauza mfananizo wakuti: “Mwamuna m’bodzi adabzala m’munda wa uva, adaukumbiza kuna alimi anango ndipo adayenda ulendo bwa nthawe ikulu.

10 Pomwe nthawe yakubvuna idakwana, iye adatumiza wabasa wace m’bodzi kuna wakulima wale kuti akamupase cipande ca bzisapo bza m’mundamo. Tsono wakulimawo adamumenya ndipo adam’bweza cimanja-manja.

11 Iye adatumiza wabasa winango, tsono umweyombo adamumenya ndipo adamunyaza acimubweza cimanja-manja.

12 Iye adatumiza pomwe wacitatu, ndipo iwo adamupweteka acimuthotha.

13 “Ndipo mwenekaciro wa mundayo adalewa kuti: ‘Kodi ndicite tani? Ndin’tuma mwana wangu wakufunika. Pinango pentse angadza-mulemekeze’.

14 “Tsono pomwe alimi adamuwona, adangan-gana adati: ‘Umweyu ndiye wautaka. Mbat-imupheni, ndipo utaka udzakhala bwathu’.

15 Tenepo iwo, adamuthusa kunja kwa munda ndipo adamupha.

“Kodi mwenekaciro wa munda aniwacita ciyani tsono?

16 An'dzabwera, acipha alimi wale ndipo mundayo an'dzapasa anango”.

Pomwe mbumba idabva bzimwebzo, idati: “Bzimwebzi bzireke kucitika cipo!”

17 Tsono Jezu adawanyang'anisia ndipo adawabvundza kuti: “Tsono, bzinilewa ciyani bzomwe bzidanembedwa kuti:

“‘Mwala omwe wakumanga nyumba adaulamba, udakhala mwala wapagonyo’ ”.*

18 “Centse comwe cin'dzagwera pa mwala umweyu cin'dzagwatika-gwatika, ndipo ule omwe an'dzagweredwa na iwo, an'dzasanduka pfumbi”.

19 Ndipo apfundzisi wa mtemo na akulu wa azibaba wa ntsembe akhanyang'ana njira yakufuna kumumanga pamwepo letu, nakuti akhadazindikira kuti akhalewa iwo pomwe adalewa mfananizo umweyo. Tsono iwo akhana mantha na mbumba.

M'bundzo wa mapimidwe ya mtsonkho

20 Ndipo pakum'fambira m'mbuyo, iwo adatuma wantru wakutapa mkanwa omwe akhabzilatiza ninga wabwino kuti aphate Jezu pa

* **20:17** Mas 118:22

cinthu comwe mumafala yomwe angadalewayo, mwakuti akwanise kumupereka kuna akulu wa utongi.

²¹ Tenepoyo wakufambira m'mbuyowo adati: "Misiri tin'dziwa kuti umbalewa na kupfundzisa bzomwe ni bzabwino, ndipo mulibe tsankho na wantru. Tsono mumbapfundzisa njira ya Mulungu malinge na cadidi.

²² Kodi ni bzabwino kupima mtsonko kuna Seza, ayai ni bzabwino lini?"

²³ Tsono Jezu akhadziwa kale ndzeru zawo ndipo adawatawira kuti:

²⁴ "Ndilatizeni kobiri ibodzi in'cemeredwa denariyo. Kodi nkhopeyi na dzina bzomwe bziri pana iwo, ni bza yani?"

²⁵ Iwo adatawira kuti: "Ni bza Seza".

Iye adawauza kuti: "Na tenepo, pasani Seza bzomwe ni bza Seza, ndipo Mulungu bzomwe ni bza Mulungu".

²⁶ Ndipo iwo alibe kukwanisa kumutapa mkanwa pa fala liri-lentse patsogolo pa mbumba. Mwakudabwa na katawiridwe kace, adakhala zii.

Cadidi ca kumuka kwa wakufa

²⁷ Ndipo aSadusi anango, omwe ambalewa kuti palibe kulamuka kwa wakufa, adafendera kuna Jezu na mbvundzo wakuti:

²⁸ "Misiri, Mozeji adatisiyira manemba yakuti penu m'bale wa mwamuna akafa acisiya mkazi alibe wana, umweyo bzin'funika kuti alowole mansiwayo kuti abalire wana m'bale wace.

²⁹ Ndipo akhalipo abale anomwe. Wakuyamba adalowola ndipo adafa alibe kusiya wana.

30 Waciwiri

31 na wacitatu ndipombo anangowo adamulowola. Wentsenewo anomwe adafa, alibe kusiya wana.

32 Pakumalizira mkaziyo adadzafambo.

33 Kodi pantsiku yakudzalamuka kwa wakufa mkaziyo an'dzakhala wa yani, nakuti anomwe wentsenewo akhadamulowola?".

34 Jezu adawatawira aciti: "Wana wa pantsi pano ambalowola na kulowozana,

35 tsono wale omwe angayesedwe wakuthemera kucita cipande ca dziko lomwe lirikubwera ndipo na kulamuka kwa wakufa iwo an'dzalowola lini ayai kudzalowozana,

36 ndipo iwo an'dzafa lini pomwe, nakuti ali ninga anju. Ni wana wa Mulungu, nakuti ni wana wa kulamuka kwa wakufa.

37 Bzakuti wakufa an'dzalamuka pomwe, Mozeji adalatiza kale pa bzakunemba bzomwe bzimbalewa citsamba comwe cikhagaka moto, pomwe iye adacemera Mbuya kuti: 'Mulungu wa Abrahamu, Mulungu wa Izaki na Mulungu wa Jakobo'.

38 Ndipo Iye ni Mulungu lini wa wakufa, tsono ni Mulungu wa wamoyo, nakuti kwa Iye wentse ana moyo".

39 Anango wa adziwi wa mtemo anango adamuuza kuti: "Misiri, watawira bwino!".

40 Na tenepo, palibe kuwoneka winango wakumubvundza pomwe.

41 Pamwepo Jezu adawabvundza kuti: “Koni mumbalewa tani kuti Krixtu ni mwana wa Davidi?

42 “Davide caiyeyo ambalewa mulivu la Masalimu kuti:

“ ‘Mbuya adalewa kuna Mbuya wangu kuti:
Khala kuboko langu lamadidi,

43 mpaka ine ndiikhe
anyamadulanthaka wako ninga cakupon-
dera
ca minyendo yako’.†

44 Tenepoyo Davidi adamucemera ‘Mbuya’. Tsuno, iye angakhale tani mwana wace?”

45 Pomwe mbumba yentse ikhamutetekera, Jezu adauza ateweri wace kuti:

46 “Cenjerani na adziwi wa mtemo. Iwo ambafuna kufamba adabvala bzakudeka, ndipo ambafuna kwene-kwene kumusidwa mumisika ndipo ambafuna kukhala mumbuto zabwino munyumba zakupemba na mu makondwereso.

47 Iwo ambadzonga munyumba za amansiwa, ndipo kuti apulumbudze ambacita mipembo ya mwa nthawe itali. Amuna amwewa an'dzapasidwa nyathwa ikulu kwene-kwene”.

21

Cakupereka ca mansiwa

1 Ndipo Jezu adanyang'anisia adawona wantru wakudala acimbaikha cakupereka cawo mukaxa ya bzakupereka.

† 20:43 Mas 110:1

² Iye adawonambo mamsiwa wakusauka acithusa tukobiri twace tuwiri.

³ Ndipo Jezu adalewa kuti: “Nin'kuuzani kuti mamsiwa wakusaukayu wapereka bzizinji kupoza anangowa wentse.

⁴ Wentsenewa aperekwa bzomwe bzasalira. Tsongo iye, pa usauki bwace, wapereka bzentse bzomwe akhali nabzo kuti bzimuthandizepa moyo wace”.

Cilatizo ca nthawe yakumalizira

⁵ Ateweri wace anango akhambasimba bza mantikade ya Nyumba ya Mulungu na minyala yabwino ndipo na bzakuperekedwa kuna Mulungu. Tsongo Jezu adalewa kuti:

⁶ “Bzimwebzi bzomwe imwepo mulikuwona, zin'dzafika nsiku zakuti pan'dzakhala lini mwala padzulu pa undzace. Minyala yentse in'dzagumulidwa”.

⁷ Pamwepo iwo adamubvundza kuti: “Misiri, kodi bzin'dzacitika lini bzinthu bzimwebzi? Ndipo ni ciratizo ciponi comwe cin'dzawonesa kuti bziri pafupi kucitika?”

⁸ Iye adawatawira kuti: “Cenjerani kuti muleke kupumpsidwa. Nakuti azinji an'dzabwera mudzina langu, acidzati: ‘Ndine-pano’, ndipo ‘Nthawe yafendera’. Lekani kudzawatewera.

⁹ Ndipo mukadzabva kulewa bza nkhondo na kusandukirana, lekani kudzabva mantha. Bzin'funika kuti pakuyamba bzidzacitike bzinthu bzimwebzi, tsongo kumala kwa dziko kun'dzafika lini nthawe imweyo-letu”.

10 Patsogolo pace adati: “Dziko na dziko lin'dzamenyana, umambo na umambo bun'dzamenyana.

11 Pan'dzawoneka kutekenyeka kukulu kwa pantsi, njala ndipo kun'dzawoneka nthenda mumbuto zakusiyana-siyana, na malengwa yakugosva ndipo kun'dzawoneka bzilatizo bzikulu bzakucokera kudzulu.

12 “Tsono bzikanati kucitika bzinthu bzentsenebzi, iwo an'dzakumangani, acidzakufambirani m'mbuyo. Pamwepo an'dzakuperekani munyumba za mipembo na mkawoko, ndipo imwepo mun'dzayendesedwa patsogolo pa azimambo na atongi wa bzigawo, thangwe ra dzina langu.

13 Ndipo bzimwebzo bzin'dzakhala mpata wakuti imwepo mudzandicitire umboni.

14 Tsono dziwiratuni kuyambira tsapano lino kuti lekani kuneseka na bzomwe mun'dzalewa pakubzikhocerera.

15 Nakuti Ine nin'dzakupasani bzakulewa na udziwi bwakuti palibe na m'bodziyo wa anyamadulanthaka wanu an'dzakwanisa kulimbikira aya kugaza.

16 Imwepo mun'dzaperekedwa ngakhale na azibaba wanu caiwo, abale wanu, anantsi na axamwali wanu, ndipo anango wa imwepo an'dzaphedwa na iwo.

17 Ndipo wentse an'dzakuwengani thangwe ra dzina langu.

18 Tsono palibe tsisi na libodziro la mumsolo mwanu lomwe lin'dzataika.

19 Kulimbika kokha ndiko kun'dzacitisa kuti imwepo mukhale na moyo.

20 “Mukadzawona Jerusalema idazunguliridwa na mthithi wa acikunda, imwepo mun'dzadziwa kuti kupfudzidwa kwayene kuli pafupi.

21 Pamwepo omwe an'dzakhala ali muJudeya adzathawire kumapiri, omwe an'dzakhala ali mumzinda adzacoke, ndipo omwe an'dzakhala ali m'munda adzaleke kupita mumzinda.

22 Nakuti ntsiku zimwezo zin'dzakhala za kuboneresedwa, zakuti bzikwanirisidwe bzentse bzomwe bzidanembedwa.

23 Tsoka kuna akazi ana pathupi na kwa wale omwe an'dzakhala alikumamisa! Nakuti pantsi pano pan'dzawoneka matsautso makulu, na ukali kuna mbumba imweyi.

24 Ndipo azinji an'dzaphedwa na bzsenga ndipo an'dzatengedwa ninga anyagirinya wa madziko yentse. Jerusalema an'dzapondedwa na wantru omwe ni ajuda lini, mpaka kudzamala kwa nthawe ya wantruwo.

25 “Ndipo kun'dzawoneka bziratizo kudzuwa, kumwezi, na kunyenyezi. Padziko la pantsi, mbumba zin'dzadandaula na mantha makulu thangwe ra kuwunga kwa mabimbi ya nyandza.

26 Ndipo wantru an'dzafumphira na mantha ya kukumbukira bzinthu bzomwe bzin'dzabwera padziko. Ndipo mphambvu zomwe ziri kudzulu zin'dzatekenyesedwa.

27 Pamwepo mun'dzawona Mwana wa Muntru alikubwera mumtambo na mphambvu ndipo na mbiri ikulu.

28 Bzikadzayamba kucitika bzinthu bzimwebzi, mudzalamuke mudzalamuse msolo, thangwe cip-ulumuso canu ciri pafupi”.

29 Ndipo Jezu adawapasa mfananizo wakuti: “Wonerani kumkuyu na miti yentse.

30 Pomwe mitiyo in'phukira masamba, imwepo-letu mumbazindikira ndipo mumbadziwa kuti maindza yali pafupi.

31 Tenepoyombo, mukadzawona bzinthu bz-imwebzi bzirikucitika, dziwani kuti Umambo bwa Mulungu buli pafupi.

32 “Ine nin'kuuuuzani kuti m'badwe umweyu un'dzamala lini bzinthu bzentsenebzi bzikanati kucitika.

33 Kudzulu na pantsi bzin'dzamala, tsono mafala yanguya yan'dzamala lini cipo.

34 “Khalani na cheru, kuti mtima wanu uleke kutengeka na maphwandum, kuuledzera na nkhumbukira za makhalidwe ya pantsi pano, kuti ntsiku imweyo ingadzafike mwakadzidzidzi, ninga kugwa kwa diwa.

35 Thangwe ntsikuyo in'dzabwera kwa wentse omwe alikukhala padziko la pantsi lentse.

36 Khalani wakufungula maso nthawe zentse ndipo pembani kuti imwepo muleke kudzagumanidwa na bzinthu bzentsenebzi bzomwe bzin'dzacitika, ndipo mukhale dzololo patsogolo pa Mwana wa Munthu”.

37 Jezu akhambapfundzisa ntsiku zentse m'Nyumba ya Mulungu. Ndipo kukadoka, akhakwira muphiri lakucemerewa phiri la Oliva.

38 Ndipo mbumba yentse ikhabesera kuyenda m'Nyumba ya Mulungu kukamubva.

22

Citalo cakuti aphe Jezu

¹ Ndipo ikhafendera nthawe ya cikondweso ca pau zakusaya cakufufumisa, cakucemerewa Paxkwa.

² Akulu wa azibaba wa ntsembe na adziwi wa Mtemo akhanyang'ana njira yakuti aphe Jezu, tsono iwo akhana mantha na mbumba.

³ Pamwepo Sathani adapita kuna Judasi, wakucemerewa Isikaliyoti, m'bodzi wa khumi na awiri wale.

⁴ Judayo adayenda kukapangana na akulu wa azibaba wa ntsembe na atsogoleri wa acikunda wakulindira Nyumba ya Mulungu, ndipo adalewa nawo momwe angadaperekera Jezu.

⁵ Iwo adakondwa nabzo kwene-kwene, ndipo adamuuza kuti an'dzamupasa kobiri.

⁶ Ndipo Judasi adabvuma, adayamba kumbanyang'ana mpata wakuti apereke Jezu, mbumba palibe.

Ciraliro ca Mbuya

⁷ Ndipo idafika ntsiku ya pau zakusaya cakufufumisa, yomwe ikhafunika kuti aphedwe bira wakuperekira ntsembe ya Paxkwa.

⁸ Jezu adatuma Pedru na Juwau, adawauza kuti: “Ndokoni mukakondze ciraliro ca Paxkwa”.

⁹ Iwo adabvundza kuti: “Kodi mun'funa kuti tikakondzere kuponi?”.

¹⁰ Iye adawatawira aciti: “Pakupita mumzinda, mun'kawona mwamuna m'bodzi adasendza tacu ya madzi. Mukamutewere mpaka panyumba yomwe iye an'kapita,

11 ndipo mukauze mwenekaciro wa nyumbayo kuti: ‘Misiri watituma kudzabvundza kuti: “Ni cipinda ciponi ca alendo comwe nin'dzadyera Paxkwa na ateweri wangu?” ’

12 Iye an'kakulatizani nyumba ikulu ya mudzaulu yomwe ina bzombo bzentse. Imwepo kakondzereni mumwemo”.

13 Ndipo iwo adayenda adakawona bzentse ninga momwe Jezu adawauzira. Pamwepo adakondza Paxkwayo.

14 Pomwe nthawe idakwana, Jezu na ateweri wace adakhala pameza.

15 Ndipo Iye adawauza kuti: “Ndikhafunisa kuti ndidye pabodzi na imwe Paxkwayi ndikanati kubonera.

16 Nakuti Ine nin'kuuzani kuti nin'dzaidya lini pomwe, mpaka Paxkwayi idzakwanirisidwe muUmambo bwa Mulungu”.

17 Ndipo adatenga mkombo aciusimba adati: “Tambirani pasanani wina na mwandzace.

18 Nakuti Ine nin'kuuzani kuti nin'dzamwa lini pomwe cisapo ca uva, mpaka kufika kwa Umambo bwa Mulungu”.

19 Ndipo Iye adatenga pau aciisimba, adaibedula ndipo adaperekwa kuna ateweri, adati: “Iri ni thupi rangu lomwe lin'dzaperekedwa thangwe ra imwe. Mbacitani bzimwebzi mucimbandikumbukira”.

20 Bzibodzi-bodzibzo, pomwe adamala kudya, adatenga mkombo aciti: “Mkomboyu ni cipangano cipsa ca mulopa wangu, udayerera thangwe ra imwe.

²¹ “Tsono boko la ule omwe an'ndipereka liri pabodzi na langu pameza.

²² Nakuti Mwana wa Munthu aniyenda, ninga momwe bzidatalidwa. Tsono tsoka kuna ule omwe an'ndipereka!”.

²³ Ndipo iwo adayamba kumbabvundzana kuti mbani wa iwo akhafuna kucita bzomwebzire.

²⁴ Padawonekambo kunesana pakati pavo, thangwe rakuti mbani wa iwo akhawonedwa ninga mkulu.

²⁵ Jezu adawauza kuti: “Azimambo wa mbumba ambaitonga mbumbayo. Ndipo omwe ni atongi ambadzicemera kuti wantru wabwino.

²⁶ Tsono, kwa imwe ni tenepoyo lini. Kusiyana kwace ni kwakuti, mkulu pakati panu bzin'funika kuti akhale ninga m'ng'ono. Ndipo ule omwe antonga akhale ninga wakutumikira.

²⁷ Nakuti mkulu mbani, ule omwe ali pameza ayai ule omwe alikutumikira? Kodi mkulu ni ule lini omwe ali pameza? Tsono Ine ndiri pakati panu ninga wakutumikira.

²⁸ Imwepo ndimwe mumbakhala muli cipande cangu pakubonera kwangu kwentse.

²⁹ Ndipo Ine nin'kupasani Umambo, tenepoyo ninga Baba wangu adapasa Ine,

³⁰ kuti imwepo mukwanise kudya na kumwa na Ine pameza yangu muUmambo bwangu ndipo mun'dzakhale pa mipando, mucidzatonga madzindza khumi na mawiri (12) ya Ijirayeri.

³¹ “Simau, Simau, Sathani wakukumbira kuti akupepeteni ninga tirigu.

³² Tsono Ine ndapemba kale kuti cikhulupiro

cako cisaye kumala. Ndipo iwepo ukadzaten-deuka udzakhwimisembo abale wako”.

³³ Tsono iye adatawira kuti: “Mbuya, ndidakondze ka kuti ndiyende na imwe kukawoko napo kukafa”.

³⁴ Jezu adamutawira kuti: “Ine nin'kuuza Pedru kuti, lero congwe akanati kulira katatu, iwepo un'dzandiramba kuti un'ndidziwa lini”.

³⁵ Pamwepo Jezu adawabvundza kuti: “Kodi pomwe Ine ndidakutumanu mulibe budu, sakha wa ulendo ayai xango, ciripo cinthu comwe mudasaya?”

Iwo adatawira kuti: “Palibe”.

³⁶ Jezu adawauza kuti: “Tsono tsapano, punu imwepo muna budu, takulani ndipombo sakha waulendo. Ndipo punu mulibe cisenga, gulisani bhachi lanu mugule cisenga.

³⁷ Nakuti bzidanembedwa kuti: ‘Ndipo Iye adayesedwa ninga kambowa’, ndipo Ine nin'kuuzani kuti bzimwebzi bzin'funika kuti bzicitike kuna Ine. Inde ni tenepoyo, bzomwe bzidanembedwa cipande ca Ine bzin'funika kuti bzikwanirisidwe”.

³⁸ Ndipo ateweri wace adatawira kuti: “Wonani, Mbuya, ibzi bzisenga bziwiri”. Iye adawatawira adati: “Bzin'kwana!”.

Jezu adapemba muPhiri la Oliva

³⁹ Ndipo ninga mwa cizolowezi, Jezu adayenda kuPhiri la Oliva, ndipo ateweri wace adamutewera.

⁴⁰ Pomwe adafika pambutopo adawauza kuti: “Pembani kuti musaye kugwera mukuyezedwa”.

41 Ndipo Iye adafundukira pang'ono kuna iwo, adagodama acimbapemba aciti:

42 “Baba, mukafuna cosani m'komboyu kuna Ine. Sikuti na kufuna kwangu tsono na kufuna kwantu”.

43 Ndipo adawoneka anju wa kudzulu omwe akhambamulimbisa.

44 Jezu akhadatsukwala tenepo, Iye adapemba na mphambvu kwene-kwene. Ndipo kaluma yace yikhali ninga mathotho ya mulopa yomwe yakhagwera pantsi.

45 Pomwe adaimirira watamala kupemba, adabwerera kuna ateweri wace, acikawagumana adagona thangwe ra kutsukwala.

46 Adawabvundza kuti: “Thangwe ranyi mulikugona? Lamukani ndipo pembani kuti imwepo musaye kugwera mukuyezedwa!”.

Kumangidwa kwa Jezu

47 Pomwe Iye akhalewa-lewapo, udafika mthithi wa wantru ukhatsogolerewa na Judasi, m'bodzi wa ateweri wace khumi na awiri. Ndipo iye adafendera pakhana Jezu kuti amumuse na mpsompsono.

48 Tsono Jezu adamubvundza kuti: “Judasi, kodi iwepo ulikupereka Mwana wa Muntru na mpsompsono?”

49 Omwe akhali na Jezu pomwe adawona bzomwe bzingadacitika, adamubvunza kuti: “Mbuya, tiwateme na bsisenga?”

50 Ndipo m'bodzi wa iwo adapweteka acigwata khutu la madidi la wabasa wa mkulu wa azibaba wa ntsembe.

51 Tsono Jezu adawatawira kuti: “Ndimo!” Ndipo ataphata khutu la munthuyo adamulimbisa.

52 Pamwepo Jezu adabvundza akulu wa azibaba wa ntsembe, atsogoleri wa alindiri wa Nyumba ya Mulungu na atsogoleri wa wantru omwe akhadabwera kudzamunyang'ana aciti: “Kodi Ine-pano ndirikutsogolera gulu la akambowa kuti imwepo mubwere na bzisenga na mpsimbo?

53 Ntsiku zentse ndikhali na imwe m'Nyumba ya Mulungu, ndipo imwe mulibe kundimanga. Tsono ino ni nthawe yanu pomwe m'dima ulikutonga”.

Pedru adalamba Jezu

54 Ndipo adamuphata aciyenda naye kunyumba ya mkulu wa azibaba wa ntsembe. Ndipo Pedru akhambawatewera na patali.

55 Tsono pomwe adaphatiza moto pakati pa cimtaloo ca nyumbayo iwo adakhala mumbali mwa moto ndipo Pedru adayenda acikhalambo nawo pabodzi.

56 Pomwe mtsikana wabasa adamuwona adakhala paceza ca moto. Ndipo adamunyang'anisia acilewa kuti: “Mwamuna umweyu akhali pabodzi na Iye”.

57 Tsono Pedru adagaza aciti: “Mkaziwe, ndinimudziwa lini”.

58 Padandopita nthawe pang'ono, mwamuna winango adamuwona aciti: “Iwepo ndiwe m'bodzi wace”.

Pedru adatawira kuti: “Mwamunawe ndinepano lini!”.

⁵⁹ Padandopita pomwe nthawe ibodzi yokha, munango adalewa pomwe kuti: “Cadidi mwamuna umweyu akhali na Iye, nakuti ni munthuwa kuGalireya”.

⁶⁰ Ndipo Pedru adatawira kuti: “Mwamunawe nin'dziwalini bzomwe iwepo ulikulewa!” Pomwe akhalewa bzimwebzo, congwe adalira.

⁶¹ Ndipo Mbuya adaceuka acinyang'anisa Pedru. Pamwepo Pedru adakumbukira bzomwe Mbuya akhadamuza kuti: “Lero congwe akanati kulira un'dzandiramba katatu”.

⁶² Ndipo Pedru atacoka pamwepo, adalira kwene-kwene na ciya.

Alindiri adamusinjirira Jezu

⁶³ Amuna omwe akhakoya Jezu akhambamus-injirira ndipo akhamumenya.

⁶⁴ Ndipo adamumpsinkha maso acimba-mubvundza kuti: “Vima! Mbani omwe wakumenyayu?”.

⁶⁵ Ndipo akhamulewa mafala yanango mazinji yakutukwana.

Jezu patsogolo pa Pirato na Herodi

⁶⁶ Pomwe kudacena, lidatsonkhana gulu la akulu-akulu wa Ajuda, na akulu wa azibaba wa ntsembe na adziwi wa Mtemo, ndipo Jezu adatengedwa aciyendesedwa kuna iwo.

⁶⁷ Ndipo iwo adamubvundza kuti: “Penu iwepo ndiwe Krixtu, tiuze”.

Pamwepo Jezu adatawira kuti: “Napo ndiciku-uzani imwepo mun'bvuma lini

⁶⁸ ndipo Ine ndicikubvundzani, mun'nditawira lini.

69 Tsono kuyambira tsapano lino kuyenda kut-sogolo, Mwana wa Munthu an'dzakhala kuboko ladidi la Mulungu Wamphambvu-Zentse”.

70 Pamwepo wentse adamubvundza aciti: “Tsono, iwepo ndiwe Mwana wa Mulungu?”

Iye adawatawira aciti: “Imwepo ndimwe mulikulewa kuti Ine ndine”.

71 Pamwepo iwo adalewa kuti: “Kodi tirikufuniranyi umboni bunango? Nakuti ife tabzibvera tekha mafala ya pamulomo pace”.

23

Jezu patsogolo pa Pirato

1 Ndipo gulu lentse lidalamuka liciyenda na Jezu kuna Pirato.

2 Ndipo iwo adayamba kumunamizira aciti: “Munthuyu tidamugumana acimbapumpsa wantru kuti asandulukire dziko lathu. Iye alikuwaletsa kupima mtsonkho kuna Seza ndipo Iye caiye alikulewa kuti ni Krixtu, Mambo”.

3 Ndipo Pirato adabvundza Jezu kuti: “Kodi iwepo ndiwe mambo wa ajuda?”

Tsono Jezu adamutawira aciti: “Iwepo ndiwe wabzirewa”.

4 Pamwepo Pirato adauza akulu wa azibaba wa ntsembe na mthithi wa wantru kuti: “Ndiri kuwona lini thangwe ra kum'pasa mulandu munthuyu”.

5 Tsono iwo akhangingimira acimbati: “Iye alikupumpsa mbumba yentse ya muJudeya na pfundziso lace. Adayambira kuGalireya mpaka kufika kuno”.

⁶ Pomwe Pirato adabva bzimwebzo, adabvundza kuti penu Jezu akhali wa kuGalireya.

⁷ Pomwe adadziwa kuti akhali wa kudzikolomwe likhatongedwa na Herodi, adamutumiza kuna Herodi omwe akhalimbo kuJerusalema pan-thawe imweyo.

⁸ Pomwe Herodi adawona Jezu, adakondwa kwene-kwene, thangwe pakhadapita nthawe itali akhabva mbiri yace akhafuna kumuwona. Ndipo akhadikhira kuti amuwona alikucita bzidabwiso.

⁹ Iye adamupasa mibvundzo mizinji, tsono Jezu alibe kumutawira.

¹⁰ Ndipo akulu wa azibaba wa ntsembe na adziwi wa Mtemo akhali pamwepo, acimbamupasa mulandu mwa mphambvu.

¹¹ Pamwepo Herodi na acikunda wace adamunyoza ndipo akhambamuseka. Adamubvazika cakubvala ca umambo acimubwezera kuna Pirato.

¹² Herodi na Pirato omwe akhabverana lini, pantsiku imweyo adayamba kuxamwalizana.

¹³ Ndipo Pirato adatsonkhanisa akulu wa azibaba wa ntsembe, atongi na mbumba,

¹⁴ aciwauza kuti: “Imwepo mwandibweresera munthuyu ninga wakupumpsa mbumba. Tsono ine ndamupasa mibvundzo patsogolo panu ndipo ndiribe kuwona pakuyambira kuti ndimupase mulandu omwe mulikumupasa.

¹⁵ Napombo Herodi, ndipopo iye adamubwezera kuna ife. Ninga momwe mulikuwonneramu, Iye alibe kucita na cinthuco comwe cingacitise kuti aphedwe.

¹⁶ Na tenepo, ine nin'dzamupasa nyathwa ndikamala ndicimuleka aciyenda”.

17 Ndipo Piratoyo bzikhafunika kuti awatsudzulire wam'kawoko m'bodzi panthawe ya cikondwereso.

18 Ndipo wantru wentsene wale adakuwa kabodzi na kabodzi adati: "Mumalizeni umweyo! Titsudzulireni Barabasi!"

19 Tsono Barabasiyo akhali m'kawoko na thangwe ra kunyosa phiringu mumzinda na kupha wantru.

20 Pirato pakufuna kuti atsudzule Jezu, adayenda pomwe kuna iwo.

21 Tsono iwo adapitiriza kukuwa aciti: "Mukhomerereni! Mukhomerereni!"

22 Ndipo kacitatu iye adawabvundza kuti: "Thangwe ranyi? Ni cakuipa canyi comwe wacita munthuyu? Ndiribe kuwona thangwe lomwe lingacitise kuti aphedwe. Ndininupasa nyathwa, ndicimuleka aciyenda".

23 Tsono iwo akhakumbira mwakungingimira, na kukuwa kwa mphambvu, kuti Iye akhomereredwe. Ndipo kukuwa kwavo kukhapitiriza.

24 Pamwepo Pirato adabvuma kucita bzomwe iwo akhakumbirabzo.

25 Adatsudzula munthu omwe akhadaikhidwa m'kawoko na thangwe ra kunyosa phiringu na kupha wantru, ule omwe iwo akhadakumbira, ndipo adapereka Jezu ninga bzomwe iwo akhafuna.

Bza kukhomeredwa kwa Jezu

26 Pomwe akhayenda naye, adaphata Simau wa kuSireni, omwe akhafika kucokera kumunda, ndipo adamutakulisa m'tanda kuti atewere nawo Jezu.

²⁷ Ndipo mthithi ukulu wa wantru ukhamutewera, kuphatanidza na akazi omwe akhamenya pacifuwa acimbadandaula na kulira thangwe ra Iye.

²⁸ Jezu adaceuka aciwauza kuti: “Wana wacikazi wa kuJerusalema, lekani kulira Ine. Bzirireni mwekha imwepo na wana wanu!

²⁹ Nakuti ntsiku zidzafika zakuti imwepo mun'dzalewa kuti: ‘Wakusimbidwa ni omwe anibala lini, na nthumbo zomwe zikanati kubala ndipo na masuku yomwe yakanati kumamisa!’

³⁰ “Pantsiku imweyo,
“‘an'dzauza mapiri kuti:
“Tigwereni!”
Ndipo tumapiri kuti: “Timpsinkheni!”’.

³¹ Nakuti, punu alikucita bzimwebzi kuna muti uwisi, kodi kuna muti wakuma ndiye tani tsono?”

³² Ndipo amuna anango awiri, omwe akhali akambowa, adatengewambo pabodzi na Jezu, kuti akaphedwe.

³³ Pomwe adafika pambuto yomwe ikhacemerewa Nkhadzi, adakhomerera Jezu pabodzi na akambowa pamwepo, m'bodzi kuboko ladidi winango ladzere.

³⁴ Ndipo Jezu adalewa kuti: “Baba, alekerereni nakuti iwo an'dziwa lini bzomwe alikucita”. Pamwepo iwo adagawana bzakubvala bzace mwakucita mayere.

³⁵ Mbumba ikhawona, ndipo atongi akhamunyoza acimbalewa kuti: “Adapulumusa anango,

bzipulumuse iwe wekha penu ndiwe Krixtu wa Mulungu, Wakusankhulidwa”.

³⁶ Acikunda adafenderambo pana Iye, acimun-yozambo. Adamupasa vinagre,

³⁷ acimbalewa kuti: “Penu iwepo ndiwe mambo wa aJuda, bzipulumuse wekha”.

³⁸ Ndipo padzulu pamtanda wace pakhana tsamba lomwe likhadanembedwa kuti: UYU NI MAMBO WA aJUDA.

³⁹ Ndipo m'bodzi wa akambowa omwe akhadakholdereredwambo akhatukwana Jezu kuti: “Kodi iwepo ndiwe lini Krixtu? Bzipulumuse wekha na ifembo!”.

⁴⁰ Tsono kambowa winangoyo adamutsimula, adati: “Kodi iwepo ulibe mantha na Mulungu, napo Iye acipasidwa nyathwa ibodzi-bodzi na ife?

⁴¹ Ife-pano tapasidwa nyathwa yakuthemera na bzomwe tacita. Tsono munthuyu alibe kucita cinthu cakuipa”.

⁴² Pamwepo iye adati: “Jezu, mundikumbukirembo mukapita muUmbambo bwanu”.

⁴³ Jezu adamutawira kuti: “Ine nin'kutsimikizira kuti: Lero iwepo un'kakhala na ine kuParaizo”.

Impfaya ya Jezu

⁴⁴ Tsono ikhali pafupi-fupi kukwana kati-nakati ya masikati, ndipo m'dima udampsinkha dziko lentse la pantsi mpaka nthawe zitatu za kumaulo.

⁴⁵ Dzuwa lidaleka kugaka, ndipo nguwo yakug-watisira M'nyumba ya Mulungu idang'ambika pakati-na-kati.

46 Pamwepo Jezu adakuwa kwene-kwene aciti: “Baba, ndiri kupereka mzimu wangu m'manja mwanu”. Atamala kulewa bzimwebzo, adafa.

47 Pomwe mkulu wa gulu la acikunda wa ciRoma adawona bzomwe bzidacitika, adatumbiza Mulungu adati: “Cadidi-letu munthuyu akhali wakulungama”.

48 Ndipo mbumba yentse yomwe ikhadat-sonkhana kuti iwone bzomwe bzikhacitika, pomwe idawona bzimwebzo idayamba kubzimenya pacifuwa ndipo icimbafundukira.

49 Tsono wentse omwe akhamudziwa, kuphatanidza na akazi omwe akhadamutewera kuyambira kuGalireya adaima kutali, acimbawona bzikhacitikabzo.

Kupenedesewa kwa Jezu

50 Pakhana mwamuna m'bodzi omwe akhace-meredwa Zuze, omwe akhali m'bodzi wa gulu likulu la Ajuda, mwamuna wabwino ndipo waku-lungama,

51 omwe akhalibe kubvuma katongedwe kawo napo kubverana na bzakucita bza anango. Ndipo iye akhali wa kuArimateya, mzinda wa ajuda, ndipo akhadikhira Umambo bwa Mulungu.

52 Adayenda kukakumbira citanda ca Jezu kuna Pirato.

53 Pamwepo, iye adacibulusa citandaco aci-cifunyizira panguwo icena ndipo adakacipendesa pathenje lomwe likhanati kuikhidwa kale munthu.

54 Ndipo ikhali ntsiku yakukondzekera ndipo kukhali kuyamba kwa Sabudu.

⁵⁵ Akazi omwe akhadaperekaza Jezu kucokera kuGalireya, adatewera Zuze, ndipo adawona thenje na momwe citanda ca Jezu cidaikhidwa mumwemo.

⁵⁶ Patsogolo pace, adabwerera kumui acikakondzekera mafuta ya kununchira yakudzoza. Ndipo adapuma paSabudu, mwakuteweza langizo.

24

Kumuka kwa Jezu kwa wakufa

¹ Pantsiku yakuyamba ya mdzinga macibese-bese, akazi adatakula bzakununcira bzomwe akhadakondza aciyenda nabzo kuthenje.

² Adakagumana cimwala cikhadacosedwa padindipo.

³ Tsono pomwe adapita alibe kuwona thupi la Mbuya Jezu.

⁴ Adabva mantha, acitaza kudziwa kuti angadacita ciyani. Mwakadzidzidzi adawoneka amuna awiri akhadabvala bzakuyetima ninga dzuwa adaima pambali pavo.

⁵ Pamwepo akaziwo adatsulima nkhope zawo na mantha, ndipo amuna wale adawabvundza aciti: “Thangwe ranyi imwepo mulikunyang’ana munthu wamoyo pakati pa wakufa?

⁶ Iye ali lini pano! Wamuka! Kumbukirani bzomwe Iye adakuuzani, pomwe Iye akhali na imwe kuGalireya adati:

⁷ ‘Ni bzakufunika kuti Mwana wa Munthu an’dzaperekeda m’manja mwa wantru atazi kuti adzakhomereredwe, acidzamuka pantsiku yacitatu’”.

⁸ Pamwepo iwo adadzakumbukira mafala ya Jezu.

⁹ Pomwe iwo adabwerera kuthenje, akaziwo adakalewa bzentsenebzo kuna atumiki khumi na m'bodzi wale, na kwa wanthurumbo winango wentse.

¹⁰ Omwe adauza apostolowo bzimwebzi akhali Maliya Madalena, Juwana, na Maliya mai wa Tiyago, ndipo na anango omwe akhanawo pabodzi.

¹¹ Tsono bzomwe akaziwo akhalewa, apostolo adabva ninga mbwambwa ndipo alibe kubzivuma.

¹² Tsono Pedru adalamuka acithamanga kuyenda kuthenje. Pomwe adakasondzokera, adawona nguwo yokha palibe cinango comwe adawona, adafundukira, ndipo adabwerera kumui mwakudabwisidwa na bzomwe bzikhadacitika.

Bza njira yakuyenda kuEmausi

¹³ Pantsiku imweyo, ateweri wace awiri akhayenda kumui ukhacemerredwa Emausi, omwe ukhali pamtancho wa kirometru khumi na ibodzi (11) kucokera kuJerusalema.

¹⁴ Ndipo munjira iwo akhambalewa bzomwe bzikhadacitika.

¹⁵ Pomwe iwo akhalewa-lewa acimbagazana, Jezu caiye adafendera pana iwo aciyenda nawo pabodzi.

¹⁶ Tsono maso yawo yadapingizidwa kuti aleke amuzindikire.

¹⁷ Jezu adawabvundza kuti: “Kodi muliku-famba mucimbalewa-lewa ciani?”

Pamwepo iwo adaima, ndipo nkhopo zawo zikhataliza kutsukwala.

¹⁸ M'bodzi wa iwo wakucemerewa Kireyopa adamubvundza kuti: “Kodi iwepo ndiwe wekha mulendo muJerusalema muno omwe un'dziwa lini bzomwe bzidacitika mumwemo ntsiku zimwe zino?”

¹⁹ Ndipo Iye adabvundza kuti: “Bziponi?”

Iwo adamutawira kuti: “Bzomwe bzidacitika kuna Jezu wa kuNazareta. Iye akhali mpolofita, wa mphambvu pamafala ndipo na mabasa patso-golo pa Mulungu na kwa mbumba yentse.

²⁰ Ndipo akulu wa azibaba wa ntsembe na atongi wathu adamupereka kuti apasidwe mulandu wakuphedwa, ndipo adamukhomerera.

²¹ Tsono ife tikhadikhira kuti Iye ndiye angadadzapulumusa Ijirayeri. Ndipo lero ni ntsiku yacitatu kucokera pomwe bzidacitika bzentsenebzi.

²² Akazi anango pakati pathu atidzidzimusa lero. Iwo macibese-bese ayenda kuthenje

²³ ndipo alibe kukawona thupi la Jezu. Abwera ndipo atiuza kuti adakagumana yakhali masomphenya ya anju, omwe alewa kuti Iye ana moyo.

²⁴ Pamwepo anango wa ife ayenda kuthenjeko ndipo akawona cadidi bzentse ninga momwe alewera akaziwo, tsono alibe kumuwona Jezu”.

²⁵ Ndipo Jezu adawauza kuti: “Nandi wakupusamwe, ndipo wakucedwa kukhulupirira pa bzentse bzomwe apolofita adalewa!

²⁶ Kodi bzikhafunika lini kuti Krixtu abonere na bzinthu bzimwebzi, kuti adzapite muukulu bwace?”

²⁷ Ndipo kuyambira kuna Mozeji mpaka Apolofita wentse, adawauza bzomwe bzikhalewedwa Mubzakunemba kucipande cace.

²⁸ Pomwe adafika pafupi na mui omwe iwo akhayenda, Jezu adacita ninga akhafuna kupitirira.

²⁹ Tsongo iwo adamungingimira kwene-kwene aciti: "Khalani pano na ife, nakuti kwadoka. Dzuwa lirikumira". Pamwepo, Iye adapita acikhala nawo.

³⁰ Pomwe Iye akhali pa meza na iwo, adatenga pau, acikuza Mulungu ndipo adaibedula acipereka kuna iwo.

³¹ Pamwepo maso yawo yadafunguka ndipo adamuzindikira ndipo Iye adanyembereka pa maso yawo.

³² Ndipo iwo adabvundzana wina na mwandzace kuti: "Kodi tikhapsa lini mitima yathu pomwe Iye munjira akhambatiuza mafala ndipo akhatifundzisa Bzakunemba?"

³³ Panthawe imweyo letu iwo adabwerera aciyenda kuJerusalema. Kumweko adakaguma atumiki khumi na m'bodzi ndipo na omwe akhadakoncezana nawo pabodzi,

³⁴ akhambalewa kuti: "Ni cadidi! Mbuya adalamuka ndipo adawonekera kuna Simau!".

³⁵ Pamwepo awiriwo adawafotokozena bzentse bzomwe bzidacitika munjira, ndipo na momwe adadzamuzindikira Jezu pomwe adabedula pau.

Jezu adawoneka kuna ateweri wace

³⁶ Pomwe iwo akhalewa bzimwebzo, Jezu adawonekera pakati pawo ndipo adawauza kuti: "Mtendere ukhale na imwe!".

³⁷ Ndipo iwo adadzidzimuka adakhala na mantha, akhakumbuka kuti alikuwona mzukwa.

³⁸ Iye adawauza kuti: “Thangwe ranyi imwepo mulikuneseka ndipo thangwe ranyi mulikupenuka mumitima mwanu?”

³⁹ Wonani manja yangu na minyendo yangu. Ndine pano-letu! Ndiphateni muwone. Mzukwa alibe thupi ngakhale mafupa ninga momwe mulikundiwneramu.

⁴⁰ Pomwe adamala kulewa bzimwebzo, adawalatiza manja na minyendo.

⁴¹ Iwo alibe kubvuma, thangwe ra kukondwa na kudabwa, ndipo Jezu adawabvundza kuti: “Kodi muna cinthu cakudya pano?”

⁴² Iwo adamupasa nthindi ya ntsomba yakuwocha,

⁴³ ndipo Iye adadya pamaso pawo.

⁴⁴ Ndipo Jezu adawauza kuti: “Ni bzimwebzzi bzomwe ndikhadakuuzani pomwe ndikhali namwe pabodzi kuti: Bzikhafunika kuti bzicitike bzentse bzomwe bzidanembedwa cipande ca Ine muMtemo wa Mozeji, Apolofita na Masalimu”.

⁴⁵ Pamwepo adawafungula ndzeru kuti abvesese Bzakunembabzo.

⁴⁶ Ndipo adawauza kuti: “Bzidanembedwa kuti Krixtu an'dzabonera ndipo acidzamuka kwa wakufua ntsiku yacitatu yace,

⁴⁷ ndipo kuti mudzina lace padzapalidzidwe kukhumbula kwa kulekereredwa bztitazo kwa mbumba yentse, kuyambira kuJerusalema.

⁴⁸ Imwepo ndimwe mboni ya bzinthu bzimwebzzi.

49 Ine nin'kutumizirani comwe Baba wangu adapicira. Tsono khalani mumzinda muno mpaka mudzatambire mphambvu za kudzulu".

Bza kuyenda kwa Jezu

50 Ndipo atayenda nawo mpaka pafupi na mzinda wa Betanya, Jezu adakwiza manja aci-wadalisa.

51 Pomwe akhawadalisapo Iye adawasiya ndipo adakwira kudzulu.

52 Pamwepo iwo adamutumbiza, ndipo adabwerera kuJerusalema na kukondwa kukulu.

53 Ndipo iwo akhambahkala m'Nyumba ya Mulungu nthawe zentse, acimbatumbiza Mulungu.

**Nyungwe
Portions of the Holy Bible in the Nyungwe Language of
Mozambique**

copyright © 1897, 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nyungwe

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

O utilizador pode copiar e distribuir a obra.

You may copy and distribute the work.

All rights reserved.

2023-09-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 13 Dec 2023

1bad52f1-9cdd-5cdf-8d76-bb7e5972811f